

Budsjett-innst. S. nr. 7

(2005–2006)

Budsjettinnstilling til Stortinget
fra forsvarskomiteen

St.prp. nr. 1 (2005-2006) og St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2005-2006)

**Innstilling fra forsvarskomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet
for 2006, kapitler under Forsvarsdepartementet mv.
(rammeområde 8)**

INNHold

Innledning	5
1. Oversikt over budsjettkapitlene i rammeområde 8	5
2. Sammendrag av St.prp. nr. 1 (2005-2006)	7
2.1 Sikkerhetspolitiske utviklingstrekk	7
2.2 Hovedmål og prioriteringer	8
2.3 Økonomiske rammer	10
2.4 Oppfølging av forsvarsplanen for perioden 2005-2008	10
2.5 Rapport for virksomheten i 2004	10
2.6 Komiteens merknader	10
3. Informasjonssaker	11
3.1 Avhending av skyte- og øvingsfelt	11
3.2 Psykiatrisk/psykosomatisk oppfølging av personell	11
3.3 Western European Armaments Group (WEAG), norsk tilknytning til European Defence Agency (EDA) og norsk formannskap i Western European Armaments Organisation (WEAO)	11
3.4 Revisjon av de teknologiske kompetanseområdene	12
3.5 Nye kostnadsfordelingsnøkler for medlemsnasjonene i NATO	12
3.6 Gjennomgang av godtgjøringssystemet for vernepliktige	12
3.7 Familiepolitikk	13
3.8 Evaluering av systemet med horisontal samhandel (HS) i Forsvaret	13
3.9 Miljøtiltak ved Forsvarets skytefelt	13
3.10 Bruk av konsulenter i Forsvarets anskaffelsesvirksomhet	13
3.11 Om oppfølging av anmodningsvedtak fra Stortinget	13
3.11.1 Anmodningsvedtak nr. 470 - Sentralisering av lager for håndvåpen	13
3.11.2 Anmodningsvedtak nr. 473 - Vurdering av gradsnivå for militære embeter	14
3.12 Avhending av KNM Vidar	14
3.13 Komiteens merknader	14
4. Merknader til de enkelte kapitler	14
4.1 Hovedprioriteringer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti	14
4.2 Hovedprioriteringer fra Fremskrittspartiet	15
4.3 Hovedprioriteringer fra Høyre	17
4.4 De enkelte kapitler	18
4.4.1 Kap. 1710 Forsvarsbygg og nybygg og nyanlegg	18
4.4.2 Kap. 1719 Fellesutgifter og tilskudd til foretak under Forsvarsdepartementet	18
4.4.3 Kap. 1731 Hæren	18
4.4.4 Kap. 1732 Sjøforsvaret	18
4.4.5 Kap. 1733 Luftforsvaret	19
4.4.6 Kap. 1734 Heimevernet	19
4.4.7 Kap. 1740 Forsvarets logistikkorganisasjon	19
4.4.8 Kap. 1760 Nyanskaffelse av materiell, nybygg og nyanlegg (jf. kap. 4760)	19
4.4.9 Kap. 1790 Kystvakten	19
4.4.10 Kap. 1792 Norske styrker i utlandet	19
4.4.11 Kap. 1795 Kulturelle og allmennnyttige formål	19
4.5 Komiteens merknader	19
4.6 Oppsummering	30

5.	Forslag fra mindretall	34
6.	Komiteens tilråding	39
	Vedlegg	44

Budsjett-innst. S. nr. 7

(2005-2006)

Budsjettinnstilling til Stortinget fra forsvarskomiteen

St.prp. nr. 1 (2005-2006) og St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2005-2006)

Innstilling fra forsvarskomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2006, kapitler under Forsvarsdepartementet mv. (rammeområde 8)

Til Stortinget

INNLEDNING

Komiteen fremmer i denne innstillingen forslag om bevilgninger på statsbudsjettet for 2006 under de kapitler som ble fordelt til komiteen på rammeområde 8 (Forsvar) ved Stortingets vedtak 2. november 2005, jf. Innst. S. nr. 3 (2005-2006).

1. OVERSIKT OVER BUDSJETTKAPITLENE I RAMMEOMRÅDE 8

(90-poster behandles av finanskomiteen utenfor rammesystemet)

Kap.	Post	Formål:	St. prp. nr. 1	St.prp. nr. 1 med Tl. nr. 1
Utgifter i hele kroner				
<i>Stortinget og underliggende institusjoner</i>				
42		Forsvarets ombudsmannsnemnd	3 900 000	4 027 000
	1	Driftsutgifter	3 900 000	4 027 000
<i>Justis- og politidepartementet</i>				
451		Samfunnssikkerhet og beredskap (jf. kap. 3451)	486 842 000	515 509 000
	1	Driftsutgifter	463 799 000	491 789 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	2 005 000	2 161 000
	22	Flyttekostnader, <i>kan overføres</i>	16 019 000	16 540 000
	70	Overføringer til private	5 019 000	5 019 000
<i>Forsvarsdepartementet</i>				
1700		Forsvarsdepartementet (jf. kap. 4700)	299 288 000	310 150 000
	1	Driftsutgifter	291 588 000	302 450 000
	73	Forskning og utvikling, <i>kan overføres</i>	7 700 000	7 700 000
1710		Forsvarsbygg og nybygg og nyanlegg (jf. kap. 4710)	739 000 000	739 000 000
	24	Driftsresultat	-501 000 000	-501 000 000
	47	Nybygg og nyanlegg, <i>kan overføres</i>	1 240 000 000	1 240 000 000

Kap.	Post	Formål:	St. prp. nr. 1	St.prp. nr. 1 med Tl. nr. 1
1719		Fellesutgifter og tilskudd til foretak under Forsvarsdepartementet	779 962 000	785 645 000
	1	Driftsutgifter	403 531 000	408 214 000
	43	Til disposisjon for Forsvarsdepartementet	20 000 000	20 000 000
	51	Tilskudd til Forsvarets forskningsinstitutt	154 255 000	154 255 000
	71	Overføringer til andre, <i>kan overføres</i>	52 176 000	53 176 000
	78	Norges tilskudd til NATOs driftsbudsjett, <i>kan overføres</i>	150 000 000	150 000 000
1720		Felles ledelse og kommandoapparat (jf. kap. 4720) .	2 252 008 000	2 329 005 000
	1	Driftsutgifter	2 086 508 000	2 163 505 000
	50	Overføringer Statens Pensjonskasse, <i>kan overføres</i>	160 000 000	160 000 000
	70	Renter låneordningen, <i>kan overføres</i>	5 500 000	5 500 000
1723		Nasjonal sikkerhetsmyndighet (jf. kap. 4723)	93 732 000	96 135 000
	1	Driftsutgifter	93 732 000	96 135 000
1725		Fellesinstitusjoner og -utgifter under Forsvarsstaben (jf. kap. 4725)	1 818 847 000	1 941 506 000
	1	Driftsutgifter	1 818 847 000	1 941 506 000
1731		Hæren (jf. kap. 4731)	3 514 173 000	3 731 859 000
	1	Driftsutgifter	3 514 173 000	3 731 859 000
1732		Sjøforsvaret (jf. kap. 4732)	2 461 005 000	2 624 727 000
	1	Driftsutgifter	2 461 005 000	2 624 727 000
1733		Luftforsvaret (jf. kap. 4733)	3 079 150 000	3 378 490 000
	1	Driftsutgifter	3 079 150 000	3 378 490 000
1734		Heimevernet (jf. kap. 4734)	1 049 007 000	1 080 979 000
	1	Driftsutgifter	1 049 007 000	1 080 979 000
1735		Etterretningstjenesten	705 604 000	724 104 000
	21	Spesielle driftsutgifter	705 604 000	724 104 000
1740		Forsvarets logistikkorganisasjon (jf. kap. 4740)	1 998 641 000	2 033 827 000
	1	Driftsutgifter	1 998 641 000	2 033 827 000
1760		Nyanskaffelser av materiell og nybygg og nyanlegg (jf. kap. 4760)	8 183 421 000	8 975 208 000
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 1760, post 45</i>	760 096 000	772 360 000
	44	Fellesfinansierte bygge- og anleggsarbeider, nasjonalfinansiert andel, <i>kan overføres</i>	111 454 000	138 556 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	6 933 191 000	7 685 612 000
	48	Fellesfinansierte bygge- og anleggsarbeider, fellesfinansiert andel, <i>kan overføres</i>	243 701 000	243 701 000
	75	Fellesfinansierte bygge- og anleggsarbeider, Norges tilskudd til NATOs investeringsprogram for sikkerhet, <i>kan overføres, kan nyttes under kap. 1760, post 44</i>	134 979 000	134 979 000
1790		Kystvakten (jf. kap. 4790)	692 910 000	774 744 000
	1	Driftsutgifter	692 910 000	774 744 000
1791		Redningshelikoptertjenesten (jf. kap. 4791)	33 316 000	36 564 000
	1	Driftsutgifter	33 316 000	36 564 000
1792		Norske styrker i utlandet (jf. kap. 4792)	793 004 000	830 111 000
	1	Driftsutgifter	793 004 000	830 111 000
1795		Kulturelle og allmennyttige formål (jf. kap. 4795) ..	208 558 000	218 165 000
	1	Driftsutgifter	187 833 000	197 440 000
	60	Tilskudd til kommuner, <i>kan overføres</i>	19 500 000	19 500 000
	72	Overføringer til andre	1 225 000	1 225 000
		Sum utgifter rammeområde 8	29 192 368 000	31 129 755 000

Inntekter i hele kroner

Inntekter under departementene

3451	Samfunnssikkerhet og beredskap (jf. kap. 451)	128 143 000	128 143 000
	1 Gebyrer	96 670 000	96 670 000
	3 Diverse inntekter	31 473 000	31 473 000

Kap.	Post	Formål:	St. prp. nr. 1	St.prp. nr. 1 med Tl. nr. 1
4710		Forsvarsbygg og nybygg og nyanlegg (jf. kap. 1710)	500 000 000	500 000 000
	47	Salg av eiendom	500 000 000	500 000 000
4720		Felles ledelse og kommandoapparat (jf. kap. 1720) .	11 964 000	11 964 000
	1	Driftsinntekter	9 826 000	9 826 000
	70	Renter låneordning	2 138 000	2 138 000
4725		Fellesinstitusjoner og -inntekter under Forsvars- staben (jf. kap. 1725)	37 774 000	37 774 000
	1	Driftsinntekter	37 774 000	37 774 000
4731		Hæren (jf. kap. 1731)	4 766 000	4 766 000
	1	Driftsinntekter	4 766 000	4 766 000
4732		Sjøforsvaret (jf. kap. 1732)	5 674 000	5 674 000
	1	Driftsinntekter	5 674 000	5 674 000
4733		Luftforsvaret (jf. kap. 1733)	51 351 000	51 351 000
	1	Driftsinntekter	51 351 000	51 351 000
4734		Heimevernet (jf. kap. 1734)	1 753 000	1 753 000
	1	Driftsinntekter	1 753 000	1 753 000
4740		Forsvarets logistikkorganisasjon (jf. kap. 1740)	237 399 000	237 399 000
	1	Driftsinntekter	237 399 000	237 399 000
4760		Nyanskaffelser av materiell og nybygg og nyanlegg (jf. kap. 1760)	134 011 000	134 011 000
	48	Fellesfinansierte bygge- og anleggsinntekter	134 011 000	134 011 000
4790		Kystvakten (jf. kap. 1790)	366 000	366 000
	1	Driftsinntekter	366 000	366 000
4792		Norske styrker i utlandet (jf. kap. 1792)	10 000 000	10 000 000
	1	Driftsinntekter	10 000 000	10 000 000
4795		Kulturelle og allmennnyttige formål (jf. kap. 1795) ..	2 261 000	2 261 000
	1	Driftsinntekter	2 261 000	2 261 000
4799		Militære bøter	1 000 000	1 000 000
	80	Militære bøter	1 000 000	1 000 000
		Sum inntekter rammeområde 8	1 126 462 000	1 126 462 000
		Netto rammeområde 8	28 065 906 000	30 003 293 000

2. SAMMENDRAG AV ST.PRP. NR. 1 (2005-2006)

2.1 Sikkerhetspolitiske utviklingstrekk

I St.prp. nr. 1 (2005-2006), kapittel 2, viser regjeringen Bondevik II til St.prp. nr. 42 (2003-2004) Den videre moderniseringen av Forsvaret i perioden 2005-2008, jf. Innst. S. nr. 234 (2003-2004) for en utførlig redegjørelse for de sikkerhets- og forsvarspolitiske rammebetingelser. Det sikkerhetspolitiske kapittelet i denne proposisjonen oppsummerer de sentrale punktene i den sikkerhetspolitiske redegjørelsen i St.prp. nr. 42 (2003-2004), og oppdaterer disse i henhold til den utviklingen som har funnet sted frem til høsten 2005.

Norge står overfor en rekke faktiske og potensielle sikkerhetspolitiske utfordringer både lokalt og globalt. Norsk sikkerhet ivaretas best ved å bidra til fred, sikkerhet og stabilitet, i norske nærområder og globalt. På kort og midlere sikt eksisterer det riktignok ingen trussel om et konvensjonelt militært angrep mot Norge fra en annen stat.

Norge må allikevel demonstrere vilje og evne til å ta ansvar for vår egen sikkerhet, samtidig som vi må

legge forholdene til rette for politisk støtte og, om nødvendig, militær assistanse fra våre allierte, dersom situasjonen skulle kreve det. Norge må også vise vilje og evne til å bidra til det internasjonale samfunns arbeid for å hindre utvikling og spredning av kriser, væpnede konflikter og kriger, innbefattet internasjonal terrorisme. Terroraksjonene i London og Sharm el-Sheikh sommeren 2005 ga oss nok en påminnelse om trusselen fra internasjonal terrorisme. I likhet med en rekke andre land fremstår også Norge som et mulig mål for slik terrorisme.

For effektivt å ivareta våre sikkerhetspolitiske interesser, må Norge kunne anvende et bredt spekter av sikkerhetspolitiske virkemidler, inkludert politiske, rettslige, politimessige, diplomatiske, økonomiske, informasjonsmessige, humanitære og militære. Forsvaret er i denne sammenheng et sentralt redskap for norske myndigheter både i våre nærområder og internasjonalt. Kystvaktens sentrale rolle i nordområdene og den norske sanitetsenheten i Sudan er eksempler på dette.

Hovedpilarene i norsk sikkerhetspolitikk er FN og NATO. Norge legger avgjørende vekt på FN som et

globalt og overordnet sikkerhetspolitisk fastpunkt, som har primæransvaret for å ivareta internasjonal fred og sikkerhet. Innenfor den ramme FN legger, utgjør NATO hovedpilaren i norsk sikkerhetspolitikk. Det er i Norges interesse å styrke FN og NATOs evne til å møte de sikkerhetsutfordringene det internasjonale samfunn står overfor i dag. Norge støtter derfor aktivt det reformarbeidet som pågår i begge organisasjoner.

Samholdet i NATO har i senere tid vært preget av uenighet mellom sentrale allierte. Det er klart i Norges interesse at de transatlantiske bånd forblir sterke og at NATOs rolle som konsultasjonsorgan styrkes. Norge arbeider derfor aktivt for at alliansen skal beholde sin sikkerhetspolitiske relevans for medlemslandene på begge sider av Atlanteren. Etter norsk syn bør NATO være et sentralt konsultasjonsorgan i alle spørsmål som berører medlemslandenes sikkerhet.

Samtidig er det viktig for Norge å ta del i det europeiske sikkerhets- og forsvarssamarbeidet, som tross utfordringer har utviklet seg raskt i de siste årene. Beslutningen om at Norge, sammen med Sverige, Finland og Estland skal opprette en nordisk militær innsatsstyrke for EU, er et viktig skritt i så henseende. Norge vil fortsette sin innsats for at NATOs og EUs militære kapasiteter videreutvikles i gjensidig harmoni, slik at organisasjonene utfyller hverandre gjennom et nært samarbeid.

Den politiske utviklingen i Russland er viktig for utviklingen i våre nærområder - både i østersjøområdet og nordområdene. Selv om utviklingen i landet har vist mange positive trekk, er det enkelte tendenser som gir grunnlag for bekymring. Det er derfor nødvendig at Norge følger den politiske, økonomiske og militære utviklingen i Russland generelt, og nordområdene spesielt. Samtidig er det viktig for Norge å bidra til det internasjonale arbeidet for å engasjere Russland i et nært og omfattende samarbeid gjennom NATO-Russland-rådet.

2.2 Hovedmål og prioriteringer

I St.prp. nr. 1 (2005-2006), kapittel 3, gir Regjeringen en detaljert redegjørelse for sine hovedmål og prioriteringer. Forsvarspolitikken for perioden 2005-2008 er fastlagt gjennom Stortingets behandling av langtidsplanen 2005-2008, jf. Innst. S. nr. 234 (2003-2004) og St.prp. nr. 42 (2003-2004). Hovedformålet med den pågående omstillingen er å forbedre Forsvarets operative evne, der utviklingen av Forsvaret til et mer moderne, fleksibelt og alliansetilpasset sikkerhetspolitisk virkemiddel skal fortsette. Forsvarets styrkestruktur bygges opp med kapasiteter og personell som vil kunne løse oppgaver både hjemme og ute, gjensidig forsterkende. Forsvarsvirksomheten skal baseres på et nært samarbeid med relevante sivile myndigheter og på en verneplikt som praktiseres i tråd med Forsvarets behov.

Balanse mellom Forsvarets oppgaver, struktur og ressurstilgang er nødvendige forutsetninger. Gjennom driftsinnsparingstiltak - først og fremst i logistikk- og støtteapparatet - skal ressurser frigjøres til prioriterte operative virksomheter og materiellinvesteringer.

2006 utgjør andre året i planperioden 2005-2008, og Regjeringen følger opp viktige deler av forsvarsplanen i budsjettforslaget for 2006. I den vedtatte langtidsplanen for 2005-2008 ble det lagt til grunn en budsjett-ramme for perioden 2005-2008 på 118 mrd. 2004-kroner for å finansiere forsvarsplanen for 2005-2008, noe som tilsvarer en årlig budsjetttramme som i gjennomsnitt er reelt om lag 0,5 mrd. kroner høyere enn Regjeringens forslag til budsjetttramme for 2006. Regjeringen foreslår en forsvarsramme på 28,7 mrd. kroner (30,6 mrd. kroner inklusiv mva.). Innføring av netto budsjettering for 2006 betyr at årets budsjetttramme tilsvarer 30,6 mrd. kroner i forhold til fjorårets budsjett-nivå. Dette understreker ytterligere behovet for rask omstilling og effektivisering i Forsvaret. Jf. også føringer gitt av Stortinget ved behandlingen av bl.a. Innst. S. nr. 234 (2003-2004).

Gjennomføringen av langtidsplanen for perioden 2005-2008 bygger på forutsetningen om at de planlagte økonomiske og administrative målene fra foregående planperiode realiseres. Driftsinnsparingsmålet for omleggingsperioden 2002-2005 på minimum 2 mrd. kroner innen utgangen av 2005 sammenlignet med et alternativ uten omlegging, ligger an til å bli nådd. Vedtatt budsjett for 2005 på drift eksklusiv kap. 1792 er på 19 639 mill. kroner, og vil en gi en innsparing i forhold til et alternativ uten omlegging på 2 1/4 mrd. kroner, dvs. en 1/4 mrd. kroner bedre enn målkravet. Denne positive utviklingen vil bli videreført i 2006. Målet om en bemanningsreduksjon på 5 000 årsverk innen utgangen av 2005 i forhold til nivået i september 2000, ble nådd medio 2005. Målet om en reduksjon av eiendoms- og bygningsmassen i bruk med minimum 2 mill. kvm - fra 6 mill. kvm til 4 mill. kvm - innen utgangen av 2005, ble nådd i april 2005. Alle struktur- og organisasjonsendringstiltak som skulle gjennomføres i 2002-2005, er gjennomført, de fleste før fastsatt tidsfrist. Dette har vært nødvendig for å nå Stortingets fastsatte mål. Nivået på avsetningene til investeringer er blitt løftet fra 7,5 mrd. kroner i 2000 til 9,2 mrd. kroner i 2005, og Regjeringen opprettholder dette høye nivået i 2006.

I langtidsplanen for 2005-2008 er det lagt til grunn at ytterligere økonomiske og administrative omleggingsmål skal nås. Disse målene er viktige forutsetninger for å kunne finansiere omstillingen og kvalitetshevingen i Forsvaret som det er lagt opp til i langtidsplanen 2005-2008. Innen 2008 skal minimum 2 mrd. 2004-kroner forskyves fra logistikk- og støttevirksomhet til operativ virksomhet og materiellinvesteringer, sammenlignet med 2004-nivået. Dette krever et fortsatt høyt tempo på effektivisering av støttevirksomheten. Hvis ikke, vil den operative evne svekkes.

Så langt er Forsvaret godt i gang med å realisere vesentlige deler av den strukturendring, effektivisering og rasjonalisering som ligger til grunn for langtidsperioden 2005-2008. I 2006 styrkes materiellinvesteringsbudsjettet med en reell økning på 1,9 pst. sammenlignet med vedtatt budsjett for 2005.

Fremdriften i 2006 er i stor grad avhengig av utviklingen i 2005. Betydelige ressurser settes inn for å sikre

at omstillingens tempo opprettholdes og at budsjett-rammen holdes. I 2006 vil det overordnede fokus rettes mot å komme i bedre balanse på driftssiden og å realisere gevinstmålene så langt som mulig.

En rekke utfordringer er knyttet til å gjennomføre den samlede gevinstrealiseringen så raskt som planlagt. Det arbeides kontinuerlig med å identifisere tiltak for å sikre planlagte gevinstrealiseringer, og Forsvarsdepartementet legger til grunn at de økonomiske og administrative målene skal nås innen 2008. Forsvaret vil fortsatt aktivt nytte ulike former for løsningsmodeller som involverer privat virksomhet, der hensikten er å oppnå økt fokus på strategiske områder, kvalitetsforbedring av kjernevirksomheten og reelle kostnadsreduksjoner.

Regjeringen vil ha et særskilt fokus på realiseringen av hovedmålene i perioden, og vil komme tilbake til Stortinget med eventuelle ytterligere tiltak dersom dette skulle bli nødvendig for å sikre helheten og fremdriften i den videre moderniseringen av Forsvaret.

I 2006 tas det sikte på en svak økning av Forsvarets operative virksomhet. Budsjettreduksjonene i Revidert budsjett for 2005 - som følge av overskridelsene i 2004 - førte til at noen berørte avdelinger fikk lavere virksomhetsnivå.

Hærens aktivitet i 2006 øker i forhold til justert aktivitet i 2005, dvs. etter at den fastsatte andel av merforbruket i 2004 er inndekket i 2005 i tråd med forutsetningene i Revidert nasjonalbudsjett. Aktiviteten knyttet til grensevakt og HM Kongens Garde holdes på nåværende nivå, mens aktiviteten ved Hærens jegerkommando vil bli prioritert og øke iht. ambisjonene for Forsvarets spesialstyrker og planlagt deltakelse i flernasjonale operasjoner. Også Hærens hurtige reaksjonsstyrke vil øke både omfanget av organisasjonen og aktivitetsnivået i 2006, til en høyere reaksjonsevne enn noen gang tidligere. Som en del av omstillingen vil Panserbataljonen kalles inn i januar 2006, og utgjøre en viktig rekrutteringsbasis for internasjonale operasjoner fra våren 2007.

Sjøforsvarets aktivitet i 2006 videreføres på samme nivå som i 2005. Operativ aktivitet knyttet til operative seilingsdøgn, bl.a. med tilstedeværelse i Nord-Norge, styrkes. Aktiviteten ved Marinejegerkommandoen øker iht. økte ambisjoner for Forsvarets spesialstyrker. Sjøforsvaret fortsetter med strukturutviklings- og effektiviseringstiltak innenfor rammen av gjeldende langtidsplan.

Luftforsvarets aktivitet i 2006 videreføres i forhold til 2005 innenfor de fleste områder. Luftforsvaret fortsetter å gjennomføre struktur- og effektiviseringstiltak innenfor rammen av gjeldende langtidsplan. Fokus i omstillingen ligger på produksjon av operativ evne, bl.a. gjennom å opprettholde et høyt aktivitetsnivå.

Inkludert forventet forbruk av investeringsmidler på 200 mill. kroner vil Regjeringen legge stor vekt på at kvalitetsreformen i Heimevernet (HV) skal gjennomføres i henhold til planen. Det foreslås at HV vil få en totalramme på 1 249 mill. kroner i 2006 inklusiv materiellinvesteringer. Etter etablering av ny distriktsstruktur og nye styrke kategorier, vil fokus i 2006 i HV være

etablering av nytt treningsmønster og trening av styrkene. Styrkeproduksjon og operativ virksomhet vil derfor øke noe i 2006.

For Kystvakten planlegges det med å seile ti havgående fartøyer og syv fartøyer for kystnære operasjoner i 2006. Det tas sikte på å opprettholde antall seilingsdøgn og flytimer til kystvaktformål i 2006. Den kystnære del av strukturen tilføres medio 2006 de første nye fartøyene til erstatning for eldre fartøy. Dette forventes å bidra til økt kvalitet på kystvakttjenesten. Kystvakten vil videreføre kjøp av sivile flytjenester iht. inngåtte kontrakter for overvåking i Nordsjøen og nordområdene. Forsvaret viderefører gjennom Kystvakten sin støtte til den statlige slepebåtberedskapen i Nord-Norge med to fartøy i 2006.

For 2006 tas det sikte på å videreføre Norges militære engasjement i utlandet på tilsvarende nivå som i 2005. For perioden 2007-2010 planlegges en opptrapning av budsjettet for deltakelse i internasjonale operasjoner fra 800 mill. kroner til 1,6 mrd. kroner, med endring på 200 mill. kroner årlig. Også for 2006 vil hovedsatsningsområdet være Afghanistan. Bidragene til NATOs og EUs operasjoner på Balkan, samt NATOs overvåkingsoperasjon i Middelhavet, opprettholdes. Bidraget til FNs operasjon i Sudan opprettholdes på dagens nivå. Det samme gjelder bidragene til ulike observatør- og monitoreringsoppdrag i Midtøsten og Afrika.

Etter reduksjoner i øvingsvirksomheten i 2005, bl.a. som følge av Hærens merforbruk i 2004, legges det opp til at denne økes i 2006. Dette er nødvendig for å sikre produksjon av tilstrekkelig operativ evne til å kunne møte nasjonale og internasjonale forpliktelser. Øvingsvirksomheten er også et viktig element i videreutviklingen av nasjonal og alliert styrkestruktur.

Verneplikten vil fortsatt være en del av forsvarskonseptet og en bærebjelke i Forsvaret. Innkalling av vernepliktige til førstegangstjeneste vil basere seg på Forsvarets behov. Dimisjonsgodtgjørelsen for dem som gjennomfører tolv måneders førstegangstjeneste, økes fra 1. januar 2006 til 20 000 kroner. Regjeringen vil trappe videre opp til 25 000 kroner i løpet av planperioden. Videre planlegges det å legge forholdene til rette for at vernepliktige kan ta inntil 20 studiepoeng under førstegangstjenesten. Studiekursene skal være basert på førstegangstjenestens grunnutdanning og ha militærfaglig relevans. Fra 2006 vil kvinner innkalles til frivillig sesjon, og endringer i vernepliktsloven fremmes høsten 2005 for å kunne gjennomføre dette. Denne ordningen gir Forsvaret en strukturert og ny måte å nå kvinner på, også med informasjon om hva Forsvaret har å tilby av utdannings- og karrieremuligheter.

Innenfor materiellinvesteringsbudsjettet er fortsatt fregattprosjektet Forsvarets største enkeltinvestering, mens Skjold-klasse MTB legger beslag på den nest største andelen av investeringsmidlene i 2006. Satsningen innenfor luftforsvarsstyrker videreføres med oppgradering av Norwegian Advanced Surface to Air Missile System, nye enhetshelikoptre og forskjellige prosjekter for kampflyvåpenet. Investeringer i hærstyrker omfatter bl.a. brukte Leopard-2 stridsvogner. De

resterende investeringene i Hæren omfatter hovedsakelig videreføring av eksisterende prosjekter. En felles satsning mot et nettverksbasert forsvar er representert med store investeringer i Link-16. Bevilgningen til eiendommer, bygg- og anleggs (EBA)-prosjekter vil i hovedsak gå til å videreføre og ferdigstille igangsatte arbeider. De to største av de pågående prosjektene er Regionfelt Østlandet og ledelsesbygget på Akershus festning. Regjeringen foreslår at Forsvarets musikk får en bevilgning i 2006 på et nivå tilnærmet som i 2003 for å kunne opprettholde et høyt aktivitetsnivå, med særlig vekt på Forsvarets eget behov og viktige nasjonale høytidsdager.

2.3 Økonomiske rammer

Regjeringens budsjettforslag legger opp til et forsvarsbudsjett med en utgiftsramme på 30 610,2 mill. kroner og en inntektsramme på 1 003,5 mill. kroner. Av utgiftsrammen er det avsatt 1 908,6 mill. kroner i forbindelse med innføring av nettoordning for budsjettering og regnskapsføring av merverdiavgift (mva.) i statsforvaltningen, som innføres i 2006. Netto utgiftsramme i 2006 er således 28 701,6 mill. kroner. Utgiftsrammen reduseres reelt med 264,7 mill. kroner (0,9 pst.) sammenlignet med saldert budsjett 2005. Det foreslås i budsjettproposisjonen å ikke bygge tørrdøkk for inntil 270 mill. kroner. Sammenlignet med vedtatt forsvarsbudsjett etter behandlingen av Revidert nasjonalbudsjett for 2005 foreslår Regjeringen en reell økning av forsvarsbudsjettet på 307 mill. kroner (1 pst.). Budsjettet er fordelt med 6 933,2 mill. kroner (eksklusiv mva.) til materiellinvesteringer, 1 730,1 mill. kroner (eksklusiv mva.) til nasjonalfinansierte og fellesfinansierte EBA-investeringer og totalt 20 038 mill. kroner (eksklusiv mva.) til drift av forsvarssektoren. Det er avsatt 792 mill. kroner (eksklusiv mva.) til operasjoner i utlandet i 2006. I tråd med gjeldende praksis er budsjetterte inntekter innarbeidet i utgiftsrammen.

2.4 Oppfølging av forsvarsplanen for perioden 2005-2008

I kapittel 3 til St.prp. nr. 1 (2005-2006) gir Regjeringen videre en detaljert oversikt over oppfølging av forsvarsplanen for perioden 2005-2008 med hensyn på:

- felles ledelse og kapasiteter, landstyrker, sjøstyrker og luftstyrker - kap. 3.4
- operativ virksomhet - kap. 3.5
- verneplikt - kap. 3.6
- personell og kompetanse - kap. 3.7
- eiendomsforvaltning og avhending - kap. 3.8
- drift og vedlikehold - kap. 3.9
- investeringer - kap. 3.10
- program Golf - kap. 3.11
- ulike former for offentlig-private løsninger - kap. 3.12
- forskning og utvikling - kap. 3.13
- miljøvern - kap. 3.14, og
- komparativ analyse av det danske og norske forsvar - kap. 3.15.

2.5 Rapport for virksomheten i 2004

En detaljert rapport fra virksomheten i året 2004 er gitt i St.prp. nr. 1 (2005-2006), kapittel 4.

2.6 Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Bendiks H. Arnesen, Thorbjørn Jagland og Signe Øye, fra Fremskrittspartiet, Per Roar Bredvold, Henning Skumsvoll og Per Ove Width, fra Høyre, lederen Jan Petersen, og fra Sosialistisk Venstreparti, Bjørn Jacobsen, viser til at det er bred enighet om hovedlinjene i vår sikkerhetspolitikk. Hovedpilarene er FN og NATO. Det er klart i norsk interesse å bidra aktivt og konstruktivt både i FN og i NATO.

Komiteen viser til at norsk sikkerhet ivaretas best ved å bidra til fred, sikkerhet og stabilitet både globalt og i norske nærområder. Norge må demonstrere vilje og evne til å ta ansvar for egen sikkerhet og raskt kunne møte eventuelle akutte sikkerhetsutfordringer.

Komiteen viser til at FN spiller en nøkkelrolle for norsk sikkerhetspolitikk og har merket seg at FN nå deltar i større og flere operasjoner enn tidligere. Komiteen har merket seg at et arbeid er igangsatt for å styrke organisasjonens evne til å styre og lede militære operasjoner. Dette arbeidet har Norges støtte. Komiteen har også merket seg at FN har bedt regionale organisasjoner som EU, NATO og Den Afrikanske Union påta seg et større ansvar for internasjonal fred og sikkerhet.

Komiteen slutter seg til den vektlegging både Bondevik-regjeringen og Stoltenberg-regjeringen gir norsk deltagelse i ISAF.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre mener det er klart i norsk interesse at de transatlantiske bånd forblir sterke og at NATO styrkes som sikkerhetspolitisk konsultasjonsorgan. Disse medlemmer ser der som viktig at alle land bidrar til de operasjoner NATO kollektivt har besluttet å engasjere seg i.

Disse medlemmer viser til at også EUs sikkerhets- og forsvarspolitiske samarbeid har utviklet seg raskt og at Norge vil yte et viktig bidrag ved å delta i den nordiske militære innsatsstyrke.

Komiteens medlem fra Høyre understreker at det er en forutsetning for norsk deltagelse i utenlandsoperasjoner at de er folkerettslig forankret i et FN-mandat eller annet anerkjent folkerettslig grunnlag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at dagens sikkerhetsutfordringer i mindre grad enn tidligere er knyttet til tradisjonelle militære trusler. Muligheten for terroranslag, større miljø- og naturkatastrofer eller storulykker innen ulike sektorer av samfunnet er blitt større. Disse medlemmer ser det som viktig å arbeide for en helhetlig sikkerhetspolitikk, for styrket

samfunnssikkerhet og en god balanse i forholdet mellom militær og sivil beredskap.

Vår sikkerhet trygges best gjennom et godt internasjonalt samarbeid, og gjennom god samhandling med alle våre naboland. Disse medlemmer har merket seg at Regjeringen vil videreføre Norges medlemskap i NATO, og bruke organisasjonen aktivt til å utvikle transatlantisk dialog, partnerskap, fremme fredsbevaring, nedrustning, rustningskontroll og konfliktforebygging. Deltakelse i internasjonale operasjoner skal være forankret i FN-pakten og ha et klart FN-mandat. FN er den eneste internasjonale instans som kan legitimere bruk av makt. Det skal være en høy terskel for bruk av militærmakt. Norge skal ikke delta i forebyggende angrep som ikke er autorisert av FN. Disse medlemmer mener at det ved inngåelse av avtaler om å stille norske styrker til rådighet i internasjonale operasjoner skal etableres klare retningslinjer for ivaretagelse av Norges internasjonale forpliktelser i henhold til internasjonale konvensjoner.

Disse medlemmer ønsker å ha et moderne forsvaret, tilpasset nye sikkerhetsutfordringer. Nye og mer sammensatte trusler øker behovet for et fleksibelt forsvaret som kan håndtere et bredt spekter av ulike oppgaver. Beredskap langs kysten skal prioriteres høyere enn i dag, og Forsvarets rolle i forhold til miljøovervåking og maritimt redningsarbeid styrkes. Forsvaret skal i større grad enn i dag innrettes mot å håndheve suverenitet og sikre stabilitet i våre havområder, særlig i nord.

Disse medlemmer vil be om at Forsvaret er varsomt med å sette ut og privatisere oppgaver som har beredskapsmessig betydning, og som krever samfunnssikkerhet i vid forstand. Disse medlemmer vil vise til merknader i Innst. S. nr. 234 (2003-2004), jf. St.prp. nr. 42 (2003-2004), der det ble satt klare begrensninger for utsetting til private. Disse medlemmer vil bl.a. vise til at bortsetting av transport- og fraktoppgaver kan true sikkerheten.

Disse medlemmer vil advare mot å bli avhengige av private aktører i en krisesituasjon. Disse medlemmer mener at både beredskap, sikkerhet, kostnader og samfunnsøkonomiske spørsmål må vurderes ved avgjørelser om bosetting og privatisering av Forsvarets støttefunksjoner.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre vil imidlertid også peke på de nødvendige oppdrag som utføres i Operasjon Enduring Freedom (OEF) og de bidrag Norge her har ytet. Disse medlemmer ser ingen grunn til å utelukke at det også i fremtiden kan vise seg riktig å bidra til OEF.

Disse medlemmer vil videre peke på at det nå ikke er noe alternativ til å støtte den politiske prosessen i Irak. Det innebærer bl.a. at også Norge bør bistå Iraks regjering i dens meget vanskelige oppgave. Enhver regjering vil trenge visse maktmidler og mener derfor NATO ytter et viktig bidrag til å bygge irakiske institusjoner gjennom sin treningsmisjon. Disse medlemmer mener det er uheldig at Norge trekker seg ut av det arbeidet NATO har påbegynt og merker seg med forbauselse at Regjeringen unngår å begrunne dette standpunktet.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til kapittel 3 i St.prp. nr. 1 (2005-2006) og slutter seg til de hovedmål som fremgår av proposisjonen. Dette er meget krevende mål. Flertallet har derfor med tilfredshet merket seg at omstillingen i hovedsak har gått etter planen og har bidratt til å snu utviklingen i riktig retning.

3. INFORMASJONSSAKER

I St.prp. nr. 1 (2005-2006), kapittel 5 redegjøres det for 11 informasjonssaker.

3.1 Avhending av skyte- og øvingsfelt

Som en følge av endrede behov tas mange skyte- og øvingsfelt ut av Forsvarets struktur for avhending. Skyte- og øvingsfeltene ligger dels på leid grunn og dels på områder Forsvaret eier. Avhending av skyte- og øvingsfelt medfører rydding av eksplosiver og miljøopprydding tilpasset fremtidig bruk. Betydelig personellinnsats og kostnader vil måtte påregnes til dette over en lengre periode. Utgifter knyttet til eksplosivrydding dekkes over driftsbudsjettet, mens utgifter til eiendom, bygg og anleggsrelatert (EBA-relatert) miljøopprydding dekkes inn ved inntekter fra avhending av EBA. Kostnadene kan over tid bli større enn inntektene Forsvaret oppnår ved avhending av EBA for det enkelte budsjettår.

3.2 Psykiatrisk/psykosomatisk oppfølging av personell

Ved Nasjonal militærmedisinsk poliklinikk blir det gjennomført et prøveprosjekt med psykiatrisk/psykosomatisk oppfølging av personell som har fått psykiske belastningsskader etter internasjonale operasjoner. Rapport fra prosjektet vil foreligge i januar 2006.

3.3 Western European Armaments Group (WEAG), norsk tilknytning til European Defence Agency (EDA) og norsk formannskap i Western European Armaments Organisation (WEAO)

EU opprettet i juni 2004 et mellomstatlig organ for utvikling av militære kapasiteter, materiellsamarbeid, forskning og utvikling, industri og marked, kalt European Defence Agency (EDA). EDA er en videreutvikling av det europeiske materiell- og teknologisamarbeidet innen Western European Armaments Group (WEAG) og Western European Armaments Organisation (WEAO), jf. St.prp. nr. 1 (2004-2005).

WEAG ble lagt ned 23. mai 2005. Norge overtok fra samme dato formannskapet i WEAO, som ivaretar felles europeiske forsknings- og teknologiutviklingsprosjekter inntil disse kan overtas av EDA. WEAO legges ned når alle prosjektene er overført EDA, sannsynligvis i løpet av første halvår 2006.

Som medlem av WEAG og WEAO ble Norge og Tyrkia spesielt invitert til å inngå en samarbeidsavtale med EDA. Det har siden mai 2005 foreligget et utkast til samarbeidsavtale som regulerer de administrative rammene for samarbeidet mellom Norge og EDA. Samarbeidsavtalen vil gi Norge mulighet til å delta i

programmer og prosjekter innenfor byråets virksomhetsområder, noe som vil være av stor betydning for Forsvaret og norsk industri. Avtalen legger videre opp til å etablere en konsultasjonsordning og et eget kontaktpunkt i byrået for samarbeidet med Norge. Dette vil gi anledning til å ivareta behovet for løpende dialog og gjensidig utveksling av informasjon, og gi mulighet for tidlig innsikt i planer, prosjekter og programmer som koordineres og ledes av EDA. Fra EUs side er det lagt opp til parallell behandling og signering av den norske og den tyrkiske avtalen.

Norsk målsetning er å få på plass samarbeidsavtalen på et tidligst mulig tidspunkt. Det har imidlertid oppstått forsinkelser i den politiske behandling av saken i EU, med utgangspunkt i forhold som ikke er relatert til den norske avtalen. Det arbeides derfor aktivt på ulike nivå fra norsk side med sikte på å få vår avtale på plass så raskt som mulig. Samtidig arbeides det både fra EDA og fra norsk side for å legge til rette for hensiktsmessige interimsordninger inntil en signering foreligger.

3.4 Revisjon av de teknologiske kompetanseområdene

Forsvarsdepartementet fikk i forbindelse med behandlingen av Innst. S. nr. 234 (2003-2004), jf. St.prp. nr. 42 (2003-2004), i oppdrag å gjennomgå de teknologiske satsningsområdene.

Dagens satsningsområder er fra 1991, og stammer fra et arbeid som ble utført i forbindelse med Forsvarskommisjonen av 1990. Den gang ble det gjort en rekke delstudier for å se hvilke behov Forsvaret hadde de kommende år, og hvordan dette behovet kunne dekkes gjennom forsvarsindustrien. Arbeidet resulterte i at det ble etablert teknologiske kompetanse- og satsningsområder. Utgangspunktet for gjennomgangen som nå er gjennomført, har vært de næringspolitiske forhold som Regjeringen redegjorde for i St.prp. nr. 42 (2003-2004), der det ble poengtert at de næringsmessige aspektene ved Forsvarets virksomhet, og den tilnærming som legges til grunn for Forsvarets materiellanskaffelser, først og fremst må bidra til å bygge opp under den videre utviklingen av Forsvaret.

Arbeidet med gjennomgangen ble startet opp høsten 2004, og har pågått helt fram til medio juni 2005. Alle relevante aktører i og utenfor Forsvaret, inkludert forsvarsindustrien, har deltatt i arbeidet. Disse er godt omforent om det endelige resultatet.

Dagens teknologiske satsningsområder vil bli erstattet av følgende åtte nye teknologiske kompetanseområder:

- informasjons- og kommunikasjonsteknologi
- systemintegrasjon
- missilteknologi og autonome våpen- og sensorsystemer
- undervannsteknologi og sensorer
- simuleringsteknologi
- våpen- og rakettmotorteknologi, ammunisjon og militære sprengstoff
- materialteknologi
- maritim teknologi.

Et ytterligere arbeid vil bli igangsatt for å utdype og konkretisere kompetanseområdene, i et nært samarbeid mellom Forsvarsdepartementet, Forsvaret og industrien.

I Retningslinjene for gjenkjøp inngår dagens teknologiske satsningsområder som et virkemiddel for å nå de mål som ble satt for mellom Forsvaret og forsvarsindustrien for 15 år siden. Det er således naturlig at de nye kompetanseområdene blir innarbeidet i forbindelse med en revisjon av retningslinjene for gjenkjøp.

3.5 Nye kostnadsfordelingsnøkler for medlemsnasjonene i NATO

Kostnadsfordelingsnøklerne som bestemmer hvor stor andel av fellesbudsjettene i NATO som hver enkelt nasjon skal betale, er ikke blitt oppdatert på mange år. Etter påtrykk fra en del av nasjonene, bl.a. Norge, er det nå utarbeidet en mer rettferdig modell basert på de enkelte landenes økonomiske yteevne. NATOs råd konkluderte med at det er nødvendig å innføre nye nøkler som er rettferdige, stabile, objektive og med automatiske rutiner for jevnlig oppdateringer. Med bakgrunn i at dette ville medføre relativt store endringer for enkelte nasjoner, ble det også enighet om at en overgangsordning måtte innføres, men at denne ikke skulle vare utover 2015.

Nye kostnadsfordelingsnøkler innføres fra 1. januar 2006, og disse vil gjennomgå en avtalt revisjon annethvert år frem t.o.m. 1. januar 2016. Fra 2016 vil alle nasjoners nøkkel være basert på brutto nasjonalinntekt (BNI), og den vil så bli justert annethvert år med gjennomsnittet av BNI for de to foregående år.

For Norge betyr dette at vår andel vil bli noe lavere enn dagens. Norges andel for 2005, hvor alle 26 medlemsnasjonene deler på kostnadene, er på 1,8412 pst., mens den for 2006 vil være på 1,7259 pst.

Det har vært viktig for Norge å få en mer rettferdig fordelingsnøkkel. Selv om dette medfører økonomiske besparelser for Norge, har ikke det vært et sentralt motiv. Den viktigste grunnen har vært at det må være en fordeling av de økonomiske byrdene som oppfattes som rimelig og rettferdig for de fleste nasjoner. Dette er en nødvendig betingelse for fortsatt politisk støtte fra nasjonene til de fellesfinansierte programmene, helst slik at disse kan styrkes. Disse programmene har vært og er et av de viktigste virkemidlene for å skape og drive felleskapasiteter for alliansen, og NATO er avhengig av bærekraftige programmer for å kunne oppfylle sine militære ambisjoner.

De nye kostnadsfordelingsnøklerne er utarbeidet av Senior Resource Board (SRB). SRB anbefaler at disse benyttes som et viktig element når bemanning av militærstrukturen, inkludert "flags to post", skal revideres og fordeles mellom nasjonene.

3.6 Gjennomgang av godtgjøringssystemet for vernepliktige

Verneplikten er i de senere årene blitt tilpasset Forsvarets behov. Dette medfører at en redusert andel av årskullet gjør førstegangstjeneste, samtidig som dreiningen av innkallingene kan komme i konflikt med det

sivile utdanningsløpet for mange vernepliktige. Antallet akademikergupper som Forsvaret nyttiggjør seg, har også økt uten at ordningen med vernepliktig akademisk befal (VAB) er justert tilsvarende. Fra de etablerte VAB-kategorier er det gitt uttrykk for at godtgjøring og avlønning som befal, ikke kan måle seg med inntektsmulighetene sivilt. Dette svekker tilsynelatende rekrutteringen av vernepliktige med høy kompetanse.

Forsvarsdepartementet vil derfor foreta en gjennomgang av godtgjøringssystemet for de vernepliktige og VAB-ordningen i lys av utviklingen i Forsvaret og i samfunnet for øvrig. Eventuelle forslag til justeringer i godtgjøringssystemet eller nye statushevede tiltak blir fremlagt for Stortinget i soldatgodtgjøringsproposisjonen for 2006.

3.7 Familiepolitikk

Forsvaret har hatt fokus på familiepolitikk de siste årene. En rekke tiltak er iverksatt med utgangspunkt i lokale forhold og personellens behov. Personell som skal delta i internasjonale operasjoner eller i forberedelser til disse, er prioritert.

3.8 Evaluering av systemet med horisontal samhandel (HS) i Forsvaret

Ved Stortingets behandling av Innst. S. nr. 272 (2004-2005), jf. St.meld. nr. 29 (2004-2005), vedtok Stortinget følgende:

"Stortinget ber Regjeringen foreta en total evaluering av systemet med HS i Forsvaret".

Forsvarsdepartementet har i samarbeid med forsvarssjefen iverksatt en slik evaluering, og vil på bakgrunn av gjennomgangen informere Stortinget om eventuelle hensiktsmessige endringer i praktiseringen av HS i Forsvaret i St.prp. nr. 1 (2006-2007), som fremlegges høsten 2006.

Forsvarsdepartementet har satt ned en gruppe som skal evaluere horisontal samhandel i Forsvaret. Gruppens mandat omfatter bl.a. å vurdere hvordan mekanismer slik som internhandel kan innføres og gjennomføres hensiktsmessig og mer kostnadseffektivt enn den tradisjonelle bevilgningsfinansieringen til tross for at Forsvaret er en kommandoorganisasjon. Det skal også vurderes hvordan HS kan anvendes for å effektivisere driften i Forsvaret. Videre skal det vurderes hvordan Forsvaret gjennom opprettholdelse av klare kommandolinjer og klare ansvarsforhold kan sikre at HS ikke skaper forsinkelser eller er et hinder for å løse operative oppdrag i krise og krig, og man skal også vurdere hvordan Forsvaret fortsatt skal opprettholde klare ansvarsforhold og god oversikt over økonomistyringen under den videre bruken av HS.

3.9 Miljøtiltak ved Forsvarets skytefelt

Det vises til Innst. S. nr. 7 (2004-2005), jf. St.prp. nr. 1 (2004-2005), der Stortinget ber om at tiltak for å hindre avrenning av tungmetaller fra forurensede skytefelt blir prioritert høyt.

Norsk institutt for vannforskning (NIVA) har, på oppdrag fra Forsvarsbygg, overvåket metallkonsentrasjoner i utvalgte bekker som drenerer 25 av Forsvarets skytebaner og -felt i opptil 14 år, med fokus på bly og kobber. Forsvarsbygg, Forsvarets forskningsinstitutt og Forsvarets militære organisasjon har samarbeidet om problematikken i flere år. For å sikre at tiltak iverksettes på baner der den helse- og miljømessige risikoen er størst, har det vært nødvendig med kartlegging av forurensningsforholdene og geografiske variabler for flere baner enn dem som har vært overvåket av NIVA.

Det er viktig å foreta kunnskapsvervelse for å sikre at tiltak gjennomføres med tilstrekkelig høy miljømessig kvalitet og på en kostnadseffektiv måte. Tiltakene er kostbare, og derfor er kostnadseffektivitet helt avgjørende. Det finnes pr. i dag ikke tiltak som er dokumentert å fungere tilfredsstillende, og det er derfor ikke hensiktsmessig å lage detaljerte tiltaksplaner. Forsvaret er opptatt av å tenke langsiktig og har derfor valgt å konsentrere arbeidet om å utvikle tiltak som kan dokumenteres å fungere, og som kan fungere i lang tid, før tiltakene implementeres.

Forsvaret samarbeider med andre nordiske land for å utveksle erfaringer for å finne løsninger på tungmetallproblematikken i skyte- og øvingsfelt. Det har vært lite fokus på utlekking av tungmetaller fra skytefelt og -baner i andre land, og det har derfor vært nødvendig å erverve kunnskap fra egen forskning og utvikling. Det planlegges med ett til tre fullskala testanlegg i 2006. Effekten av disse må dokumenteres før andre tiltak iverksettes.

3.10 Bruk av konsulenter i Forsvarets anskaffelsesvirksomhet

Bruk av konsulenter er særskilt regulert i Forsvarets anskaffelsesregelverk, ARF. ARF trådte i kraft 1. september 2004, og gjelder for all anskaffelsesvirksomhet i Forsvaret. Det fremkommer bl.a. av regelverket at en som er ansatt i Forsvaret ikke kan opptre som konsulent, og heller ikke som representant, for en leverandør overfor Forsvaret. ARF har videre klare regler for hvordan evt. innleie av konsulenter skal gjennomføres. Dette er for å sikre klare grenseskiller mellom Forsvaret som enhet og Forsvarets leverandører.

3.11 Om oppfølging av anmodningsvedtak fra Stortinget

3.11.1 Anmodningsvedtak nr. 470 - Sentralisering av lager for håndvåpen

I forbindelse med Stortingets behandling av St.meld. nr. 29 (2004-2005) Om merforbruket på forsvarsbudsjettet i 2004, jf. Innst. S. nr. 272 (2004-2005), ble bl.a. følgende anmodningsvedtak fattet:

"Stortinget ber Regjeringen legge frem for Stortinget en vurdering av å samle håndvåpen og lettere militært utstyr fra ubevoktede lagre over i færre og bevoktede anlegg."

Forsvarets våpenlagre har de senere årene flere ganger vært utsatt for innbrudd og tyverier. Tyverier av

utleverte personlige våpen fra private hjem har også forekommet, likeså anvendelse av slike våpen i affekt. Målsettingen er at en størst mulig andel av våpnene skal sikres bedre mot misbruk og tyveri. Forsvaret har gjennomført en vurdering av hvordan man kan øke sikkerheten omkring forvaltning av våpen og ammunisjon. De kategorier våpen som antas å være mest attraktive å stjele, og som ikke er i daglig bruk, er allerede samlet i et meget begrenset antall fjellanlegg og bevoktede baser. Våpen i daglig bruk vil også bli bedre sikret enn hva tilfellet er i dag, ved innføring av ulike typer våpenstativer som reduserer faren for tyveri. Et større antall overflødige våpen vil bli avhendet. Disse våpnene blir midlertidig lagret i sikre anlegg inntil destruksjon eller avhending kan finne sted. Disse omstruktureringene av lagervirksomheten vil kunne gjennomføres innenfor rammene av de beredskapskrav som stilles til de operative avdelingene.

3.11.2 Anmodningsvedtak nr. 473 - Vurdering av gradsnivå for militære embeter

Ved behandling av St.prp. nr. 70 (2004-2005) Om endringer i "Regulativ for tillegg mv. til utskrivne vernepliktige mannskap" og om endring i gradsnivå for militære embete, fattet Stortinget følgende anmodningsvedtak, jf. Innst. S. nr. 274 (2004-2005):

"Stortinget ber Regjeringen gjennomføre ytterligere vurdering av gradsnivået for militære embeter og komme tilbake til Stortinget med en sak om dette."

Forsvarsdepartementet og befalsorganisasjonene har gjennomført fem samarbeidsmøter om behovet for endring av gradsnivået for militære embeter. Grunnloven § 22 forutsetter at det skal være militære embetsmenn. Denne ordning har særlig sin begrunnelse i de operative oppgaver Forsvaret har, som i ytterste fall må løses gjennom organisert maktanvendelse. Utførelsen av disse oppgavene setter helt spesielle krav til lojalitet og integritet. Både Forsvarsdepartementet og befalsorganisasjonene understreker behovet for å opprettholde ordningen med militære embetsmenn i ytre etat. Det er også viktig at antallet embetsmenn i ytre etat til enhver tid avstemmes mot behovet for embetsvern, og at det blir tatt hensyn til det spesielle tilsettings- og disponeringssystemet som gjelder for offiserer.

Det har ikke vært noen naturlig sammenheng mellom reduksjonen i antallet militære avdelinger og antallet militære embeter i ytre etat. Forsvarets omstilling, sammen med avgangen av offiserer på embetsmannsnivå, har ført til at antallet utnevninger i militære embeter har vært høyt. Forsvarsdepartementet vil derfor foreta en helhetlig gjennomgang av gradsstrukturen i dialog med befalsorganisasjonene. Hensikten med dette arbeidet er å legge de militære gradene på et riktigere nivå i forhold til de funksjoner som utføres av den enkelte offiser.

En justering av det laveste gradsnivået for militære embeter fra oberst/kommandør til brigader/flaggkommandør vil redusere antallet stillinger med embetsvern fra ca. 260 til nærmere 80 stillinger. Med dette antallet

stillinger vil det være en vesentlig bedre sammenheng mellom det antallet offiserer som leder militære avdelinger og antallet embetsmenn. Forsvarsdepartementet mener at det vil være behov for å opprettholde militære embeter også for særlige viktige stillinger og enkelte selvstendige sjefer på lavere nivå. Befalsorganisasjonen er enige.

En endring av gradsnivået for militære embeter har ingen innvirkning på befalets kommandomyndighet. Endringen har heller ingen virkning for den som allerede er utnevnt i et embete. Det foreslås derfor at gradsnivå for militære embeter som hovedregel ikke fastsettes lavere enn brigader/flaggkommandør.

Militære lederstillinger i Forsvarsdepartementet er tidsbegrenset, og offiserer som disponerer slike stillinger vil utnevnes i grad av Forsvarsdepartementet og konstitueres i stilling av Kongen i statsråd. Samme praksis følges for særlig viktige stillinger og enkelte selvstendige sjefer i Forsvarets militære organisasjon på nivået under brigader/flaggkommandør.

Regjeringen vil i fremtiden vurdere behovet for embetsvern knyttet opp til gradsnivå, de enkelte stillinger og funksjoner som utføres i Forsvaret.

3.12 Avhending av KNM Vidar

Brev fra Forsvarsdepartementet v/statsråden til Stortingets presidentskap, datert 15. november 2005, vedrørende avhending av KNM Vidar.

Brevet er gitt i vedlegg 2.

3.13 Komiteens merknader

Komiteen viser til St.prp. nr. 1 (2005-2006) og har ingen merknader.

4. MERKNADER TIL DE ENKELTE KAPITLER

4.1 Hovedprioriteringer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at Regjeringen legger opp til å videreføre budsjettnivået som regjeringen Bondevik II anbefalte, og viser videre til at det innebærer en fortsatt satsning på Forsvaret. Disse medlemmer vil understreke at det fremdeles er riktig å omfordele ressurser fra støttevirksomhet til operativ drift.

Disse medlemmer viser til at Forsvaret er et instrument for å sikre norske sikkerhetspolitiske interesser. Dette skjer både hjemme og ute, gjennom militær tilstedeværelse og gjennom deltagelse i internasjonale fredsoperasjoner, først og fremst i regi av FN og NATO.

Disse medlemmer merker seg at det foretas en markert omprioritering for å styrke operativ aktivitet i nordområdene, samt å styrke innsatsen i FN-operasjoner og NATOs Afghanistan-operasjon (ISAF). Disse medlemmer vil videre vise til at Regjeringen vil styrke norsk innsats i ISAF gjennom å bidra med 3-4 F-16 fly for en tre-månedersperiode i første halvdel av

2006, samt at det norske engasjementet i Operation Enduring Freedom i Afghanistan vil avsluttes i januar 2006.

Disse medlemmer merker seg at Regjeringen vil videreføre den moderniseringen av Forsvaret som ble igangsatt av regjeringen Stoltenberg I ved fremleggelsen av St.prp. nr. 45 (2000-2001), og at den langsiktige omleggingen av Forsvaret vil bli videreført, samtidig som de overordnede prioriteringene i Soria Moria-erklæringen vil bli ivarettatt.

Disse medlemmer viser til at Regjeringen i Soria Moria-erklæringen og i Regjeringens tiltredelseserklæring av 19. oktober d.å. vil skape et moderne forsvar, tilpasset nye sikkerhetsutfordringer, samt at nye og mer sammensatte trusler øker behovet for et fleksibelt forsvar, som samlet sett kan håndtere et bredt spekter av oppgaver.

Disse medlemmer mener det er viktig at Forsvaret sikres en kompetanse-, grads-, alders- og kjønnsstruktur som er optimal i forhold til organisasjonens behov. Disse medlemmer vil videre understreke at det er viktig å prioritere rekruttering av kvinner, både på grunnplanet i organisasjonen og ikke minst i lederstillinger.

Disse medlemmer merker seg at Regjeringen ser på nordområdene som Norges viktigste strategiske satsingsområde, og at Forsvarets tilstedeværelse skal holdes på et høyt nivå i Nord-Norge, at beredskap langs kysten skal prioriteres høyere enn i dag, og Forsvarets rolle i forhold til miljøovervåking, ressurskontroll, beredskap og maritimt redningsarbeid skal styrkes.

Disse medlemmer merker seg at Norges sikkerhet også blir trygget gjennom et godt internasjonalt samarbeid, og gjennom aktiv og systematisk innsats i sentrale internasjonale organisasjoner og direkte mot våre allierte og alle våre naboland. FN og NATO utgjør hovedpilarene i vår sikkerhetspolitikk.

Disse medlemmer understreker at det er i Norges interesse å ha en FN-ledet verdensorden, og at Regjeringen vil arbeide for et kraftig styrket FN, herunder aktivt støtte opp om reformprosessen, og at Norge vil øke deltakelsen i FN-operasjoner.

Disse medlemmer merker seg at Regjeringen vil videreføre Norges engasjement i NATO, som fortsatt er en hjørnestein i norsk sikkerhetspolitikk, og at Norge vil støtte reformarbeidet i NATO.

Når det gjelder materiellanskaffelser, drift, vedlikehold, logistikk, utdanning, trening og øving, mener disse medlemmer det er viktig å arbeide aktivt for å øke samarbeidet med allierte og andre.

Disse medlemmer merker seg at Regjeringen vil gjennomføre tiltak for å bedre økonomistyringen i Forsvaret, og at forsvarsministeren i svar på spørsmål fra forsvarskomiteen i brev av 18. november i år har bekreftet at Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget i vårsesjonen 2006 med saken. Disse medlemmer merker seg videre at Regjeringen vil foreta en gjennomgang av erfaringene med nedbemanning, privatisering og anbud, samt horisontal samhandling i Forsvaret. Disse medlemmer vil her vise til at det er viktig at det også foretas en gjennomgang av erfaringene med ulike former for offentlig-private løsninger.

4.2 Hovedprioriteringer fra Fremskrittspartiet

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ønsker en forsvarspolitik og et forsvar som bygger på de utfordringer vi står overfor i dagens og morgendagens samfunn. Videre må Forsvaret være av en slik karakter at det lett kan tilpasses de ulike trusselbilder, dette kan best sikres ved å beholde et grunnleggende forsvar med kjerneoppgaver på norsk jord, men med kapasiteter til å delta i operasjoner også andre steder i verden. Disse medlemmer ser Norges sikkerhetspolitiske situasjon som svært kompleks, ikke minst med tanke på vår geopolitiske situasjon og ressursmessige forhold av enda bredere betydning. Det grunnleggende forhold i denne sammenheng er vår plassering i den strategiske geografi. Norges geografiske plassering tilsier at vi vil være i en situasjon hvor vi lett vil kunne være offer for konflikter og kriser som skjer utenfor vårt nærområde. En konflikt, uansett hvor i verden den oppstår (for eksempel Kina/Taiwan), som utvikler et øst/vest-perspektiv, vil umiddelbart medføre økt spenning og sensitivitet i nord som følge av transportkorridorer til lands, havs og i luften. Disse medlemmer vil videre vise til at det historisk har vært av interesse for stridende parter å kunne benytte baser på norsk jord i forbindelse med kampen om sjørutene i Nord-Atlanteren eller for å hindre fienden i å gjøre det samme. I første verdenskrig avskrekket et sterkt norsk forsvar noen fra å ta seg til rette. I den andre verdenskrig ble det et kappløp om å fylle det tomrommet som den norske nedrustningen på 1930-tallet hadde skapt. Dette forhold er fortsatt aktuelt. I tillegg har den russiske oppbyggingen på Kola etter 2. verdenskrig ført til at vi like utenfor vår stuedør i nord har fått den eneste konsentrasjon av militær slagkraft som kan ødelegge store deler av USA og Europa på kort tid. Etter Sovjetunionens oppløsning, utviklingen innenfor Russlands væpnede styrker, og på grunn av den teknologiske utviklingen, er den relative betydning for Russland av nordområdene økende. Disse medlemmer vil særlig legge vekt på at det i de senere år er oppdaget store og meget verdifulle forekomster av olje og gass i de store havområdene vi har ansvar for. Dette i tillegg til de rike fiskeforekomstene. At Norges grense- og ansvarsforhold er uavklart i disse områdene, øker risikoen for konflikter og kriser. Kriser som det vil kunne være sterkt ønskelig at vi kan håndtere selv med egne ressurser, fordi det vil kunne virke eskalerende dersom vi trekker inn allierte i en innledende krise. Den stadig mer pågående holdning fra russisk side i disse områdene, som nå også uttrykkes i offisielle dokumenter, forsterker denne problematikken.

Helt siden Norge tiltrådte FN-traktaten har vi vært forpliktet til å delta i internasjonale fredsoperasjoner. Da NATO gikk inn for å utvide sitt engasjement til også å gjelde dette, økte også våre forpliktelser på dette området tilsvarende. Disse medlemmer ser nødvendigheten av denne type engasjement, men det må være innenfor et nivå som er forsvarlig med tanke på våre mannskaps- og materiellressurser. Det er dessuten særlig i små lands interesse at det utvikles en internasjonal rettsorden bakket opp av et hensiktsmessig

"politiapparat". For Norge er det spesielt viktig at konflikter dempes mens de er små, før de eskalerer og eventuelt får et øst-/vestperspektiv som av ovennevnte grunner umiddelbart vil medføre konsekvenser for oss. Det er også slik at dersom vi vil ha hjelp, må vi være villig til å bidra ute. Internasjonale operasjoner gir dessuten verdifull erfaring for norsk militært personell.

Disse medlemmer mener at bilaterale forsterkningsavtaler også i fremtiden vil utgjøre en viktig sikkerhets- og forsvarspolitisk hjørnestein. I denne sammenheng er det spesielt viktig å videreføre og utvikle det strategiske partnerskapet med USA. Dette forutsetter at de generelle bilaterale relasjonene til USA må håndteres slik at båndene styrkes. Et av de viktigste elementene i et slikt partnerskap er forhåndslagring av amerikansk militært utstyr og tilhørende avtaler. Like viktig er det å videreføre amerikansk trenings- og øvelsesvirksomhet i Norge, samt effektivt etterretningssamarbeid. NATO er hjørnesteinen i vår sikkerhets- og forsvarspolitiske forankring. Disse medlemmer vil likevel peke på betydningen av at Norge finner et troverdig feste i det forsvarspolitiske samarbeid som utvikles i EU.

Disse medlemmer viser til utviklingen i NATO og at det er kommet advarsler fra amerikansk side om at manglende europeisk evne til å ta ansvar kan få konsekvenser for USAs engasjement i Europa og for NATOs fremtid. Den amerikanske administrasjonen gjennomgår nå det amerikanske forsvaret med sikte på omfattende endringer. Utviklingen av en ny styrkestruktur og nye strategiske målsettinger for de amerikanske militære styrker kan innebære at USA reduserer sitt engasjement i Europa, noe som vil endre vår sikkerhetspolitiske stilling. Disse medlemmer vil derfor peke på det uheldige dersom Norge øker sin allianseavhengighet i tilfelle kriser i vårt eget nærområde, uten å kjenne hvilke prioriteringer USA vil gjøre i tiden som kommer. Disse medlemmer vil peke på at Norge har sluttet seg til NATOs reviderte strategiske konsept, som følgelig også gjelder utformingen av det norske forsvaret. Det strategiske konseptet understreker at alliansens styrker må omstilles for å kunne løse et bredt spekter av oppgaver, inkludert kollektivt forsvar. Dette har direkte konsekvenser for de allierte landenes styrkestrukturer og styrkenivåer. I arbeidet med å modernisere og tilpasse alliansens styrkestruktur siktes det mot en optimal balanse mellom styrker på ulike beredskapsnivå samtidig som man beholder evnen til mer langsiktig gjenoppbygging dersom det skulle bli påkrevet. Evne til effektivt engasjement, deployering og mobilitet, overlevelse for styrker og infrastruktur, samt utholdenhet som omfatter så vel logistikk som utskiftning av styrker, blir i alliansen fremhevet som avgjørende. Videre vil tilstrekkelig kapasitet innenfor områder som kommando og kontroll, kommunikasjon, etterretning og overvåking forsterke styrkenes anvendelighet. Disse kravene har konsekvenser for styrkenes utrustning, beredskap, tilgjengelighet, utholdenhet, øvelser og trening, utplassering og evne til oppbygging og mobilisering.

Disse medlemmer mener at forsvarsbudsjettets andel av BNP er en viktig målestokk på forsvarsinnsat-

sen i de enkelte medlemsland i alliansen. Norges del av BNP lå på ca. 3 pst. i 1990 mens den i 2000 kom ned på 1,9 pst. og at den etter prognosene vil bli liggende der i kommende år dersom de signaler som er gitt blir fulgt opp i forhold til budsjettene for perioden frem til 2005. Gjennomsnittet for NATOs medlemsland er 2,2 pst. Disse medlemmer vil minne om at minimumskravet til NATOs søkerland var at de måtte komme opp på 2 pst., og at de nå gjør store anstrengelser for å tilfredsstille dette kravet. Det burde etter disse medlemmers mening være en selvfølge at Norge ikke ligger under denne grensen. Det norske forsvarsbudsjettet må derfor snarest heves til minimum 2 pst. av BNP, dvs. 31,2 mrd kroner (2002-kroner). Disse medlemmer vil peke på at spesielle forhold i norsk økonomi relatert til olje- og gassaktiviteten bidrar til et relativt høyt BNP slik at en vekting mot BNP-mål ikke vil få samme virkning som andre land vi sammenligner oss med. Disse medlemmer mener at vi likevel, som nasjon, vil bli vektet av andre land på dette sammenligningsgrunnlaget.

Disse medlemmer er genuint opptatt av at Norge i størst mulig grad skal kunne ha et forsvar med en bredest mulig forankring i befolkningen, dette kan best sikres gjennom et vernepliktsforsvar. Det er viktig å stimulere til at flest mulig gjennomfører førstegangstjeneste og at førstegangstjenesten er meningsfull. Profesjonalitet er noe som i større grad aktualiseres gjennom Forsvarets nye og utvidede oppgaver. Det må stimuleres til større grad av verving av personell til utenlandstjeneste og beredskapstjeneste. De ansatte i Forsvaret, både militære og sivile, må sikres forutsigbare arbeidsforhold og personalpolitikk. Den største enkeltfaktoren i Forsvaret er personalet, og denne gruppen må i større grad ivaretas. En motivert og godt skolert personalgruppe vil sikre Forsvaret den kompetansen og produktiviteten. Forsvaret trenger i tiden som kommer. Et militært nærvær i de ulike deler av landet er også viktig med tanke på så vel strategiske verdier som sikring av forankring overfor befolkningen i de ulike landsdeler og derved en sikring av videreføring av folkeforsvaret. Generelt mener disse medlemmer at Forsvaret bør ha følgende oppgaver:

- militær tilstedeværelse i prioriterte områder
- etterretning og overvåking av norske interesseområder
- suverenitetshevdelse og myndighetsutøvelse
- krisehåndtering i norske områder
- forsvar av norske områder og tilrettelegging for å møte utfordringer mot norsk sikkerhet sammen med allierte
- sikring av vitale samfunnsfunksjoner
- internasjonalt engasjement
- annen samfunnsnyttig bruk av Forsvaret

Disse medlemmer vil for øvrig vise til Framskrittspartiets alternative budsjett, som viser hvilke økonomiske rammer disse medlemmer mener budsjettet burde hatt.

Kap.	Post	Formål:	St.prp. nr. 1 med Tl. nr. 1	FrP
Utgifter				
1723		Nasjonal sikkerhetsmyndighet (jf. kap. 4723)	96 135 000	102 635 000 (+6 500 000) (+6,8%)
	1	Driftsutgifter	96 135 000	102 635 000 (+6 500 000) (+6,8%)
1731		Hæren (jf. kap. 4731)	3 731 859 000	4 231 859 000 (+500 000 000) (+13,4%)
	1	Driftsutgifter	3 731 859 000	4 231 859 000 (+500 000 000) (+13,4%)
1732		Sjøforsvaret (jf. kap. 4732)	2 624 727 000	2 824 727 000 (+200 000 000) (+7,6%)
	1	Driftsutgifter	2 624 727 000	2 824 727 000 (+200 000 000) (+7,6%)
1733		Luftforsvaret (jf. kap. 4733)	3 378 490 000	3 878 490 000 (+500 000 000) (+14,8%)
	1	Driftsutgifter	3 378 490 000	3 878 490 000 (+500 000 000) (+14,8%)
1734		Heimevernet (jf. kap. 4734)	1 080 979 000	1 528 479 000 (+447 500 000) (+41,4%)
	1	Driftsutgifter	1 080 979 000	1 528 479 000 (+447 500 000) (+41,4%)
1790		Kystvakten (jf. kap. 4790)	774 744 000	884 744 000 (+110 000 000) (+14,2%)
	1	Driftsutgifter	774 744 000	884 744 000 (+110 000 000) (+14,2%)
Sum utgifter			31 129 755 000	32 893 755 000 (+1 764 000 000) (+5,7%)
Inntekter				
Sum inntekter			1 126 462 000	1 126 462 000 (0) (0%)
Sum netto			30 003 293 000	31 767 293 000 (+1 764 000 000) (+5,9%)

4.3 Hovedprioriteringer fra Høyre

Komiteens medlem fra Høyre viser til at hovedformålet med den pågående omstillingen i Forsvaret er bedre operativ evne med utviklingen av et mer moderne og fleksibelt forsvar som bedre er i stand til å samvirke og å operere sammen med allierte, både ute

og hjemme. Dette medlem viser til at gjennomføringen av langtidsplanen 2005-2008 forutsetter at de økonomiske og administrative målene fra foregående planperiode nås. Alle strukturtiltak og organisatoriske endringer som skulle være gjennomført i 2002-2005, er gjennomført, de fleste før fastsatt tidsfrist. Dette

medlem viser til at det for perioden 2005-2008 er lagt til grunn at ytterligere økonomiske og administrative omleggingsmål skal nås. Innen 2008 skal minimum 2 mrd. 2004-kroner forskyves fra logistikk- og støttevirksomhet til operativ virksomhet og materiellinvesteringer, sammenlignet med 2004-nivå.

Dette medlem viser til at Samarbeidsregjeringens forslag for Forsvaret for 2006 utgjør en reell vekst i 2006 sammenlignet med det faktiske budsjettet for 2005 med 300 mill. kroner, og at man med dette ville vært godt i gang med å realisere vesentlige deler av de strukturendringer og rasjonaliseringer som ligger til grunn for perioden 2005-2008.

Dette medlem vil imidlertid peke på at når Stoltenberg-regjeringen foreslår å bygge dokk ved Håkonsvern uten å foreta vesentlige konkrete budsjettmessige grep; vil det vanskeliggjøre arbeidet med å bringe balanse i Forsvarets budsjett.

Dette medlem vil understreke betydningen av tilstrekkelig operativ aktivitet i nord og viser til at mye allerede er gjort, bl.a. gjennom den systematiske styrkingen av kystvakten i de senere år.

4.4 De enkelte kapitler

a. St.prp. nr. 1 (2005-2006) fra regjeringen Bondevik II

For nærmere beskrivelse av de enkelte kapitler henvises det til St.prp. nr. 1 (2005-2006) fra Finansdepartementet, del II, kap. 42, til St.prp. nr. 1 (2005-2006) fra Justis- og politidepartementet side 130-149 og til St.prp. nr. 1 (2005-2006) fra Forsvarsdepartementet side 73-126.

b. St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2005-2006) fra regjeringen Stoltenberg II

I St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2005-2006) redegjøres det for følgende foreslåtte endringer til enkelte kapitler:

4.4.1 Kap. 1710 Forsvarsbygg og nybygg og nyanlegg

POST 47 NYBYGG OG NYANLEGG

Bevilgningen foreslås opprettholdt på samme nivå.

TØRRDOKK TIL SJØFORSVARETS STØRRE FARTØYER

Det vises til Stortingets beslutning om at det skal investeres i en ny og utvidet tørrdokk ved Haakonssvern med en samlet kostnad på 235 mill. 2002-kroner, tilsvarende 270 mill. 2006-kroner, jf. Innst. S. nr. 232 (2001-2002). Det vises også til videre informasjon om saken i St.prp. nr. 12 (2003-2004), St.prp. nr. 1 (2003-2004), St.prp. nr. 42 (2003-2004), St.prp. nr. 1 (2004-2005), St.prp. nr. 65 (2004-2005) og St.prp. nr. 1 (2005-2006).

Etter gjennomført anbudskonkurranse vil prosjektet forventes å ha en samlet kostnadsramme på 314 mill. kroner. Ny og utvidet tørrdokk på Haakonssvern vil sikre at Forsvarets nye fregatter til enhver tid vil ha tilgang til dokk. Prosjektet vil også bidra til å bevare et viktig kompetansemiljø. Etter en helhetlig vurdering

ser Regjeringen et behov for å bygge en ny og utvidet tørrdokk på Haakonssvern, og prosjektet foreslås derfor videreført. Det settes av 50 mill. kroner til dette i 2006. Dette finansieres ved å redusere bevilgningen til Regionfelt Østlandet med 15 mill. kroner. Det resterende vil måtte inndeckes ved å skyve på eller redusere omfanget av andre prosjekter.

Før prosjektet iverksettes, skal det gjennomføres kvalitetssikring av kostnadsanslag og plan for gjennomføring.

Regjeringen Bondevik IIs forslag til vedtak IX under Forsvarsdepartementet i St.prp. nr. 1 (2005-2006) "Det investeres ikke i ny og utvidet fregattdokk ved Haakonssvern", foreslås trukket tilbake.

REGIONFELT ØSTLANDET

Regjeringen foreslår å redusere omfanget av anleggsprosjektet Regionfelt Østlandet og i den forbindelse redusere bevilgningen til prosjektet i 2006 med 15 mill. kroner.

4.4.2 Kap. 1719 Fellesutgifter og tilskudd til foretak under Forsvarsdepartementet

POST 71 OVERFØRING TIL ANDRE

Regjeringen viser til det viktige samarbeidet mellom Forsvaret, spesielt Heimevernet, og Det frivillige skyttervesen (DFS), og foreslår å sette av ytterligere 1 mill. kroner i driftsstøtte til DFS i 2006. Dette innebærer at støtten videreføres på samme nominelle nivå som i 2005.

4.4.3 Kap. 1731 Hæren

POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Bevilgningen foreslås økt med netto 6 mill. kroner. Regjeringen foreslår å øke innsatsen (med 25 mill. kroner) knyttet til styrkeproduksjon til reaksjons- og oppfølgingsstyrken (R&O-styrken) i Hæren i Indre Troms - Skjold garnison - blant annet for å kunne stille en kompanistridsgruppe til internasjonale operasjoner fra sommeren 2007.

For å øke ressursene til denne styrkingen og annen prioritert operativ virksomhet i nordområdene, frigjøres det noen midler ved å utsette tilsetninger i stabsapparatet, kansellere mindre utgiftsposter til ikke-operativ virksomhet og justere noe på innkallingsdatoene for vernepliktige i 2006.

4.4.4 Kap. 1732 Sjøforsvaret

POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Bevilgningen foreslås økt med netto 5 mill. kroner.

Regjeringen foreslår en betydelig styrking av den operative virksomheten i Sjøforsvaret ved å øke tilstedeværelse av marinefartøyer i Nord-Norge, og ved at en større del av marinens trenings- og øvingsaktivitet legges til Nord-Norge (økning med til sammen 35 mill. kroner).

Dette finansieres i hovedsak gjennom å utrangere og avhende torpedo TP 613, som det ikke lenger er operativt behov for.

4.4.5 Kap. 1733 Luftforsvaret

POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Bevilgningen foreslås opprettholdt på samme nivå.

Regjeringen foreslår imidlertid å øke den maritime overvåkingen i nordområdene (overvåkingsfly P-3 Orion) ved å tilføre denne virksomheten ytterligere 35 mill. kroner. Dette er et viktig tiltak for å bedre norske sivile og militære myndigheters situasjonsbilde i nordområdene og vil også gjøre bruken av andre struktur-elementer i nordområdene mer effektiv.

For å muliggjøre denne styrkingen, samt økning av annen operativ aktivitet i nord, vil det bli frigjort midler gjennom en begrenset reduksjon av det operative ambisjonsnivået for kampflyvåpenet. Forsvaret har de siste årene hatt et meget høyt operativt ambisjonsnivå for kampflyvåpenet, og en slik begrenset reduksjon anses ikke å svekke evnen til oppgaveløsning, verken nasjonalt eller internasjonalt. Tiltaket vil heller ikke ha noen innvirkning på våre forpliktelser vis-à-vis NATO.

4.4.6 Kap. 1734 Heimevernet

POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Bevilgningen foreslås redusert med netto 10 mill. kroner.

Det foreslås å øke trenings- og øvingsbudsjettet i Heimevernet noe (10 mill. kroner). Dette vil øke antallet av forsterknings- og oppfølgingsstyrkene som vil bli trent og øvet i 2006 i tråd med ambisjonene i kvalitetsreformen i Heimevernet. For å skaffe inndekning for denne satsingen, samt økt operativt ambisjonsnivå i nordområdene, foreslås en begrenset reduksjon i omfanget av førstegangstjenesten i Heimevernet (-20 mill. kroner).

4.4.7 Kap. 1740 Forsvarets logistikkorganisasjon

POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Bevilgningen foreslås redusert med netto 41 mill. kroner.

For å frigjøre midler blant annet til økt operativ virksomhet i nordområdene, gjennomgås og justeres ordningen med årlige gratisreiser for befal med familie med det formål å få på plass et mer målrettet regime. Dette vil gi betydelige innsparinger i forhold til dagens ordning. Gjennomgangen vil bli foretatt i tett samarbeid med personellorganisasjonene i Forsvaret.

4.4.8 Kap. 1760 Nyanskaffelse av materiell, nybygg og nyanlegg (jf. kap. 4760)

PROSJEKT 6088 - NYE FREGATTER

Forsvarsdepartementet viser til omtale av Prosjekt 6088 Nye fregatter i St.prp. nr. 1 (2005-2006). Forsvaret har siden nevnte proposisjon ble fremmet forhandlet frem en avtale med den spanske leverandøren av Nansen-klasse fregatter, Navantia, der leveransen av første fregatt utsettes til senest 31. mars 2006. Avtalen regulerer også tilhørende kompensasjon for forsinkelsen. Første fartøy i Nansen-klassen var opprinnelig planlagt levert i løpet av siste kvartal 2005.

4.4.9 Kap. 1790 Kystvakten

POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Bevilgningen foreslås økt med 15 mill. kroner for å styrke Kystvaktens evne til å løse sine kjerneoppgaver. Økningen gir rom for økt operativ aktivitet og vil bedre Kystvaktens evne til å håndheve norske suverene rettigheter og evnen til å møte potensielle miljøutfordringer langs kysten av Nord-Norge.

4.4.10 Kap. 1792 Norske styrker i utlandet

POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Bevilgningen foreslås økt med 20 mill. kroner for å kunne trappe opp norsk tilstedeværelse ved International Security Assistance Force (ISAF) i Afghanistan, eventuelt FN-ledede operasjoner. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget i denne sammenheng.

Ved tilbaketrekning av personell fra Irak-misjonen frigjøres 20 mill. kroner, som Regjeringen foreslår omdisponert til å trappe opp norsk tilstedeværelse i FN-operasjoner i Afrika. En ytterligere økning av engasjementet vil kunne bli aktuelt i løpet av 2006. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget med konkrete forslag om dette.

4.4.11 Kap. 1795 Kulturelle og allmennyttige formål

POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Bevilgningen foreslås økt med 4 mill. kroner.

Regjeringen foreslår å styrke virksomheten til Forsvarets musikk med 4 mill. kroner. Dette muliggjør økt aktivitet for musikkorpsene i Forsvaret.

4.5 Komiteens merknader**Kap. 42 Forsvarets ombudsmannsnemnd**

Utgifter:	Kroner
Saldert budsjett 2005	4 000 000
Forslag St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2005-2006)	4 027 000

Komiteen viser til St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2005-2006) og har ingen merknader.

Kap. 451-3451 Samfunnssikkerhet og beredskap

Utgifter:	Kroner
Saldert budsjett 2005	516 524 000
Forslag St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2005-2006)	515 509 000

Inntekter:	Kroner
Saldert budsjett 2005	125 496 000
Forslag St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2005-2006)	128 143 000

Komiteen viser til omtalen av samfunnssikkerhet og beredskap og Regjeringens forslag til bevilgninger på sidene 148 og 149 i St.prp. nr. 1 (2005-2006) Justis- og politidepartementet og til St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2005-2006), kap. 451 og kap. 3451 som omhandler

Justis- og politidepartementets samordnings- og tilsynsrolle på samfunnssikkerhets- og beredskapsområdet, og det ansvar og de oppgaver som er tillagt Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) samt Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM).

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at i et samfunn hvor trusselbildet er i stadig endring, er samhandling mellom sektorer og etater en kritisk faktor for å lykkes i krisehåndtering. I denne sammenheng vil opprettelsen av en sentral krisestøtteenhet bidra til en styrket kompetanse på feltet. Samfunnets viktigste oppgave er å forebygge. Offentlig forvaltning må sikre at alle nivå i den offentlige forvaltningen legger planer for å kunne håndtere kriser. Økt bruk av øvelser på alle nivå i offentlig forvaltning vil både styrke beredskaps-evnen og avdekke mulige svakheter og uklarheter i samhandlingen. Disse medlemmer viser til ansvars-, nærhets- og likhetsprinsippet som grunnleggende i krisehåndtering. Opprettelsen av krisestøtteenheten rokker ikke ved dette prinsippet. Disse medlemmer ber Regjeringen foreta en gjennomgang av gjeldende lovverk for å avklare og kartlegge beredskapsmessige gråsoner. Disse medlemmer viser for øvrig til Innst. S. nr. 9 (2002-2003), jf. St.meld. nr. 17 (2002-2003), samt Innst. S. 265 (2004-2005), jf. St.meld. nr. 37 (2004-2005), og Innst. S. nr. 49 (2004-2005), jf. St.meld. nr. 39 (2003-2004).

Kap. 1700-4700 Forsvarsdepartementet

Utgifter:	Kroner
Saldert budsjett 2005	288 111 000
Forslag St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2005-2006)	310 150 000

Komiteen viser til St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2005-2006) og har ingen merknader.

Kap. 1710-4710 Forsvarsbygg og nybygg og nyanlegg

Utgifter:	Kroner
Saldert budsjett 2005	870 000 000
Forslag St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2005-2006)	739 000 000
Inntekter:	
Saldert budsjett 2005	402 605 000
Forslag St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2005-2006)	500 000 000

Komiteen viser til at Forsvarsbygg er organisert som egen virksomhet og drives etter tilnærmet forretningsmessige prinsipper med eget styre og eget budsjett. Leieinntekter og oppdrag fra sine kunder er de viktigste inntjeningsområdene og det som setter rammen for virksomheten.

Komiteen har merket seg at husleieutgiftene skal reduseres med inntil 20 pst. innen utgangen av 2008 og mener det er et viktig mål å nå for å medvirke til at Forsvarets driftsutgifter reduseres betydelig. Komiteen

viser også til komiteens merknader i Innst. S. nr. 234 (2003-2004) (side 67) hvor komiteen anmoder om at Forsvarsbygg gjennomfører kostnadsreduksjoner utover det skisserte minimum på 20 pst. innen 2006 og ytterligere minimum 10 pst. innen utgangen av 2008. Komiteen viser til avhending av Forsvarets eiendommer som er omtalt i Innst. S. nr. 234 (2003-2004) og er enig i den vedtatte gjennomføringsprosessen. Komiteen støtter at ordningen med forkjøpsrett til forsvarseiendommer i aktuelle friluft- og eller kulturformål for kommuner og fylkeskommuner videreføres i 2006.

Komiteen har merket seg at utover investering i ny og utvidet tørrdokk ved Haakonssvern, er det i 2006 ikke planlagt igangsatt nye prosjekter med kostnadsramme over 100 mill. kroner. Komiteen viser til at sluttkostnadene for restaurering og tilbygg til Sjøkrigsskolen i Laksevåg er på 150 millioner kroner, noe som er en høyere sluttkostnad enn kostnadsrammen forutsatte. Komiteen har merket seg at Forsvarsbygg har iverksatt tiltak for å hindre tilsvarende kostnadsavvik på andre prosjekter og vil påpeke at dette er viktig å følge opp.

Komiteen er kjent med at Forsvarets Flysamling Gardermoen (FFG) har vært i drift i regi av Stiftelsen Militærhistorisk Forum Østlandet i vel fem år, og er også kjent med at FFGs økonomi er anstrengt.

Komiteen er av den oppfatning at Forsvarets virksomhet bedre kan forstås dersom historiens lange linjer gjøres tilgjengelig gjennom utstillinger som reflekterer Forsvarets rolle i tidligere tider.

Komiteen mener Forsvarets veteranfly kan side-stilles med museumsfartøyene fra orlogsflåten, og komiteen vil uttrykke anerkjennelse for den dugnadsinnsats som frivillige bidrar med.

Komiteens flertall, medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, viser til at regjeringen Stoltenberg II i St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2005-2006) foreslår at det investeres i ny og utvidet tørrdokk ved Haakonssvern. Flertallet viser til at kostnaden er betydelig, 314 mill. kroner, og at Regjeringen bare i beskjeden grad er i stand til å anviser hva dette vil gå ut over. Det er imidlertid på det rene at viktige andre formål enten må utgå eller skyves ut og at et slikt forslag vil forsterke de ubalansene Forsvaret lenge har slitt med. Flertallet mener at det er verft i Norge og i nærområdet som har forsvarlig kapasitet til å ta nødvendige vedlikeholdsoppdrag for Sjøforsvarets større fartøyer. Flertallet er også kjent med at det foreligger gjenkjøpsavtale med verftet som bygger de nye fregattene, som legger opp til at norske verft skal tilføres kompetanse som skal gjøre dem konkurransedyktige i konkurransen om vedlikehold av våre nye fregatter. Investeringen tilfører således intet som ikke kan dekkes på annen måte.

Flertallet vil derfor opprettholde forslaget fra regjeringen Bondevik II til romertallsvedtak og fremmer følgende forslag:

"Det investeres ikke i ny og utvidet fregattdokk ved Haakonssvern."

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at regjeringen Bondevik II foreslo i St.prp. nr. 1 (2005-2006) at det ikke skulle investeres i utvidet og ombygget tørrdokk på Haakonsvern. Disse medlemmer har merket seg at i St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2005-2006) er dette trukket tilbake. Regjeringen Stoltenberg II følger opp Stortingets tidligere vedtak og går inn for å investere i en ny og utvidet tørrdokk på Haakonsvern. Prosjektet har en kostnadsramme på 314 millioner kroner og planlegges ferdigstilt i 2008. Det settes av 50 mill. kroner i 2006. Disse medlemmer mener at en ny og utvidet tørrdokk på Haakonsvern vil sikre at Forsvarets nye fregatter har tilgang på dokk til enhver tid. Disse medlemmer mener også at prosjektet vil bidra til å bevare et viktig kompetansemiljø på feltet. Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

"Det investeres i ny og utvidet fregattdokk ved Haakonsvern, jf. vedtak i Innst. S. nr. 234 (2003-2004), jf. St.prp. nr. 42 (2003-2004), og vedtak i Innst. S. nr. 232 (2001-2002), jf. St.prp. nr. 55 (2001-2002)."

Disse medlemmer har merket seg at regjeringen Stoltenberg II har foreslått å redusere omfanget av anleggsprosjektet Regionfelt Østlandet og reduserer bevilgningene i 2006 med 15 mill. kroner.

Disse medlemmer støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at i de aller fleste tilfeller er det ikke noen konflikt mellom allmennhetens ønske om fri ferdsel og vernet om grunneiers eiendomsrett. Grunneieren har på sin side et ansvar for at det ikke legges hindringer i veien for den frie ferdsel. Både grunneiere og allmennheten har felles ansvar for å motvirke konflikter. Stortingets vedtak om prinsipper for avhending av overflødige forsvarseiendommer oppheves.

Disse medlemmer er opptatt av å legge større vekt på de allmenntilgitt kriterier ved avhendelser av Forsvarets eiendommer, enn hva som er beskrevet i dagens avhendingsinstruks. Disse medlemmer mener det er viktig at Forsvaret beholder en god kontakt med lokalmiljøene hvor Forsvaret har og har hatt aktivitet, Forsvaret er godt tjent med at nærmiljøet og allmennheten generelt føler at Forsvaret bidrar til en styrking av lokalsamfunnene. Disse medlemmer vil understreke at kommuner og fylkeskommuner har begrensede midler i forhold til å sikre seg interessante eiendommer fra Forsvaret når disse må kjøpes til markedspris eller takst. Disse medlemmer er av den oppfatning at sterke lokale interesser må ivaretas i størst mulig grad ved avhendelse av Forsvarets eiendommer. Det kan konstateres at for befolkningen virker det merkelig at når en offentlig myndighet har en eiendom som den ikke trenger, mens en annen offentlig myndighet har et meget viktig formål eiendommen kan benyttes til, men dårlig råd, så er det altså ikke mulig å bare overføre eiendommen fra den avhørende myndighet til trengende. Det er jo skattebetalerne som har

betalt for eiendommen, og når den kan benyttes til et fornuftig samfunnsmessig formål er det nåværende avhendingssystem en hindring for sunn fornuft, nemlig gratis overføring av eiendom mellom offentlige myndigheter. Slik disse medlemmer ser det, bør det derfor vedtas nye retningslinjer slik at Forsvaret ikke mottar salgsinntektene for eiendommer som avhendes av Skifte Eiendom fordi Forsvaret fullfinansieres over statsbudsjettet uavhengig av salgsinntekter fra eiendommer som er overført til Skifte Eiendom. Disse medlemmer vil også påpeke de problemer mange lokalsamfunn møter når forsvarsvirksomhet avvikles, og derfor er det også rimelig at disse kan gis en form for kompensasjon gjennom eiendomsoverføring så lenge disse kan benyttes til samfunnsgagnlige offentlige formål. Når Skifte Eiendom og overordnede myndigheter fatter vedtak om gratis overføring av eiendom for et bestemt formål, er det viktig at overdragelse klausuleres for dette formål slik at eiendommen føres tilbake hvis dette formålet opphører. Det bør ikke være mulig å få en eiendom som selges videre til andre etter noen få år. Når det er slik at offentlige myndigheter av og til må kjøpe områder for å legge disse ut til bruk for allmennheten, er det meningsløst at overflødige forsvarseiendommer ved kysten ikke kan benyttes til friarealer for allmennheten når eiendommene egner seg for det, uten at kommuneskattebetalere må betale for eiendommen en gang til etter at de allerede har betalt som statsskatte- og avgiftsbetalere. Disse medlemmer vil derfor fremme forslag om nye retningslinjer for avhending av forsvarseiendommer.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen utarbeide følgende nye retningslinjer for avhending av forsvarseiendommer:

- Forsvarsbudsjettets utgifter dekkes hovedsakelig av bevilgninger i statsbudsjettet og mindre naturlige inntekter. Forsvarseiendommer som overflødiggjøres, overføres til Skifte Eiendom for avhending.
- Når forsvarseiendommer skal avhendes, undersøkes og vurderes først muligheten for at eiendommen kan benyttes til fornuftige og vanlige samfunnsformål i offentlig regi eller under ansvar av andre statlige etater, fylkeskommuner og kommuner. Hvis så ansees å være tilfellet, overføres eiendommen vederlagsfritt til vedkommende offentlige myndighet klausulert for det formål som er begrunnelsen for vedtaket.
- Når det ikke foreligger aktverdige samfunnsgagnlige formål å benytte eiendommen til, selges den til høystbydende til inntekt for statskassen."

Komiteens medlem fra Høyre har ikke grunnlag for å si at en viss forskyvning av utgifter ikke kan være forsvarlig, men vil fremheve at Regionfelt Østlandet bør gjennomføres i henhold til planen og vil derfor ikke endre bevilgningen for dette formål.

Som en følge av dette vil dette medlem redusere kap. 1710 med 35 mill. kroner.

Kap. 1719 Fellesutgifter og tilskudd under Forsvarsdepartementet

Utgifter:	Kroner
Saldert budsjett 2005	785 195 000
Forslag St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2005-2006)	785 645 000

Komiteen har merket seg de tekniske endringene i budsjettet, deriblant finansieringen av driften av forskningsfartøyet MS HU Sverdrup II.

Komiteen er tilfreds med at Regjeringen er opptatt av det viktige samarbeidet mellom Forsvaret og Det frivillige skyttervesen og at det derfor foreslås å videreføre støtten på samme nominelle nivå som i 2005. Komiteen er opptatt av at forsvarsattachéene og militærrådgiverne kan bidra med konstruktive innspill til beslutningsprosesser og beslutningsgrunnlag i Forsvarsdepartementet og Forsvaret generelt. Det er viktig at forsvarsattachéene og militærrådgiverne blir benyttet hensiktsmessig i forhold til de organer Norge er representert i, som NATO, FN og overfor EU. Det er etter komiteens oppfatning viktig at disse faggrupper også trekkes med i prosesser rundt materiellanskaffelsesprosesser og utviklingsprosesser innen forsvarsrelatert industri. Komiteen merker seg at tilbakeføringen av Hjerkinns skytefelt til sivile formål vil antas å foregå frem til 2020. Komiteen er tilfreds med at Forsvarsbyggs andel av Forsvarets reduksjonsmål, som er 540 årsverk for Forsvarsbyggs vedkommende, er nådd. Komiteen registrerer at post 78 Norges tilskudd til NATOs driftsbudsjett er redusert med 12,4 mill. kroner i forhold til saldert budsjett 2005, og at dette skyldes at NATOs faste råd ikke har fattet vedtak om militærbudsjettet og at beløpet derfor er en antagelse av aktivitetsmål.

Komiteen viser til det viktige samarbeidet mellom Forsvaret, spesielt Heimevernet og Det frivillige skyttervesen (DFS) og mener det er nødvendig å bevilge ytterligere 1 mill. kroner utover Bondevik II-regjeringens budsjett i driftsstøtte til DFS i 2006, slik at støtten videreføres på samme nivå som i 2005.

Kap. 1720-4720 Felles ledelse og kommandoapparat

Utgifter:	Kroner
Saldert budsjett 2005	1 268 558 000
Forslag St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2005-2006)	2 329 005 000
Inntekter:	
Saldert budsjett 2005	32 464 000
Forslag St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2005-2006)	11 964 000

Komiteen merker seg at post 1 reelt er redusert med 65,6 mill. kroner i forhold til saldert budsjett for 2005. Videre registrerer komiteen at budsjettets øvrige reduksjoner i hovedsak skyldes rendyrking av kapitler for å reflektere de nye fellesavdelingene som er opprettet og underlagt Forsvarsstaben, samt den nye

organiseringen av Forsvarsstaben. Komiteen registrerer at det er gjennomført en omorganisering av Forsvarets operative ledelse (FOL) som et ledd i den samlede reduksjon i ledelsesapparatet i Forsvaret. Videre er komiteen tilfreds med at man i 2006 starter innkalling av kvinner til frivillig sesjon i henhold til Innst. S. nr. 234 (2003-2004), jf. St.prp. nr. 42 (2003-2004).

Kap. 1723-4723 Nasjonal sikkerhetsmyndighet

Utgifter:	Kroner
Saldert budsjett 2005	95 970 000
Forslag St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2005-2006)	96 135 000
Inntekter:	
Saldert budsjett 2005	303 000
Forslag St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2005-2006)	

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, har merket seg at det er et nært samarbeid og koordinering mellom Forsvarsdepartementet og Justis- og politidepartementet om både resurstildeling og styring av Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM), samt om mål for det forebyggende sikkerhetsarbeidet i sivil og militær sektor. Flertallet vil allikevel understreke at den dobbelte rapporteringen ikke må føre til uklare kommandolinjer.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er av den oppfatning at Norge må stå sterkt rustet mot trusler rettet mot infrastruktur og myke mål. Videre mener disse medlemmer det er nødvendig å heve den generelle kompetanse og forståelse for dagens og morgendagens trusselbilde innenfor NSMs ansvarsområde. Disse medlemmer ønsker i denne forbindelse å vise til vårt alternative budsjett.

Kap. 1725-4725 Fellesinstitusjoner og -utgifter under Forsvarsstaben

Utgifter:	Kroner
Saldert budsjett 2005	2 806 650 000
Forslag St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2005-2006)	1 941 506 000
Inntekter:	
Saldert budsjett 2005	94 832 000
Forslag St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2005-2006)	37 774 000

Komiteen merker seg at Forsvarets sanitet i 2006 skal videreutvikle et modulbasert og fleksibelt sanitetsystem som en fellesressurs for å kunne ivareta både nasjonale og internasjonale forpliktelser.

Komiteen merker seg også at den utvikling som skjer i Forsvarets utdanningssystem har medført økt behov for forsknings- og utviklingskompetanse på høyt nivå, og ser positivt på at slik utvikling fortsetter, og at

den samtidig ikke dublerer sivil utdanning og forskningsinnsats.

Komiteen er tilfreds med at det nå er etablert en ordning med økonomisk kompensasjon for psykiske belastningslidelser etter tjeneste i internasjonale oppdrag. Komiteen vil samtidig også påpeke viktigheten av også andre former for oppfølging etter endt tjeneste for de som har tjenestegjort i internasjonale oppdrag, og at dette tjenestetilbudet er kompetent og tilstrekkelig.

Kap. 1731-4731 Hæren

Utgifter:	Kroner
Saldert budsjett 2005	3 923 633 000
Forslag St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2005-2006)	3 731 859 000
Inntekter:	
Saldert budsjett 2005	40 792 000
Forslag St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2005-2006)	4 766 000

Komiteen er tilfreds med at regjeringen Stoltenberg i tilleggsproposisjonen foreslår å øke innsatsen knyttet til styrkeproduksjon til reaksjons- og oppfølgingsstyrken (R&O- styrken) i Hæren i Indre Troms ved Skjold garnison, blant annet for å kunne stille en kompanistridsgruppe til internasjonale operasjoner sommeren 2007, og støtter den foreslåtte omdisponering og bevilgning.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ser det som naturlig å øke overføringene til den spisse delen av Forsvaret, ut fra dagens sikkerhetspolitiske situasjon. Videre er disse medlemmer opptatt av at Hæren nå må få forutsigbarhet i sine budsjetter, slik at Hæren kan løse de oppdrag som blir pålagt av Stortinget. De senere års budsjetter har undergravet Hærens mulighet til å løse de pålagte oppgaver, og dette har resultert i et påstått overforbruk. Hæren har store utfordringer i forbindelse med de sikkerhetspolitiske situasjoner vi har i dag og i fremtiden. Det er derfor behov for økt trening og innkjøp av materiell i øvings- og utdanningssammenheng. Dette er oppgaver som er viktige og nødvendige for å opprettholde et troverdig forsvar. Samtidig er det en klar dreining mot et større fokus mot nordområdene i den generelle sikkerhetspolitiske debatt, dette fordrer at Forsvaret har en vesentlig tilstedeværelse i Nord-Norge inklusiv Finnmark. Hæren har i så måte en viktig oppgave og må derfor sikres ressurser nok til å ha den nødvendige struktur i nordområdene. Disse medlemmer ønsker i denne forbindelse å vise til vårt alternative budsjett.

Kap. 1732-4732 Sjøforsvaret

Utgifter:	Kroner
Saldert budsjett 2005	2 855 369 000
Forslag St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2005-2006)	2 624 727 000

Inntekter:

Saldert budsjett 2005	16 215 000
Forslag St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2005-2006)	5 674 000

Komiteen registrerer at Regjeringen ønsker å øke post 1 Driftsutgifter med netto 5 mill. kroner og at dette hovedsakelig skal finansieres gjennom å utrangere og avhende torpedo TP 613. Komiteen er positiv til at tilstedeværelsen i nordområdene blir prioritert og at Regjeringen ser viktigheten av å øke den operative virksomheten i Sjøforsvaret. Komiteen registrerer at aktiviteten ved Marinejegerkommandoen øker og ser dette som en oppfølging av det økte ambisjonsnivået for Forsvarets spesialstyrker. Komiteen ønsker å presisere at det er av svært stor betydning at denne type styrker får ressurser som setter avdelingene i stand til å ivareta og utvikle de kapasiteter som ønskes og kreves av avdelingene operasjonelt både her hjemme og i utenlandsoppdrag. Komiteen merker seg at omleggingen i Sjøforsvaret fortsetter. Komiteen er opptatt av at omorganiseringen skjer i dialog med tillitsmannsapparatet og de ansatte for øvrig, for å sikre en vellykket og forankret omstillingsprosess. Komiteen ser det som naturlig og anerkjenner at virksomheten ved Sjøforsvaret skoler vil bli modernisert og rettet mot ny struktur.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ser det som naturlig å øke overføringene til den spisse delen av Forsvaret, ut fra dagens sikkerhetspolitiske situasjon. Sjøforsvaret er i den situasjon at det er til stadighet aktuelt å nytte fartøy i forbindelse med internasjonale operasjoner. Videre er disse medlemmer svært opptatt av at Marinens tilstedeværelse i nordområdene må styrkes betraktelig. Spesielt må man se Forsvarets nærvær og fokus i sammenheng med dagens og morgendagens politiske og militære utfordringer. Dette medfører store krav til dyktighet, fleksibilitet og materiell. Det er derfor nødvendig å styrke driftsbudsjettet, slik at disse oppdrag kan løses på en hensiktsmessig og forsvarlig måte. Disse medlemmer viser også til de utfordringer Sjøforsvaret har i forbindelse med utdanning av mannskaper til en stadig voksende flåte, og disse medlemmer ønsker i denne forbindelse å vise til vårt alternative budsjett.

Kap. 1733-4733 Luftforsvaret

Utgifter:	Kroner
Saldert budsjett 2005	3 635 846 000
Forslag St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2005-2006)	3 378 490 000
Inntekter:	
Saldert budsjett 2005	56 161 000
Forslag St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2005-2006)	51 351 000

Komiteen merker seg at Luftforsvaret også neste år fortsetter gjennomføringen av omfattende struktur-

og effektiviseringstiltak, og at den fortsatt har fokus på produksjon av operativ evne.

Komiteen ser positivt på at Regjeringen vil øke den maritime overvåkingen i nordområdene og at det til dette tilføres ytterligere 35 mill. kroner. Komiteen ser det viktig ut fra både sivile og militære interesser at man har mulighet til å ha et godt situasjonsbilde i nordområdene.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at forsvarsministeren i svar på spørsmål fra forsvarskomiteen i brev av 18. november 2005 sier at omdisponeringen av midler som Regjeringen foreslår, uansett ikke vil svekke våre nasjonale beredskap eller gå ut over våre forpliktelser i NATO.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ser det som naturlig å øke overføringene til den spisse delen av Forsvaret, ut fra dagens sikkerhetspolitiske situasjon. Luftforsvaret er i den situasjon at det i dag benyttes - og at det i fremtiden vil være aktuelt å benytte deres fly og mannskaper i forbindelse med internasjonale operasjoner. Videre er disse medlemmer opptatt av å styrke den maritime overvåkingen i nordområdene. Dette medfører store krav til dyktighet, fleksibilitet og materiell. Det er derfor nødvendig å styrke driftsbudsjettet, slik at nødvendig trening, operasjoner og materiellanskaffelse kan gjennomføres. Disse medlemmer ønsker i denne forbindelse å vise til vårt alternative budsjett.

Komiteens medlem fra Høyre er enig i å fortsette satsingen på den maritime overvåkingen av nordområdene, men er uenig i at økningen av budsjettet skjer på bekostning av det operative ambisjonsnivået for kampflyvåpenet. Dette medlem mener at det er viktig å opprettholde et høyt ambisjonsnivå og vil derfor foreslå at det under denne post bevilges 35 mill. kroner.

Kap. 1734-4734 Heimevernet

Utgifter:	Kroner
Saldert budsjett 2005	1 108 454 000
Forslag St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2005-2006)	1 080 979 000
Inntekter:	
Saldert budsjett 2005	2 703 000
Forslag St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2005-2006)	1 753 000

Komiteen registrerer at post 1 Driftsutgifter foreslås redusert med netto 10 mill. kroner. Videre merker komiteen seg at det foreslås å øke trenings- og øvingsbudsjettet i Heimevernet. Komiteen tar til etterretning at det for å finne inndekning foreslås en begrenset reduksjon i omfanget av førstegangstjeneste i Heimevernet. Komiteen vil i denne sammenheng vise til at HV skal kunne forsterke annen militær tilste-

deværelse i utsatte områder og ivareta andre typer spesielle oppdrag. HV skal og kunne yte bistand til sivile myndigheter. Det er derfor etter komiteens oppfatning viktig at øvingsaktiviteten i HV styrkes i tråd med HVs nye oppgaver og oppdragsformer. Komiteen har merket seg at HVs nye distriktsstruktur med 13 distrikter var etablert 1. august 2005, og videre at HVs nye styrkestruktur med innsats-, forsterknings- og oppfølgingsstyrker på henholdsvis 5000, 20000 og 25000 personell vil være etablert i 2006 iht. Innst. S. nr. 234 (2003-2004), jf. St.prp. nr. 42 (2003-2004). Komiteen er tilfreds med at utdanning og trening i 2006 vil gjennomføres iht. kvalitetsreformen i HV.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ser det som en nødvendighet å øke denne posten for å ivareta de behov Heimevernet har for å gjennomføre nødvendig og tidsmessig trening og utdanning. Materiellmessig står Heimevernet overfor store utfordringer, dette må det tas høyde for i budsjett-rammen. Disse medlemmer mener at med en betydelig omorganisering er Heimevernet i likhet med øvrige våpengrener avhengig av forutsigbarhet i budsjettene og tilpasning av budsjettene etter aktivitetsnivå. Disse medlemmer mener det er viktig å ta hensyn til den senere tids utvikling og bruk av heimevernsoldater og befal i fredstid, i sammenheng med terrorberedskap o.l. Disse medlemmer ønsker i denne forbindelse å vise til vårt alternative budsjett.

Kap. 1735 Forsvarets etterretningstjeneste

Utgifter:	Kroner
Saldert budsjett 2005	691 845 000
Forslag St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2005-2006)	724 104 000

Komiteen viser til St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2005-2006) og har ingen merknader.

Kap. 1740-4740 Forsvarets logistikkorganisasjon

Utgifter:	Kroner
Saldert budsjett 2005	1 602 581 000
Forslag St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2005-2006)	2 033 827 000
Inntekter:	
Saldert budsjett 2005	117 082 000
Forslag St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2005-2006)	237 399 000

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, har merket seg at regjeringen Stoltenberg II i tilleggsproposisjonen tar til orde for å gjennomgå og justere ordningen med årlige gratisreiser for befal med det formål å få på plass et mer målrettet regime.

Komiteen gir sin tilslutning til en slik gjennomgang og til den foreslåtte reduksjon i bevilgningen.

Kap. 1760-4760 Nyanskaffelser av materiell og nybygg og nyanlegg

Utgifter:	Kroner
Saldert budsjett 2005	8 674 139 000
Forslag St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2005-2006)	8 975 208 000
Inntekter:	
Saldert budsjett 2005	204 340 000
Forslag St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2005-2006)	134 011 000

Komiteen merker seg at økningen i budsjettet for større utstyrsanskaffelser og vedlikehold er nødvendig for å videreføre omstillingen i Forsvaret. Komiteen vil i denne sammenheng understreke behovet for å tilføre midler til Forsvaret som er tilpasset de pålegg og oppdrag Forsvaret er pålagt av Stortinget. Det er etter komiteens mening viktig å ta ut de besparelser som kan oppnås gjennom effektivisering av drift og vedlikehold. Komiteen registrerer at det forut for 2005 ble inngått en rekke kontrakter for å sikre leveranser til tidligere besluttede strukturmål. Komiteen har forståelse for at dette kan innebære særskilte utgifter i forbindelse med reforhandlinger og kanselleringer av inngåtte avtaler. Komiteen ser at budsjettforslaget for 2006 innebærer en videre satsning på å etablere og modernisere den vedtatte strukturen.

Komiteen viser til at prosjektet 2765 Link-16 ble vedtatt ved Stortingets behandling av Innst. S. nr. 220 (2003-2004), jf. St.prp. nr. 54 (2003-2004). Og at prosjektet omfatter anskaffelse av Taktisk Datalink-16 (TDL-16) til overføringer av felles situasjonsbilde mellom Forsvarets taktiske enheter. Komiteen er klar over at anskaffelsen omhandler TDL-16-terminaler til F-16 jagerfly og NASAMS luftvernssystem, og at det videre anskaffes et antall mobile og deployerbare kommunikasjonsmoduler med Link-16-kapasitet som kan benyttes av Hærens avdelinger i Norge og Forsvarets avdelinger i internasjonale operasjoner. Videre at det i tillegg etableres et fast Link-16-bakkenettverk i tilknytning til Ørland hovedflystasjon for trening på nettverksbaserte operasjoner. Komiteen er opptatt av at dette også kan nyttes i samarbeid med allierte, og at Norge dermed kan tilby en treningskapasitet som er etterspurt i NATO. Komiteen har merket seg at som en følge av anskaffelsen har Forsvarsdepartementet startet opp arbeidet med samarbeidsavtaler mot mulige amerikanske leverandører, og Prosjektets kostnadsramme (post 45) er 970 mill. kroner.

Komiteen ber Regjeringen sikre seg at det er en best mulig deltakelse av norsk industri i den videre utviklingen av Link-16-prosjektet.

Komiteen viser til at prosjekt 5112 Multi-rolle radio ble vedtatt ved Stortingets behandling av Budsjett-innst. S. nr. 7 (1993-1994), jf. St.prp. nr. 1 (1993-1994), og at prosjektet omfatter utvikling og anskaffelse av en ny generasjon VHF-radioer til Hæren. Videre at samme radio vil bli anskaffet til Luftforsvaret samt i begrenset omfang til Sjøforsvaret. Komiteen

registrerer at det hovedsakelig gjenstår leveranser av reservedeler, at prosjektet planlegges terminert i 2007, og at prosjektets kostnadsramme (post 45) er 2 294 mill. kroner.

Komiteen viser til at prosjektet 5013 Divisjonsartilleri ble vedtatt ved Stortingets behandling av Budsjett-innst. S. nr. 7 (1994-1995), jf. St.prp. nr. 1 (1994-1995). Komiteen registrerer at prosjektet skal tilføre Hærens artilleri tilstrekkelig rekkevidde, ildkraft og overlevelsessevne. Videre merker komiteen seg at anskaffelsene omfatter tolv selvdrivne flerrørs rakettkastere av forbedret utgave (MLRS), navigasjonsoppbygg, verkstedutrustning, beredskapsammunisjon, øvingsammunisjon og dokumentasjon.

Komiteen merker seg videre at prosjektet også skulle anskaffe to ulike typer bomblet-ammunisjon, langtrevende og selvsøkende panserbrytende ammunisjon og logistikk for våpensystemet, og at det i prosjektet nå gjenstår bl.a. anskaffelse av ammunisjon med selvødeleggesmekanisme. Komiteen har merket seg at så langt har kravet til selvødeleggesmekanisme ikke latt seg oppfylle, og at det derfor ikke er anskaffet slik ammunisjon til våpensystemet, samt at det av denne grunn legges opp til at slik ammunisjonsanskaffelse skal vurderes i fremtiden når kravene evt. lar seg oppfylle, jf. St.prp. nr. 1 (2003-2004). Videre registrerer komiteen at øvrige leveranser i prosjektet i hovedsak er ferdigstilt. Komiteen ser at en fremtidig ammunisjonsanskaffelse vil være basert på Forsvarets struktur og behov for denne ammunisjonstype, og at en ev. anskaffelse vil bli etablert som et nytt prosjekt. Komiteen registrerer at prosjektets kostnadsramme (post 45) er 1 535 mill. kroner. Komiteen er opptatt av at investeringer som foretas i Forsvaret, foretas med bakgrunn i de politisk fattede vedtak for hvorledes Forsvaret skal løse sine oppgaver.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener derfor at det er viktig at Regjeringen til enhver tid informerer Stortinget om planer om nye omstillinger og endrede prioriteringer internt i Forsvaret. Det er spesielt viktig at Regjeringen informerer om konseptuelle endringer i drift og operasjonell virksomhet, også innenfor Forsvarets egne økonomiske rammer.

Komiteen ønsker å understreke behovet for et bredt politisk forankret forsvarskonsept. Komiteen mener dette er viktig også overfor befolkningen generelt.

Komiteen viser til at prosjekt 5025 Pansrede spesialkjøretøy på stridsvognchassis, ble vedtatt ved Stortingets behandling av Budsjett-innst. S. nr. 7 (1994-1995), jf. St.prp. nr. 1 (1994-1995), og at prosjektet inkluderer prosjekt 5027 som ble vedtatt ved Stortingets behandling av Innst. S. nr. 191 (1994-1995), jf. St.prp. nr. 48 (1994-95). Komiteen registrerer at disse to prosjektene ble slått sammen etter vedtak ved Stortingets behandling av Budsjett-innst. S. nr. 7 (1995-1996), jf. St.prp. nr. 1 (1995-1996). Komiteen ser at anskaffelsen skal gi mobilitet og beskyttelse for avdelinger og funksjoner som støtter pansrede avdelin-

ger i strid, og at materiellet vil være viktig for å støtte avdelinger som deltar i internasjonale operasjoner. Videre tar komiteen til etterretning at chassis av Leopard-1 og brukte bergningspanservogner er anskaffet og at alle 9 bropanservogner med broer er levert. Videre at 22 ingeniørpanservogner er levert, at 9 av 13 bergningspanservogner er levert, og at resten er planlagt levert innen medio 2006. Videre registrerer komiteen at prosjektet er planlagt terminert i 2010. Komiteen merker seg også at arbeidet med gjenombrytningspanservogner har vært stilt i bero, og at dersom sistnevnte vogntype ikke anskaffes, kan prosjektet termineres i 2006. Komiteen merker seg at prosjektets kostnadsramme (post 45) er 1 324 mill. kroner.

Komiteen viser til at prosjekt 5026 Pansrede spesialkjøretøy - brukt materiell, ble vedtatt ved Stortingets behandling av Budsjett-innst. S. nr. 7 (1995-1996), jf. St.prp. nr. 1 (1995-1996). Komiteen er klar over at prosjektet skal tilføre Hærens mekaniserte brigader pansrede brukte spesialkjøretøyer innen år 2007, og tilføre FIST-H pansrede brukte spesialkjøretøyer av typen M-113. Komiteen registrerer at Forsvarsdepartementet har til hensikt å redusere omfanget av prosjektet, jf. Innst. S. nr. 240 (2004-2005), jf. St.prp. nr. 65 (2004-2005), og at Forsvarsdepartementet vil komme tilbake til Stortinget med informasjon om dette i løpet av 2006. Komiteen registrerer at prosjektets vedtatte kostnadsramme (post 45) er 1 148 mill. kroner.

Komiteen viser til at prosjekt 5036 Panserbekjempelse - middels rekkevidde, ble vedtatt av Stortinget ved behandlingen av Budsjett-innst. S. nr. 7 (2001-2002), jf. St.prp. nr. 1 (2001-2002). Komiteen tar til etterretning at panserbekjempelse middels rekkevidde er et supplement til eksisterende våpensystemer med hhv. kort og lang rekkevidde. Komiteen registrerer videre at Forsvarsdepartementet har til hensikt å få anskaffelsen endret i omfang eller avsluttet, jf. Innst. S. nr. 240 (2004-2005), jf. St.prp. nr. 65 (2004-2005), og at Forsvarsdepartementet vil komme tilbake til Stortinget med informasjon om dette i løpet av 2006. Komiteen registrerer at prosjektets vedtatte kostnadsramme (post 45) er 957 mill. kroner.

Komiteen viser til at prosjekt 5060 brukte Leopard 2A4. Prosjektet ble vedtatt ved Stortingets behandling av Budsjett-innst. S. nr. 7 (2000-2001), jf. St.prp. nr. 1 (2000-2001). Komiteen merker seg at prosjektet omfatter anskaffelse av 52 moderne stridsvogner av typen Leopard-2 fra Nederland, og at vognene er levert og innføres i perioden 2003-2006. Videre at de skal erstatte et tilsvarende antall gamle stridsvogner (Leopard-1). Prosjektet planlegges avsluttet i 2008. Komiteen registrerer at prosjektets kostnadsramme (post 45) er 1 394 mill. kroner.

Komiteen viser til at prosjekt 5284 Taktisk treningsystem ble vedtatt ved Stortingets behandling av Budsjett-innst. S. nr. 7 (1997-1998), jf. St.prp. nr. 1 (1997-1998). Komiteen tar til etterretning at prosjektet har anskaffet et system for taktisk trening i et miljø mest mulig likt virkelig strid, samt at trenings-senteret er etablert på Rena leir og har gitt en betydelig

heving av kvaliteten på utdannelsen til strid på kompaninivå og ned til den enkelte soldat. Videre registrerer komiteen at kontrakt ble inngått i 2001, og leveranser av materiellet startet i 2002, og at prosjektet planlegges avsluttet i 2006. Komiteen registrerer at prosjektets kostnadsramme (post 45) er 600 mill. kroner.

Komiteen viser til at *Program Soldat 2000* består av fire prosjekter for å gi den enkelte soldat bedre beskyttelse, utholdenhet og mobilitet. Og at de tre første prosjektene i programmet ble vedtatt ved Stortingets behandling av Budsjett-innst. S. nr. 7 (1995-1996), jf. St.prp. nr. 1 (1995-1996), mens det fjerde prosjektet ble vedtatt ved Stortingets behandling av Budsjett-innst. S. nr. 7 (1996-1997), jf. St.prp. nr. 1 (1996-1997).

Komiteen erkjenner at den nye strukturen i Hæren vil være betydelig mindre enn den struktur som opprinnelig lå til grunn for programmets anskaffelser, og at det vil bli gjennomført anskaffelser med sikte på å utruste det alt vesentlige av den mobile strukturen med personlig bekledning og utrustning fra Program 2000. Videre at spesialstyrker som tidligere vil få tildelt spesialutrustning. Komiteen registrerer at programmets fremdrift er blitt redusert fordi den er tilpasset den fremtidige strukturen, jf. Innst. S. nr. 234 (2003-2004) og St.prp. nr. 42 (2003-2004), og at det kun gjenstår en mindre anskaffelse av ARBC-utrustning. Videre at prosjektet planlegges avsluttet i 2006, og at programmets kostnadsramme (post 45) er på 461 mill. kroner.

Komiteen viser til at prosjekt 6026 Nye sjømålsmissiler ble vedtatt ved Stortingets behandling av Budsjett-innst. S. nr. 7 (1994-1995), jf. St.prp. nr. 1 (1994-1995). Komiteen viser til at prosjektet omfatter utvikling av et missilsystem for bekjempelse av sjømål, og koordineres med fregattprosjektet og anskaffelse av nye MTB-er av Skjold-klassen. Komiteen har merket seg at Stortinget ble informert gjennom behandlingen av Budsjett-innst. S. nr. 7 (2004-2005), jf. St.prp. nr. 1 (2004-2005), om at utviklingsfasen vil pågå frem til og med 2005. Komiteen registrerer at det grunnet utenforliggende forhold, som bl.a. uhell ved det franske skytefeltet, er oppstått forsinkelser i prosjektet, og at utviklingsfasen forventes å pågå frem til og med 2006. Komiteen registrerer at departementet har bevilget midler til en overgangsfase for å sikre integrering av NSM på Fridtjof Nansen-klasse fregatter og Skjold-klasse MTB, og for å tilrettelegge for en senere anskaffelsesfase, samt at overgangsfasen vil bli integrert i anskaffelsesprosjektet når dette er etablert. Komiteen merker seg at prosjektets kostnadsramme (post 45) er 1 910 mill. kroner.

Komiteen viser til at prosjekt 6081 Ny MTB-struktur ble vedtatt ved Stortingets behandling av Innst. S. nr. 191 (1994-1995), jf. St.prp. nr. 48 (1994-1995) og Innst. S. nr. 207 (1998-1999), jf. St.prp. nr. 65 (1998-1999). Videre at prosjektet ved Stortingets behandling av Budsjett-innst. S. nr. 7 (1996-1997), jf. St.prp. nr. 1 (1996-1997), ble vedtatt utvidet med oppdatering av Hauk-klassen, og at prosjektets kostnadsramme (post 45) er 1 756 mill. kroner.

Komiteen viser til at prosjekt 6088 Nye fregatter ble vedtatt ved Stortingets behandling av Innst. S. nr.

207 (1998-1999), jf. St.prp. nr. 65 (1998-1999), og at forsert anskaffelse av Taktisk Datalink-16 (TDL-16) til de nye fregattene, med tilhørende omfangs- og rammeøkning for prosjekt 6088, ble vedtatt ved Stortingets behandling av Innst. S. nr. 225 (2002-2003), jf. St.prp. nr. 50 (2002-2003), samt at integrasjon og anskaffelse av TDL-16 til fregattene er nå en integrert del av prosjekt 6088.

Komiteen registrerer at kjølen til første fartøy, Fridtjof Nansen, ble strukket i april 2003 og at i juni 2004 ble fartøyet sjøsatt for videre ferdigstilling ved verftet. Fartøy nummer to, Roald Amundsen, ble sjøsatt ultimo mai 2005 og fartøyet planlegges levert siste kvartal 2006, samt at det deretter planlegges ett fartøy levert pr. år. Komiteen registrerer at prosjektets kostnadsramme (post 45 og post 1) er 16 665 mill. kroner.

Komiteen tar videre til etterretning at risikobildet i fregattprosjektet fortsatt stort sett er uforandret sett i forhold til det risikobildet som kom frem i rapporten fra Holteprosjekts analyse i januar 2000, og som Stortinget ble informert om gjennom St.prp. nr. 48 (1999-2000), jf. Innst. S. nr. 192 (1999-2000). Senere analyser av risikoen i prosjektet viser også at en ikke kan forvente å se større forandringer i risikobildet før en er vel i gang med testprogrammet for første fartøy, etter årsskiftet 2005/2006. Komiteen erindrer at Regjeringen i St.meld. nr. 29 (2004-2005) orienterte om den omstrukturering som Izar har vært gjenstand for og om at all militær verftsvirksomhet i det tidligere Izar nå er samlet i et nytt selskap som har fått navnet Navantia, og at arbeidet med å overføre alle Izars forpliktelser overfor Forsvaret til det nye selskapet nå er fullført. Komiteen viser til orienteringen fra Regjeringen om en intensjonsavtale mellom Navantia og 2 norske verft om å bygge opp systemkompetanse ved de 2 verftene, slik at de er i stand til å by på fremtidige vedlikeholds-kontrakter på fartøyene.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til regjeringen Stoltenberg IIs forslag om å bygge en utvidet tørrdokk på Haakonssvern, og finner det derfor naturlig at en større del av vedlikeholdsarbeidet vil skje i Forsvarets egen regi, i samarbeid med private aktører.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre er opptatt av at kompetansehevingen skal gjøre at Forsvaret har mulighet til å konkurransenutsette vedlikeholdskontrakter i fremtiden, og at en slik konkurransenutsetting vil skje iht. normale anskaffelsesprosedyrer og Forsvarets behov. Dette er etter disse medlemmers oppfatning svært viktig for norsk verftsindustri og virker stimulerende på fortsatt norsk maritim industrisatsning i årene som kommer.

Komiteen registrerer at Navantia etter 5 år har oppfylt 67 pst. av sine forpliktelser iht. industriavtalen, og at avtalen varer frem til 2011.

Komiteen viser til at prosjekt 6300 Skjold-klasse MTB ble vedtatt av Stortinget ved behandling av Innst.

S. nr. 11 (2003-2004), jf. St.prp. nr. 82 (2002-2003), og at prosjektet omfatter anskaffelse av 5 nye Skjold-klasse missiltorpedobåter (MTB), tilpasning av forse-riefartøyet KNM Skjold, samt anskaffelse av våpen-systemer og løsninger for logistikk og opplæring. Komiteen har merket seg at prosjektets kostnadsramme (post 45) er 4 658 mill. kroner. Rammen for gjennomføringskostnader, kap. 1760 post 1, er 125 mill. kroner. Rammen for bygge- og anleggskostnader, kap. 1710 post 47, er 149 mill. kroner, og at prosjektets totale kostnadsramme er 4 932 mill. kroner.

Komiteen viser til at 7102 Nye kortholdsmissiler og hjelmmontert sikte ble vedtatt ved Stortingets behandling av Budsjett-innst. S. nr. 7 (2001-2002), jf. St.prp. nr. 1 (2001-2002), og at prosjektet skal anskaffe nye kortholdsmissiler og et hjelmbasert siktesystem til F-16. Videre registrerer komiteen at missiler og helmsikter er planlagt levert i perioden 2004-2008, og at prosjektet er planlagt avsluttet innen 2011. Komiteen merker seg at prosjektets kostnadsramme (post 45) er 1 394 mill. kroner.

Komiteen viser til at prosjekt 7512 F-16 EK ble vedtatt ved Stortingets behandling av Budsjett-innst. S. nr. 7 (1997-1998), jf. St.prp. nr. 1 (1997-1998), og omfatter elektronisk krigføringsmateriell, med nødvendig støtte- og kontrollsystemer. Komiteen merker seg at Forsvaret gjennomfører en oppdatering av alle F-16, og at dette skal avsluttes i 2009. Komiteen registrerer at prosjektets kostnadsramme (post 45) er 882 mill. kroner.

Komiteen viser til at prosjekt 7611 NASAMS II (Norwegian Advanced Surface-to-Air Missile System) ble vedtatt ved Stortingets behandling av Budsjett-innst. S. nr. 7 (1999-2000), jf. St.prp. nr. 1 (1999-2000), med en kostnadsramme på 804 mill. kroner. Komiteen er kjent med at prosjektet senere gjennomgikk en fornyet vurdering av omfang og kostnader for å bli tilpasset struktur og materiell som blir brukt av våre allierte. Videre at det reviderte prosjektet ble vedtatt ved Stortingets behandling av Innst. S. nr. 232 (2001-2002), jf. St.prp. nr. 55 (2001-2002). Komiteen registrerer at prosjektet omfatter en systemteknisk oppgradering av NASAMS. Alle nødvendige kontrakter er inngått og alle kostnader er nå forpliktet. Både levering og kostnader er iht. plan, og prosjektet regner med å overføre materiellet til brukeren i 2007, og at prosjektets kostnadsramme (post 45) er 1 035 mill. kroner.

Komiteen viser til at prosjekt 7660 Enhetshelikopter til Forsvaret ble vedtatt ved Stortingets behandling av Budsjett-innst. S. nr. 7 (2000-2001), jf. St.prp. nr. 1 (2000-2001). Komiteen registrerer at leveringen av det første av 14 helikoptre til Kystvakten og fregattene foreløpig er forsinket med 18 måneder fra oktober 2005 til april 2007. Komiteen ser at anskaffelse av treningsmateriell inkludert simulator krever samarbeid med flest mulig nasjoner for å kunne dele kostnader, og at utfordringer når det gjelder samarbeid mellom nasjoner med ulike syn og utilfredsstillende forhandlingsresultat har resultert i at planlagt kontraktsinngåelse er utsatt fra 2005 til 2006. Komiteen er opptatt av at Regjeringen ivaretar norsk industris interesser i forbin-

delse med forhandling om anskaffelser av treningsmateriell og simulatorer. Norske selskaper har god kompetanse innen simulator og øvingsaktivitet og må derfor støttes og stimuleres i størst mulig grad for å ta del i forhandlingene om plasseringen og utviklingen av disse oppgavene. Videre registrerer komiteen at frist for innløsning av opsjon på redningshelikoptre til Justis-sektoren er forlenget til 1. februar 2006, og at prosjektets kostnadsramme (post 45) er 5 599 mill. kroner.

Komiteen viser til at prosjekt 2933 FISBASIS ble vedtatt ved Stortingets behandling av Budsjett-innst. S. nr. 7 (2000-2001), jf. St.prp. nr. 1 (2000-2001), at prosjektets målsettinger er nådd og at prosjektet er overført til driftsorganisasjonen i Forsvarets logistikkorganisasjon. Videre registrerer komiteen at Forsvarsdepartementet har til hensikt å terminere prosjektet.

Komiteen viser til at prosjekt 7188 Oppdatering av P-3C Orion maritime patruljefly ble slått sammen med prosjekt 7189, og det henvises for øvrig til den detaljerte redegjørelsen for prosjektet, lagt frem i St.meld. nr. 29 (2004-2005). Komiteen har merket seg at flyet fremstår i dag som et moderne og effektivt maritimt patruljefly, fullt ut kapabelt til å utføre pålagte oppgaver og roller. Komiteen har merket seg at Forsvarsdepartementet har til hensikt å terminere prosjektet.

Komiteen viser til at dagens radarsystem om bord på Kystvaktens 4 helikopterbærende fartøyer ikke fungerer tilfredsstillende og ikke møter krav som stilles til sikker kontroll med helikopteroperasjoner under de værforhold Kystvakten ofte opererer under. Videre ble saken omtalt i St.prp. nr. 1 (2003-2004), St.prp. nr. 42 (2003-2004) og St.prp. nr. 1 (2004-2005). Komiteen har merket seg at kortsiktige tiltak, som mindre tilpasninger, har vært vurdert og er gjennomført, og at tiltakene har gitt Kystvakten mulighet til å operere helikoptre med begrensninger i forhold til dårlig sikt og mørke. Komiteen er svært opptatt av at flysikkerheten må være ivarettatt på Forsvarets fartøy og vil derfor understreke behovet for å finne en permanent løsning på problemene på kystvaktskipene.

FORSKNING OG UTVIKLING

Komiteen er opptatt av at Forsvaret tar aktivt del i relevante forsknings- og utviklingsprosjekter som skjer innenfor de samarbeidsorgan vi har med våre allierte. Videre er det viktig at norsk industri trekkes med i prosjekter der dette er relevant. Det er viktig at Forsvaret har et nært og konstruktivt forhold til norsk industri.

MARKEDSSTØTTE

Komiteen er enig i at det er i Forsvarets interesse at materiell som produseres i Norge og som Forsvaret bruker eller planlegger å anskaffe, har en stor internasjonal brukergruppe. Komiteen er derfor fornøyd med at Forsvarsdepartementet hvert år setter av midler til industrirelatert markedsstøtte overfor utenlandske myndigheter, og at midlene disponeres til å bistå industriens markedsføring av forsvarsmateriell utenlands.

Komiteen viser til at Stortinget i 2001 besluttet, jf. Innst. S. nr. 342 (2000-2001), jf. St.prp. nr. 45 (2000-2001), at en anskaffelse av nye kampfly skal forberedes, men at endelig beslutning om vår fremtidige nasjonale kampflykapasitet tas i tilknytning til Langtidsplanen for 2009-2012, dvs. våren 2008.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Høyre, viser også til at i Innst. S. nr. 234 (2003-2004) mente flertallet at Norges deltagelse i utviklingen av JSF er spesielt viktig for Forsvaret og for industriens muligheter, og at Norge derfor burde fortsette deltakelsen i JSF. Videre viser flertallet til at den statlige andelen av samarbeidet med Eurofighter GmbH har økt med 50 mill. kroner i perioden 2005-2009. Med denne økningen vil Forsvarets andel av industriavtalen med Eurofighter GmbH utgjøre i størrelsesorden 130 mill. kroner for perioden 2003-2009. For 2006 utgjør dette 26 mill. kroner. Flertallet er opptatt av at denne eventuelle anskaffelsen av nye kampfly skal komme norsk industri til gode, og vil derfor be Regjeringen understreke behovet for et fortsatt gjenkjøpsregime i forbindelse med anskaffelse og vedlikehold vedrørende eventuelle nye kampfly.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet vil videre vise til flertallsmerknadene i Budsjett-innst. S. nr. 7 (2004-2005), innstilling fra forsvarskomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2005, kapitler under Forsvarsdepartementet mv. (rammeområde 8), omtalende kampflyprosjektene, og ønsker å understreke nødvendigheten av at norsk industri får oppdrag tilsvarende innsats i utviklingsprosjektene i tilknytning til henholdsvis JSF og Eurofighter. Med bakgrunn i de erfaringer norsk industri har med de to nevnte prosjekter, tyder alt på at norsk industri ikke får tilfredsstillende oppdrag i forbindelse med utviklingsprosjektet JSF. Disse medlemmer ønsker derfor å terminere prosjektet i dagens form. Videre ønsker disse medlemmer en likeverdig behandling av JSF og Eurofighter både økonomisk og politisk.

Disse medlemmer ser dagens økonomiske situasjon i Forsvaret som kritisk. Spesielt med tanke på store materiellanskaffelser er situasjonen vanskelig. For å lette dette presset ønsker disse medlemmer å fordele innkjøpet av nye kampfly til 2 blokker. Dette selvsagt uavhengig av valg av type kampfly. Disse medlemmer ser både økonomiske og teknologiske fordeler ved å foreta en anskaffelse på denne måten. Teknologisk vil Forsvaret på denne måten kunne vurdere nye typer kampfly, eller andre typer luftromsstridsmidler, som blir utviklet frem mot anskaffelse av blokk 2 av kampfly, på et senere tidspunkt. Disse medlemmer ser klare fordeler ved å anskaffe et mindre antall kampfly så snart som mulig, slik at overlapping mellom den eksisterende og kommende flytypen kan gå så smertefritt som mulig. Disse medlemmer vil på denne bakgrunn fremme følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen utrede mulighetene for delt innkjøp av nye kampfly, og ber Regjeringen utrede konsekvensene ved split-buy-forhold til de nå aktuelle leverandører av nye kampfly."

"Stortinget ber Regjeringen likestille utviklingskontraktene mellom Norge og de to prosjektene JSF og Eurofighter, økonomisk og politisk."

Komiteens medlem fra Høyre ber Regjeringen sørge for at det ved eventuelle anskaffelser og vedlikehold av nye kampfly, sikres tilfredsstillende industrielt utbytte for Norge.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ønsker å vise til det behov Forsvaret har for å anskaffe nye transportfly. Disse medlemmer vil i så måte vise til tidligere forslag fra Fremskrittspartiet om å anskaffe denne kapasitet. Disse medlemmer vil også i denne forbindelse vise til de industrielle aspekter ved anskaffelse av nye transportfly. Disse medlemmer vil understreke viktigheten av at Regjeringen ivaretar norsk industris interesse i forbindelse med en slik kommende anskaffelse. Disse medlemmer vil også sette fokus på vår Orion-flåte, dette er fly som raskt nærmer seg tid for utskiftning. Denne kapasiteten er kritisk for overvåkning av norske farvann og territorium. Disse medlemmer ønsker at Regjeringen må iverksette en vurdering av tilstanden til Orion-flyene samt en plan for nyanskaffelse av ny tilsvarende kapasitet. Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen utrede en tilstandsrapport på dagens Orion-fly. Stortinget ber Regjeringen fremlegge for Stortinget en plan for anskaffelse av tilsvarende kapasitet."

"Stortinget ber Regjeringen utrede en tilstandsrapport på dagens transportfly. Stortinget ber Regjeringen fremlegge for Stortinget en plan for nyanskaffelse av nye transportfly."

Disse medlemmer ønsker å vise til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett, hvor Fremskrittspartiet foreslår å opprette et utenlandsbudsjett, hvor store anskaffelser foretatt utenfor Norges grenser blir belastet. Disse medlemmer ser det som nødvendig å finansiere blant annet nye transportfly gjennom utenlandsbudsjettet, slik at dette ikke påvirker ordinære investeringsbudsjetter i Forsvaret. Videre ser disse medlemmer det som naturlig at også andre store materiellanskaffelser fra utlandet i fremtiden finansieres på denne måten.

Komiteen ser med bekymring på den utvikling vi har sett i bruken av eksterne konsulenter i Forsvaret. Komiteen mener det må bli en bedre kontroll med rutine rundt engasjement av eksterne konsulenter.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser i denne sammenheng til at

forsvarsministeren har bedt forsvarssjefen sette ned et eksternt utvalg som skal granske konsulentbruken i Forsvaret.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet forventer i så måte at Regjeringen iverksetter tiltak for å overkomme disse utfordringene, slik at tilliten til Forsvarets konsulentbruk kommer på plass.

Kap. 1790-4790 Kystvakten

Utgifter:	Kroner
Saldert budsjett 2005	738 499 000
Forslag St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2005-2006)	774 744 000
Inntekter:	
Saldert budsjett 2005	359 000
Forslag St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2005-2006)	366 000

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti er tilfreds med at regjeringen Stoltenberg II i tilleggsproposisjonen foreslår en økning på 15. mill. kroner for å styrke Kystvaktens evne til å løse sine kjerneoppgaver.

Disse medlemmer ser denne styrkingen som svært viktig for at det skal gis rom for økt operativ aktivitet og for å bedre Kystvaktens evne til å håndheve norske suverene rettigheter og evnen til å møte potensielle miljøutfordringer langs kysten av Nord-Norge.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ser det som et klart behov å få en bedre tilstedeværelse av Kystvakten i våre nordområder og ellers langs vår langstrakte kyst. De senere år har det vært en negativ utvikling i tilstedeværelse og antall seilingsdøgn. Disse medlemmer mener det nå må bevilges mer penger til drift, slik at tilstedeværelse i større grad kan sikres i våre havområder. Disse medlemmer ønsker i denne forbindelse å vise til vårt alternative budsjett.

Komiteens medlem fra Høyre viser til at Kystvakten gjennom de senere år er blitt systematisk styrket, men vil også kunne slutte seg til den marginale økning som Regjeringen nå foreslår.

Kap. 1791-4791 Redningshelikoptertjenesten

Utgifter:	Kroner
Saldert budsjett 2005	33 803 000
Forslag St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2005-2006)	36 564 000
Inntekter:*	
Saldert budsjett 2005	
Forslag St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2005-2006)	

*De tidligere inntektene på kapitlet tilfaller Justis- og politidepartementet etter overføring av budsjettansvaret til dette departementet.

Komiteen viser til viktigheten av at anskaffelsesprosessen knyttet til nye redningshelikoptre følges opp og at Regjeringen kommer tilbake til Stortinget med denne saken på egnet måte. Komiteen viser til de respektive partiers merknader om redningstjenesten i Innst. S. nr. 9 (2002-2003). Innstillingen omhandler St.meld. nr. 17 (2002-2003) Samfunnssikkerhet - Veien til et mindre sårbart samfunn. Videre viser komiteen for øvrig til merknadene i Innst. S. nr. 156 (2001-2002) om redningshelikoptertjenesten i fremtiden, samt Innst. S. nr. 265 (2004-2005) jf. St.meld. nr. 37 (2004-2005) og Innst. S. nr. 49 (2004-2005) jf. St.meld. nr. 39 (2003-2004).

Kap. 1792-4792 Norske styrker i utlandet

Utgifter:	Kroner
Saldert budsjett 2005	800 000 000
Forslag St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2005-2006)	830 111 000
Inntekter:	
Saldert budsjett 2005	
Forslag St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2005-2006)	10 000 000

Komiteen merker seg at bevilgningen foreslås økt med 20 mill. kroner for å kunne trappe opp norsk tilstedeværelse ved International Security Assistance Force (ISAF) i Afghanistan og eventuelt FN-ledede operasjoner. Komiteen registrerer at Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget i denne sammenheng. Komiteen er enig i at deltakelse i flernasjonale militære operasjoner er et sentralt element i vår forsvars- og sikkerhetspolitikk, og tjener flere sentrale målsettinger. Komiteen ser det derfor som viktig at finansieringen av oppdrag er avklart før oppdragene blir iverksatt, slik at dette ikke får økonomiske konsekvenser for moderadelingene til de aktuelle styrker.

Komiteen registrerer at Regjeringen i 2006 vil legge vekt på ISAF som hovedsatsningsområde. Komiteen støtter Regjeringens beslutning om å sende tre til fire F-16 jagerfly med tilhørende støttefunksjoner til ISAF i 2006. Komiteen støtter Regjeringens beslutning om å videreføre Norges militære bidrag til KFOR også i 2006.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti har merket

seg at Regjeringen ønsker å trekke tilbake personell fra Irak-misjonen.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet og Høyre mener det er uheldig å trekke tilbake bidraget til treningsmisjonen i Irak og viser til sine generelle merknader.

Kap. 1795-4795 Kulturelle og allmennyttige formål

Utgifter:	Kroner
Saldert budsjett 2005	210 290 000
Forslag St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2005-2006)	218 165 000
Inntekter:	
Saldert budsjett 2005	746 000
Forslag St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2005-2006)	2 261 000

Komiteen ser positivt på at Regjeringen har foreslått å øke bevilgningen til Forsvarets musikk med 4 mill. kroner for å muliggjøre økt aktivitet for Forsvarets musikkorps.

Komiteen merker seg ellers at Forsvarsstaben har oppnevnt et styre for Forsvarsmuseet som i første omgang skal se på en intern omorganiseringsprosess for å finne riktig struktur og bemanning.

Kap. 4799 Militære båter

Inntekter:	Kroner
Saldert budsjett 2005	1 000 000
Forslag St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2005-2006)	1 000 000

Komiteen viser til St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2005-2006) og har ingen merknader.

4.6 Oppsummering

Ved Stortingets vedtak 24. november 2005 er netto utgiftsramme fastsatt til kr 30 003 293 000.

Nedenforstående tabell gir en sammenligning mellom budsjettall, kapitler og poster for rammeområde 8 for hhv. St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2005-2006), forslag fra regjeringsfraksjonen Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, og fra Høyre.

Kap.	Post	Formål:	St.prp. nr. 1 med Tl. nr. 1	A + SV	H
Utgifter					
42		Forsvarets ombudsmannsnemnd	4 027 000	4 027 000	4 027 000
				(0)	(0)
	1	Driftsutgifter	4 027 000	4 027 000	4 027 000
				(0)	(0)
451		Samfunnssikkerhet og beredskap	515 509 000	515 509 000	515 509 000
		(jf. kap. 3451)		(0)	(0)
	1	Driftsutgifter	491 789 000	491 789 000	491 789 000
				(0)	(0)

Kap.	Post	Formål:	St.prp. nr. 1 med Tl. nr. 1	A + SV	H
	21	Spesielle driftsutgifter	2 161 000	2 161 000 (0)	2 161 000 (0)
	22	Flyttekostnader	16 540 000	16 540 000 (0)	16 540 000 (0)
	70	Overføringer til private	5 019 000	5 019 000 (0)	5 019 000 (0)
1700		Forsvarsdepartementet (jf. kap. 4700)	310 150 000	310 150 000 (0)	310 150 000 (0)
	1	Driftsutgifter	302 450 000	302 450 000 (0)	302 450 000 (0)
	73	Forskning og utvikling	7 700 000	7 700 000 (0)	7 700 000 (0)
1710		Forsvarsbygg og nybygg og nyanlegg (jf. kap. 4710)	739 000 000	739 000 000 (0)	704 000 000 (-35 000 000)
	24	Driftsresultat	-501 000 000	-501 000 000 (0)	-501 000 000 (0)
	47	Nybygg og nyanlegg	1 240 000 000	1 240 000 000 (0)	1 205 000 000 (-35 000 000)
1719		Fellesutgifter og tilskudd til foretak under Forsvarsdepartementet	785 645 000	785 645 000 (0)	785 645 000 (0)
	1	Driftsutgifter	408 214 000	408 214 000 (0)	408 214 000 (0)
	43	Til disposisjon for Forsvarsdepartementet	20 000 000	20 000 000 (0)	20 000 000 (0)
	51	Tilskudd til Forsvarets forskningsinstitutt	154 255 000	154 255 000 (0)	154 255 000 (0)
	71	Overføringer til andre	53 176 000	53 176 000 (0)	53 176 000 (0)
	78	Norges tilskudd til NATOs driftsbudsjett	150 000 000	150 000 000 (0)	150 000 000 (0)
1720		Felles ledelse og kommandoapparat (jf. kap. 4720)	2 329 005 000	2 329 005 000 (0)	2 329 005 000 (0)
	1	Driftsutgifter	2 163 505 000	2 163 505 000 (0)	2 163 505 000 (0)
	50	Overføringer Statens Pensjonskasse	160 000 000	160 000 000 (0)	160 000 000 (0)
	70	Renter låneordningen	5 500 000	5 500 000 (0)	5 500 000 (0)
1723		Nasjonal sikkerhetsmyndighet (jf. kap. 4723)	96 135 000	96 135 000 (0)	96 135 000 (0)
	1	Driftsutgifter	96 135 000	96 135 000 (0)	96 135 000 (0)
1725		Fellesinstitusjoner og -utgifter under Forsvarsstaben (jf. kap. 4725)	1 941 506 000	1 941 506 000 (0)	1 941 506 000 (0)
	1	Driftsutgifter	1 941 506 000	1 941 506 000 (0)	1 941 506 000 (0)
1731		Hæren (jf. kap. 4731)	3 731 859 000	3 731 859 000 (0)	3 731 859 000 (0)
	1	Driftsutgifter	3 731 859 000	3 731 859 000 (0)	3 731 859 000 (0)
1732		Sjøforsvaret (jf. kap. 4732)	2 624 727 000	2 624 727 000 (0)	2 624 727 000 (0)
	1	Driftsutgifter	2 624 727 000	2 624 727 000 (0)	2 624 727 000 (0)
1733		Luftforsvaret (jf. kap. 4733)	3 378 490 000	3 378 490 000 (0)	3 413 490 000 (+35 000 000)
	1	Driftsutgifter	3 378 490 000	3 378 490 000 (0)	3 413 490 000 (+35 000 000)

Kap.	Post	Formål:	St.prp. nr. 1 med Tl. nr. 1	A + SV	H
1734		Heimevernet (jf. kap. 4734)	1 080 979 000	1 080 979 000	1 080 979 000
				(0)	(0)
	1	Driftsutgifter	1 080 979 000	1 080 979 000	1 080 979 000
				(0)	(0)
1735		Etterretningstjenesten	724 104 000	724 104 000	724 104 000
				(0)	(0)
	21	Spesielle driftsutgifter	724 104 000	724 104 000	724 104 000
				(0)	(0)
1740		Forsvarets logistikkorganisasjon (jf. kap. 4740)	2 033 827 000	2 033 827 000	2 033 827 000
				(0)	(0)
	1	Driftsutgifter	2 033 827 000	2 033 827 000	2 033 827 000
				(0)	(0)
1760		Nyanskaffelser av materiell og nybygg og nyanlegg (jf. kap. 4760)	8 975 208 000	8 975 208 000	8 975 208 000
				(0)	(0)
	1	Driftsutgifter	772 360 000	772 360 000	772 360 000
				(0)	(0)
	44	Fellesfinansierte bygge- og anleggsarbeider, nasjonalfinansiert andel	138 556 000	138 556 000	138 556 000
				(0)	(0)
	45	Større utstysanskaffelser og vedlikehold	7 685 612 000	7 685 612 000	7 685 612 000
				(0)	(0)
	48	Fellesfinansierte bygge- og anleggsarbeider, fellesfinansiert andel	243 701 000	243 701 000	243 701 000
				(0)	(0)
	75	Fellesfinansierte bygge- og anleggsarbeider, Norges tilskudd til NATOs investeringsprogram for sikkerhet	134 979 000	134 979 000	134 979 000
				(0)	(0)
1790		Kystvakten (jf. kap. 4790)	774 744 000	774 744 000	774 744 000
				(0)	(0)
	1	Driftsutgifter	774 744 000	774 744 000	774 744 000
				(0)	(0)
1791		Redningshelikoptertjenesten (jf. kap. 4791)	36 564 000	36 564 000	36 564 000
				(0)	(0)
	1	Driftsutgifter	36 564 000	36 564 000	36 564 000
				(0)	(0)
1792		Norske styrker i utlandet (jf. kap. 4792)	830 111 000	830 111 000	830 111 000
				(0)	(0)
	1	Driftsutgifter	830 111 000	830 111 000	830 111 000
				(0)	(0)
1795		Kulturelle og allmenntilgittige formål (jf. kap. 4795)	218 165 000	218 165 000	218 165 000
				(0)	(0)
	1	Driftsutgifter	197 440 000	197 440 000	197 440 000
				(0)	(0)
	60	Tilskudd til kommuner	19 500 000	19 500 000	19 500 000
				(0)	(0)
	72	Overføringer til andre	1 225 000	1 225 000	1 225 000
				(0)	(0)
		Sum utgifter	31 129 755 000	31 129 755 000	31 129 755 000
				(0)	(0)
Inntekter					
3451		Samfunnssikkerhet og beredskap (jf. kap. 451)	128 143 000	128 143 000	128 143 000
				(0)	(0)
	1	Gebyrer	96 670 000	96 670 000	96 670 000
				(0)	(0)
	3	Diverse inntekter	31 473 000	31 473 000	31 473 000
				(0)	(0)

Kap.	Post	Formål:	St.prp. nr. 1 med Tl. nr. 1	A + SV	H
4710		Forsvarsbygg og nybygg og nyanlegg (jf. kap. 1710)	500 000 000	500 000 000	500 000 000
	47	Salg av eiendom	500 000 000	500 000 000	500 000 000
				(0)	(0)
4720		Felles ledelse og kommandoapparat (jf. kap. 1720)	11 964 000	11 964 000	11 964 000
	1	Driftsinntekter	9 826 000	9 826 000	9 826 000
				(0)	(0)
	70	Renter låneordning	2 138 000	2 138 000	2 138 000
				(0)	(0)
4725		Fellesinstitusjoner og -inntekter under Forsvarsstaben (jf. kap. 1725)	37 774 000	37 774 000	37 774 000
	1	Driftsinntekter	37 774 000	37 774 000	37 774 000
				(0)	(0)
4731		Hæren (jf. kap. 1731)	4 766 000	4 766 000	4 766 000
	1	Driftsinntekter	4 766 000	4 766 000	4 766 000
				(0)	(0)
4732		Sjøforsvaret (jf. kap. 1732)	5 674 000	5 674 000	5 674 000
	1	Driftsinntekter	5 674 000	5 674 000	5 674 000
				(0)	(0)
4733		Luftforsvaret (jf. kap. 1733)	51 351 000	51 351 000	51 351 000
	1	Driftsinntekter	51 351 000	51 351 000	51 351 000
				(0)	(0)
4734		Heimevernet (jf. kap. 1734)	1 753 000	1 753 000	1 753 000
	1	Driftsinntekter	1 753 000	1 753 000	1 753 000
				(0)	(0)
4740		Forsvarets logistikkorganisasjon (jf. kap. 1740)	237 399 000	237 399 000	237 399 000
	1	Driftsinntekter	237 399 000	237 399 000	237 399 000
				(0)	(0)
4760		Nyanskaffelser av materiell og nybygg og nyanlegg (jf. kap. 1760)	134 011 000	134 011 000	134 011 000
	48	Fellesfinansierte bygge- og anleggsinntekter	134 011 000	134 011 000	134 011 000
				(0)	(0)
4790		Kystvakten (jf. kap. 1790)	366 000	366 000	366 000
	1	Driftsinntekter	366 000	366 000	366 000
				(0)	(0)
4792		Norske styrker i utlandet (jf. kap. 1792)	10 000 000	10 000 000	10 000 000
	1	Driftsinntekter	10 000 000	10 000 000	10 000 000
				(0)	(0)
4795		Kulturelle og allmenntilgittige formål (jf. kap. 1795)	2 261 000	2 261 000	2 261 000
	1	Driftsinntekter	2 261 000	2 261 000	2 261 000
				(0)	(0)
4799		Militære bøter	1 000 000	1 000 000	1 000 000
	80	Militære bøter	1 000 000	1 000 000	1 000 000
				(0)	(0)
		Sum inntekter	1 126 462 000	1 126 462 000	1 126 462 000
				(0)	(0)
		Sum netto	30 003 293 000	30 003 293 000	30 003 293 000
				(0)	(0)

5. FORSLAG FRA MINDRETALL

Forslag fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti:

Forslag 1

Det investeres i ny og utvidet fregattdokk ved Haakonssvern, jf. vedtak i Innst. S. nr. 234 (2003-2004), jf. St.prp. nr. 42 (2003-2004), og vedtak i Innst. S. nr. 232 (2001-2002), jf. St.prp. nr. 55 (2001-2002).

Forslag fra Fremskrittspartiet:

Forslag 2

Stortinget ber Regjeringen utrede en tilstandsrapport på dagens Orion-fly. Stortinget ber Regjeringen fremlegge for Stortinget en plan for nyanskaffelse av tilsvarende kapasitet.

Forslag 3

Stortinget ber Regjeringen utrede en tilstandsrapport på dagens transportfly. Stortinget ber Regjeringen fremlegge for Stortinget en plan for anskaffelse av nye transportfly.

Forslag 4

Stortinget ber Regjeringen utrede mulighetene for delt innkjøp av nye kampfly, og ber Regjeringen utrede konsekvensene ved split-buy-forhold til de nå aktuelle leverandører av nye kampfly.

Forslag fra Høyre:

Forslag 7

Forslag 5

Stortinget ber Regjeringen likestille utviklingskontraktene mellom Norge og de to prosjektene JSF og Eurofighter, økonomisk og politisk.

Forslag 6

Stortinget ber Regjeringen utarbeide følgende nye retningslinjer for avhending av forsvarseiendommer:

- Forsvarsbudsjettets utgifter dekkes hovedsakelig av bevilgninger i statsbudsjettet og mindre naturlige inntekter. Forsvarseiendommer som overflødiggjøres overføres til Skifte Eiendom for avhending.
- Når forsvarseiendommer skal avhendes, undersøkes og vurderes først muligheten for at eiendommen kan benyttes til fornuftige og vanlige samfunnsformål i offentlig regi eller ansvar av andre statlige etater, fylkeskommuner under og kommuner. Hvis så ansees å være tilfellet, overføres eiendommen vederlagsfritt til vedkommende offentlige myndighet klausulert for det formål som er begrunnelsen for vedtaket.
- Når det ikke foreligger aktverdige samfunnsgagnlige formål å benytte eiendommen til, selges den til høystbydende til inntekt for statskassen.

Rammeområde 8 (Forsvar)

I

På statsbudsjettet for 2006 bevilges under:

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
Utgifter				
42		Forsvarets ombudsmannsnemnd		
	1	Driftsutgifter	4 027 000	
451		Samfunnssikkerhet og beredskap (jf. kap. 3451)		
	1	Driftsutgifter	491 789 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	2 161 000	
	22	Flyttekostnader, <i>kan overføres</i>	16 540 000	
	70	Overføringer til private	5 019 000	
1700		Forsvarsdepartementet (jf. kap. 4700)		
	1	Driftsutgifter	302 450 000	
	73	Forskning og utvikling, <i>kan overføres</i>	7 700 000	
1710		Forsvarsbygg og nybygg og nyanlegg (jf. kap. 4710)		
	24	Driftsresultat	-501 000 000	
	47	Nybygg og nyanlegg, <i>kan overføres</i>	1 205 000 000	
1719		Fellesutgifter og tilskudd til foretak under Forsvarsdepartementet		
	1	Driftsutgifter	408 214 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
	43	Til disposisjon for Forsvarsdepartementet	20 000 000	
	51	Tilskudd til Forsvarets forskningsinstitutt	154 255 000	
	71	Overføringer til andre, <i>kan overføres</i>	53 176 000	
	78	Norges tilskudd til NATOs driftsbudsjett, <i>kan overføres</i>	150 000 000	
1720		Felles ledelse og kommandoapparat (jf. kap. 4720)		
	1	Driftsutgifter	2 163 505 000	
	50	Overføringer Statens Pensjonskasse, <i>kan overføres</i>	160 000 000	
	70	Renter låneordningen, <i>kan overføres</i>	5 500 000	
1723		Nasjonal sikkerhetsmyndighet (jf. kap. 4723)		
	1	Driftsutgifter	96 135 000	
1725		Fellesinstitusjoner og -utgifter under Forsvarsstaben (jf. kap. 4725)		
	1	Driftsutgifter	1 941 506 000	
1731		Hæren (jf. kap. 4731)		
	1	Driftsutgifter	3 731 859 000	
1732		Sjøforsvaret (jf. kap. 4732)		
	1	Driftsutgifter	2 624 727 000	
1733		Luftforsvaret (jf. kap. 4733)		
	1	Driftsutgifter	3 413 490 000	
1734		Heimevernet (jf. kap. 4734)		
	1	Driftsutgifter	1 080 979 000	
1735		Etterretningstjenesten		
	21	Spesielle driftsutgifter	724 104 000	
1740		Forsvarets logistikkorganisasjon (jf. kap. 4740)		
	1	Driftsutgifter	2 033 827 000	
1760		Nyanskaffelser av materiell og nybygg og nyanlegg (jf. kap. 4760)		
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 1760 post 45</i>	772 360 000	
	44	Fellesfinansierte bygge- og anleggsarbeider, nasjonalfinansiert andel, <i>kan overføres</i>	138 556 000	
	45	Større utstørsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	7 685 612 000	
	48	Fellesfinansierte bygge- og anleggsarbeider, fellesfinansiert andel, <i>kan overføres</i>	243 701 000	
	75	Fellesfinansierte bygge- og anleggsarbeider, Norges tilskudd til NATOs investeringsprogram for sikkerhet, <i>kan overføres, kan nyttes under kap. 1760 post 44</i>	134 979 000	
1790		Kystvakten (jf. kap. 4790)		
	1	Driftsutgifter	774 744 000	
1791		Redningshelikoptertjenesten (jf. kap. 4791)		
	1	Driftsutgifter	36 564 000	
1792		Norske styrker i utlandet (jf. kap. 4792)		
	1	Driftsutgifter	830 111 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
1795		Kulturelle og allmenntilgittige formål (jf. kap. 4795)		
	1	Driftsutgifter	197 440 000	
	60	Tilskudd til kommuner, <i>kan overføres</i>	19 500 000	
	72	Overføringer til andre	1 225 000	
		Totale utgifter		31 129 755 000
Inntekter				
3451		Samfunnssikkerhet og beredskap (jf. kap. 451)		
	1	Gebyrer	96 670 000	
	3	Diverse inntekter	31 473 000	
4710		Forsvarsbygg og nybygg og nyanlegg (jf. kap. 1710)		
	47	Salg av eiendom	500 000 000	
4720		Felles ledelse og kommandoapparat (jf. kap. 1720)		
	1	Driftsinntekter	9 826 000	
	70	Renter låneordning	2 138 000	
4725		Fellesinstitusjoner og -inntekter under Forsvarsstaben (jf. kap. 1725)		
	1	Driftsinntekter	37 774 000	
4731		Hæren (jf. kap. 1731)		
	1	Driftsinntekter	4 766 000	
4732		Sjøforsvaret (jf. kap. 1732)		
	1	Driftsinntekter	5 674 000	
4733		Luftforsvaret (jf. kap. 1733)		
	1	Driftsinntekter	51 351 000	
4734		Heimevernet (jf. kap. 1734)		
	1	Driftsinntekter	1 753 000	
4740		Forsvarets logistikkorganisasjon (jf. kap. 1740)		
	1	Driftsinntekter	237 399 000	
4760		Nyanskaffelser av materiell og nybygg og nyanlegg (jf. kap. 1760)		
	48	Fellesfinansierte bygge- og anleggsinntekter	134 011 000	
4790		Kystvakten (jf. kap. 1790)		
	1	Driftsinntekter	366 000	
4792		Norske styrker i utlandet (jf. kap. 1792)		
	1	Driftsinntekter	10 000 000	
4795		Kulturelle og allmenntilgittige formål (jf. kap. 1795)		
	1	Driftsinntekter	2 261 000	
4799		Militære bøter		
	80	Militære bøter	1 000 000	
		Totale inntekter		1 126 462 000

II

Avhending av sivilforsvarsanlegg

Stortinget samtykker i at Justisdepartementet i 2006 kan overdra sivilforsvarsanlegg til en verdi av inntil 100 000 kroner vederlagsfritt eller til underpris når særlige grunner foreligger.

III

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Justis- og politidepartementet i 2006 kan:

1. dekke merverdiavgift under kap. 1633 post 1 og overskride bevilgningen under kap. 451 post 1 mot tilsvarende merinntekter under kap. 3451 postene 3 og 6.
2. overskride bevilgningen under kap. 451 Samfunnsikkerhet og beredskap, post 1 Driftsutgifter, med inntil 75 pst. av inntekter ved salg av sivilforsvarsanlegg. Inntekter inntektsføres under kap. 3451 Samfunnsikkerhet og beredskap, post 40 Salg av eiendom mv.

IV

Nettobudsjettering

Stortinget samtykker i at Justis- og politidepartementet i 2006 kan trekke salgsmkostninger ved salg av faste eiendommer fra salgsinntekter før det overskytende inntektsføres under kap. 3451 Samfunnsikkerhet og beredskap, post 40 Salg av eiendom mv.

V

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Forsvarsdepartementet i 2006 kan:

1. benytte alle merinntekter til å overskride enhver utgiftsbevilgning under Forsvarsdepartementet, med følgende unntak:
 - a) inntekter fra militære bøter kan ikke benyttes som grunnlag for overskridelser.
 - b) inntekter ved salg av større materiell kan benyttes med inntil 75 pst. til overskridelse av bevilgningen under kap. 1760 Nyanskaffelser av materiell og nybygg og nyanlegg, post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold.
2. ta med ubrukte merinntekter ved utregning av overførbart beløp.

VI

Bestillingsfullmakter

Stortinget samtykker i at Forsvarsdepartementet i 2006 kan:

1. foreta bestillinger utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye bestillinger og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1725		Fellesinstitusjoner og -utgifter under Forsvarsstaben	
	1	Driftsutgifter	80 mill. kroner
1731		Hæren	
	1	Driftsutgifter	900 mill. kroner
1732		Sjøforsvaret	
	1	Driftsutgifter	800 mill. kroner
1733		Luftforsvaret	
	1	Driftsutgifter	1 600 mill. kroner
1734		Heimevernet	
	1	Driftsutgifter	30 mill. kroner
1740		Forsvarets logistikkorganisasjon	
	1	Driftsutgifter	300 mill. kroner
1760		Nyanskaffelser av materiell og nybygg og nyanlegg	
	1	Driftsutgifter	125 mill. kroner
	44	Fellesfinansierte bygge- og anleggsarbeider, nasjonalfinansiert andel	100 mill. kroner
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	24 000 mill. kroner
	48	Fellesfinansierte bygge- og anleggsarbeider, fellesfinansiert andel	150 mill. kroner
	75	Fellesfinansierte bygge- og anleggsarbeider, Norges tilskudd til NATOs investeringsprogram for sikkerhet	150 mill. kroner
1790		Kystvakten	
	1	Driftsutgifter	46 mill. kroner
1791		Redningshelikoptertjenesten	
	1	Driftsutgifter	90 mill. kroner
1792		Norske styrker i utlandet	
	1	Driftsutgifter	10 mill. kroner

2. gi Forsvarets forskningsinstitutt fullmakt til å ha økonomiske forpliktelser på inntil 60 mill. kroner utover det som dekkes av egne avsetninger.

VII

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Forsvarsdepartementet i 2006 kan gi tilsagn om økonomisk støtte utover bevilgningen, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1700		Forsvarsdepartementet	
	73	Forskning og utvikling	6 mill. kroner

VIII

Nettobudsjettering av salgsomkostninger

Stortinget samtykker i at Forsvarsdepartementet i 2006 kan trekke salgsomkostninger ved salg av materiell og fast eiendom fra salgsinntekter før det overskytende inntektsføres under kap. 4760 Nyanskaffelser av materiell og nybygg og nyanlegg, post 45 Store nyanskaffelser og vedlikehold, og kap. 4710 Forsvarsbygg og nybygg og nyanlegg, post 47 Salg av eiendom.

IX

Organisasjon og verneplikt

Stortinget samtykker i at:

1. Forsvarsdepartementet i 2006 kan fastsette Forsvarets organisasjon slik det går fram av redegjørelsen i St.prp. nr. 1 (2005-2006).
2. Forsvarsdepartementet i 2006 kan fastsette lengden på førstegangstjenesten, repetisjonstjenesten og heimeverntjenesten slik det går fram av St.prp. nr. 1 (2005-2006).
3. Forsvarsdepartementet i 2006 kan gi øvrige bestemmelser slik det går fram av St.prp. nr. 1 (2005-2006).
4. Forsvarsdepartementet i 2006 kan verve personell innenfor rammen av de foreslåtte bevilgninger.
5. stasjonære kystartillerianlegg tas ut av strukturen fra 1. januar 2006.
6. utfasingen av KNM Horten utsettes til senest 31. desember 2008.
7. gradsnivået for militære embeter som hovedregel ikke fastsettes lavere enn brigader/flaggkommandør.

X

Investeringsfullmakter

Stortinget samtykker i at Forsvarsdepartementet i 2006 kan:

1. starte opp nye investeringsprosjekter, herunder større bygg- og eiendomsprosjekter, som presentert under Nye prosjekter i St.prp. nr. 1 (2005-2006), innenfor de kostnadsrammer som er anført i St.prp. nr. 1 (2005-2006).

2. endre tidligere godkjente prosjekter som anført i St.prp. nr. 1 (2005-2006), herunder endrede kostnadsrammer.
3. starte opp og gjennomføre materiellinvesteringer av lavere kategori, samt byggeprosjekter med en nasjonal andel som ikke overstiger 100 mill. kroner.
4. nytte bevilgningen på den enkelte investeringspost, hhv. post 44, 45, 47 og 48 fritt mellom formål, bygg- og eiendoms kategorier, anskaffelser og prosjekter som presentert i St.prp. nr. 1 (2005-2006).
5. gjennomføre konsept- og definisjonsfasen av planlagte materiellanskaffelser.
6. igangsette prosjektering av byggeprosjekter med en samlet utgift tilsvarende 5 pst. av bevilgningen på de respektive poster.

XI

Fullmakter vedrørende fast eiendom

Stortinget samtykker i at Forsvarsdepartementet i 2006 kan:

1. avhende fast eiendom uansett verdi til markedspris når det ikke foreligger annet statlig behov for eiendommen. Eiendommene skal normalt legges ut for salg i markedet, men dersom eiendommene er aktuelle for friluftsf- eller kulturformål, kan de likevel selges direkte til fylkeskommuner eller kommuner til markedspris. I slike tilfeller kan de også selges på samme vilkår til Statskog SF hvis ikke fylkeskommuner eller kommuner ønsker å kjøpe eiendommene.
2. avhende fast eiendom til en verdi av inntil 100 000 kroner vederlagsfritt eller til underpris når særlige grunner foreligger.

6. KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonene og det som står foran, og rår Stortinget til å gjøre slikt

v e d t a k :

**Rammeområde 8
(Forsvar)**

I

På statsbudsjettet for 2006 bevilges under:

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
Utgifter				
42		Forsvarets ombudsmannsnemnd		
	1	Driftsutgifter	4 027 000	
451		Samfunnssikkerhet og beredskap (jf. kap. 3451)		
	1	Driftsutgifter	491 789 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	2 161 000	
	22	Flyttekostnader, <i>kan overføres</i>	16 540 000	
	70	Overføringer til private	5 019 000	
1700		Forsvarsdepartementet (jf. kap. 4700)		
	1	Driftsutgifter	302 450 000	
	73	Forskning og utvikling, <i>kan overføres</i>	7 700 000	
1710		Forsvarsbygg og nybygg og nyanlegg (jf. kap. 4710)		
	24	Driftsresultat	-501 000 000	
	47	Nybygg og nyanlegg, <i>kan overføres</i>	1 240 000 000	
1719		Fellesutgifter og tilskudd til foretak under Forsvarsdepartementet		
	1	Driftsutgifter	408 214 000	
	43	Til disposisjon for Forsvarsdepartementet	20 000 000	
	51	Tilskudd til Forsvarets forskningsinstitutt	154 255 000	
	71	Overføringer til andre, <i>kan overføres</i>	53 176 000	
	78	Norges tilskudd til NATOs driftsbudsjett, <i>kan overføres</i>	150 000 000	
1720		Felles ledelse og kommandoapparat (jf. kap. 4720)		
	1	Driftsutgifter	2 163 505 000	
	50	Overføringer Statens Pensjonskasse, <i>kan overføres</i>	160 000 000	
	70	Renter låneordningen, <i>kan overføres</i>	5 500 000	
1723		Nasjonal sikkerhetsmyndighet (jf. kap. 4723)		
	1	Driftsutgifter	96 135 000	
1725		Fellesinstitusjoner og -utgifter under Forsvarsstaben (jf. kap. 4725)		
	1	Driftsutgifter	1 941 506 000	
1731		Hæren (jf. kap. 4731)		
	1	Driftsutgifter	3 731 859 000	
1732		Sjøforsvaret (jf. kap. 4732)		
	1	Driftsutgifter	2 624 727 000	
1733		Luftforsvaret (jf. kap. 4733)		
	1	Driftsutgifter	3 378 490 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
1734		Heimevernet (jf. kap. 4734)		
	1	Driftsutgifter	1 080 979 000	
1735		Etterretningstjenesten		
	21	Spesielle driftsutgifter	724 104 000	
1740		Forsvarets logistikkorganisasjon (jf. kap. 4740)		
	1	Driftsutgifter	2 033 827 000	
1760		Nyanskaffelser av materiell og nybygg og nyanlegg (jf. kap. 4760)		
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 1760 post 45</i>	772 360 000	
	44	Fellesfinansierte bygge- og anleggsarbeider, nasjonalfinansiert andel, <i>kan overføres</i>	138 556 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	7 685 612 000	
	48	Fellesfinansierte bygge- og anleggsarbeider, fellesfinansiert andel, <i>kan overføres</i>	243 701 000	
	75	Fellesfinansierte bygge- og anleggsarbeider, Norges tilskudd til NATOs investeringsprogram for sikkerhet, <i>kan overføres, kan nyttes under kap. 1760 post 44</i>	134 979 000	
1790		Kystvakten (jf. kap. 4790)		
	1	Driftsutgifter	774 744 000	
1791		Redningshelikoptertjenesten (jf. kap. 4791)		
	1	Driftsutgifter	36 564 000	
1792		Norske styrker i utlandet (jf. kap. 4792)		
	1	Driftsutgifter	830 111 000	
1795		Kulturelle og allmennyttige formål (jf. kap. 4795)		
	1	Driftsutgifter	197 440 000	
	60	Tilskudd til kommuner, <i>kan overføres</i>	19 500 000	
	72	Overføringer til andre	1 225 000	
		Totale utgifter		31 129 755 000
Inntekter				
3451		Samfunnssikkerhet og beredskap (jf. kap. 451)		
	1	Gebyrer	96 670 000	
	3	Diverse inntekter	31 473 000	
4710		Forsvarsbygg og nybygg og nyanlegg (jf. kap. 1710)		
	47	Salg av eiendom	500 000 000	
4720		Felles ledelse og kommandoapparat (jf. kap. 1720)		
	1	Driftsinntekter	9 826 000	
	70	Renter låneordning	2 138 000	
4725		Fellesinstitusjoner og -inntekter under Forsvarsstaben (jf. kap. 1725)		
	1	Driftsinntekter	37 774 000	
4731		Hæren (jf. kap. 1731)		
	1	Driftsinntekter	4 766 000	
4732		Sjøforsvaret (jf. kap. 1732)		
	1	Driftsinntekter	5 674 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
4733		Luftforsvaret (jf. kap. 1733)		
	1	Driftsinntekter	51 351 000	
4734		Heimevernet (jf. kap. 1734)		
	1	Driftsinntekter	1 753 000	
4740		Forsvarets logistikkorganisasjon (jf. kap. 1740)		
	1	Driftsinntekter	237 399 000	
4760		Nyanskaffelser av materiell og nybygg og nyanlegg (jf. kap. 1760)		
	48	Fellesfinansierte bygge- og anleggsinntekter	134 011 000	
4790		Kystvakten (jf. kap. 1790)		
	1	Driftsinntekter	366 000	
4792		Norske styrker i utlandet (jf. kap. 1792)		
	1	Driftsinntekter	10 000 000	
4795		Kulturelle og allmennyttige formål (jf. kap. 1795)		
	1	Driftsinntekter	2 261 000	
4799		Militære bøter		
	80	Militære bøter	1 000 000	
		Totale inntekter		1 126 462 000

II

Avhending av sivilforsvarsanlegg

Stortinget samtykker i at Justisdepartementet i 2006 kan overdra sivilforsvarsanlegg til en verdi av inntil 100 000 kroner vederlagsfritt eller til underpris når særlige grunner foreligger.

III

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Justis- og politidepartementet i 2006 kan:

1. dekke merverdiavgift under kap. 1633 post 1 og overskride bevilgningen under kap. 451 post 1 mot tilsvarende merinntekter under kap. 3451 postene 3 og 6.
2. overskride bevilgningen under kap. 451 Samfunnsikkerhet og beredskap, post 1 Driftsutgifter, med inntil 75 pst. av inntekter ved salg av sivilforsvarsanlegg. Inntekter inntektsføres under kap. 3451 Samfunnsikkerhet og beredskap, post 40 Salg av eiendom mv.

IV

Nettobudsjettering

Stortinget samtykker i at Justis- og politidepartementet i 2006 kan trekke salgsmkostninger ved salg av faste eiendommer fra salgsinntekter før det overskytende inntektsføres under kap. 3451 Samfunnsikkerhet og beredskap, post 40 Salg av eiendom mv.

V

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Forsvarsdepartementet i 2006 kan:

1. benytte alle merinntekter til å overskride enhver utgiftsbevilgning under Forsvarsdepartementet, med følgende unntak:
 - a) inntekter fra militære bøter kan ikke benyttes som grunnlag for overskridelser.
 - b) inntekter ved salg av større materiell kan benyttes med inntil 75 pst. til overskridelse av bevilgningen under kap. 1760 Nyanskaffelser av materiell og nybygg og nyanlegg, post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold.
2. ta med ubrukte merinntekter ved utregning av overførbart beløp.

VI

Bestillingsfullmakter

Stortinget samtykker i at Forsvarsdepartementet i 2006 kan:

- foreta bestillinger utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye bestillinger og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1725		Fellesinstitusjoner og -utgifter under Forsvarsstaben	
	1	Driftsutgifter	80 mill. kroner
1731		Hæren	
	1	Driftsutgifter	900 mill. kroner
1732		Sjøforsvaret	
	1	Driftsutgifter	800 mill. kroner
1733		Luftforsvaret	
	1	Driftsutgifter	1 600 mill. kroner
1734		Heimevernet	
	1	Driftsutgifter	30 mill. kroner
1740		Forsvarets logistikkorganisasjon	
	1	Driftsutgifter	300 mill. kroner
1760		Nyanskaffelser av materiell og nybygg og nyanlegg	
	1	Driftsutgifter	125 mill. kroner
	44	Fellesfinansierte bygge- og anleggsarbeider, nasjonalfinansiert andel	100 mill. kroner
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	24 000 mill. kroner
	48	Fellesfinansierte bygge- og anleggsarbeider, fellesfinansiert andel ...	150 mill. kroner
	75	Fellesfinansierte bygge- og anleggsarbeider, Norges tilskudd til NATOs investeringsprogram for sikkerhet	150 mill. kroner
1790		Kystvakten	
	1	Driftsutgifter	46 mill. kroner
1791		Redningshelikoptertjenesten	
	1	Driftsutgifter	90 mill. kroner
1792		Norske styrker i utlandet	
	1	Driftsutgifter	10 mill. kroner

- gi Forsvarets forskningsinstitutt fullmakt til å ha økonomiske forpliktelser på inntil 60 mill. kroner utover det som dekkes av egne avsetninger.

VII

Tilsagnsfullmakt

Stortinget samtykker i at Forsvarsdepartementet i 2006 kan gi tilsagn om økonomisk støtte utover bevilgningen, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1700		Forsvarsdepartementet	
	73	Forskning og utvikling	6 mill. kroner

VIII

Nettobudsjettering av salgsomkostninger

Stortinget samtykker i at Forsvarsdepartementet i 2006 kan trekke salgsomkostninger ved salg av materiell og fast eiendom fra salgsinntekter før det overskytende inntektsføres under kap. 4760 Nyanskaffelser av materiell og nybygg og nyanlegg, post 45 Store nyanskaffelser og vedlikehold, og kap. 4710 Forsvarsbygg og nybygg og nyanlegg, post 47 Salg av eiendom.

IX

Organisasjon og verneplikt

Stortinget samtykker i at:

- Forsvarsdepartementet i 2006 kan fastsette Forsvarets organisasjon slik det går fram av redegjørelsen i St.prp. nr. 1 (2005-2006).
- Forsvarsdepartementet i 2006 kan fastsette lengden på førstegangstjenesten, repetisjonstjenesten og heimeverntjenesten slik det går fram av St.prp. nr. 1 (2005-2006).

3. Forsvarsdepartementet i 2006 kan gi øvrige bestemmelser slik det går fram av St.prp. nr. 1 (2005-2006).
4. Forsvarsdepartementet i 2006 kan verve personell innenfor rammen av de foreslåtte bevilgninger.
5. stasjonære kystartillerianlegg tas ut av strukturen fra 1. januar 2006.
6. utfasingen av KNM Horten utsettes til senest 31. desember 2008.
7. gradsnivået for militære embeter som hovedregel ikke fastsettes lavere enn brigader/flaggkommandør.

X

Investeringsfullmakter

Stortinget samtykker i at Forsvarsdepartementet i 2006 kan:

1. starte opp nye investeringsprosjekter, herunder større bygg- og eiendomsprosjekter, som presentert under Nye prosjekter i St.prp. nr. 1 (2005-2006), innenfor de kostnadsrammer som er anført i St.prp. nr. 1 (2005-2006).
2. endre tidligere godkjente prosjekter som anført i St.prp. nr. 1 (2005-2006), herunder endrede kostnadsrammer.
3. starte opp og gjennomføre materiellinvesteringer av lavere kategori, samt byggeprosjekter med en nasjonal andel som ikke overstiger 100 mill. kroner.
4. nytte bevilgningen på den enkelte investeringspost, hhv. post 44, 45, 47 og 48 fritt mellom formål,

- bygg- og eiendoms kategorier, anskaffelser og prosjekter som presentert i St.prp. nr. 1 (2005- 2006).
5. gjennomføre konsept- og definisjonsfasen av planlagte materiellanskaffelser.
 6. igangsette prosjektering av byggeprosjekter med en samlet utgift tilsvarende 5 pst. av bevilgningen på de respektive poster.

XI

Fullmakter vedrørende fast eiendom

Stortinget samtykker i at Forsvarsdepartementet i 2006 kan:

1. avhende fast eiendom uansett verdi til markedspris når det ikke foreligger annet statlig behov for eiendommen. Eiendommene skal normalt legges ut for salg i markedet, men dersom eiendommene er aktuelle for friluft- eller kulturformål, kan de likevel selges direkte til fylkeskommuner eller kommuner til markedspris. I slike tilfeller kan de også selges på samme vilkår til Statskog SF hvis ikke fylkeskommuner eller kommuner ønsker å kjøpe eiendommene.
2. avhende fast eiendom til en verdi av inntil 100 000 kroner vederlagsfritt eller til underpris når særlige grunner foreligger.

XII

Det investeres ikke i ny og utvidet fregattdokk ved Haakonvern.

Oslo, i forsvarskomiteen, den 28. november 2005

Jan Petersen

leder og ordf. for kap. 42, 1700, 1723, 1735, 4700 og 4723

Bendiks H. Arnesen

ordf. for kap. 1731, 1740, 1790, 4731, 4740 og 4790

Per Roar Bredvold

ordf. for kap. 1720, 1792, 4720 og 4792

Bjørn Jacobsen

ordf. for kap. 1720, 1733, 1795, 4720, 4733 og 4795

Henning Skumsvoll

ordf. for kap. 1732, 1734, 4732 og 4734

Per Ove Width

ordf. for kap. 1719, 1760 og 4760

Signe Øye

ordf. for kap. 451, 1710, 3451, 4710 og 4799

Vedlegg 1

Ordninger i tilknytning til verneplikten

I det etterfølgende gis en oversikt over de bestemmelser som gjøres gjeldende for verneplikten i 2006. Dette er i hovedsak en sammenfatning av tidligere vedtaksposter for ordninger som vil bli videreført uten nevneverdige endringer. For detaljene i vedtaksformuleringene vises det til St.prp. nr. 1 (1989-90) og Innst. S. nr. 7 (1989-90). Senere tids ordninger er anført med budsjettåret i parentes.

Ordninger i tilknytning til førstegangstjenesten

Det forutsettes at tjenestetidsreduksjonene ikke vil få konsekvenser for beredskap eller svekke rekrutteringsgrunnlaget for flernasjonale fredsoperasjoner. Eventuelle utdanningsmessige svakheter skal det i størst mulig grad tas hensyn til ved mobiliseringsfordeling av mannskapene, f.eks. ved at de overføres til Heimevernet.

Særordninger

Arbeidsledige har prioritet ved innkalling til førstegangstjeneste (1990).

Personell med eneomsorg for barn gis utsettelse med førstegangstjenesten så lenge denne status vedvarer og inntil utløpet av det år den vernepliktige fyller 33 år (1991).

Personell som driver selvstendig husdyrhold gis under særskilte vilkår utsettelse med førstegangstjenesten så lenge denne status vedvarer og inntil utløpet av det år den vernepliktige fyller 33 år (1998).

Fellesbestemmelser

Til hjelpetjeneste i tilknytning til repetisjonstjeneste og etterutdanningskurs kan det kalles inn vernepliktige, som ikke er mobiliseringsdisponert til militær avdeling eller ved Forsvarets fellesinstitusjoner.

Vernepliktig personell (befal og menige) som er mobiliseringsdisponert ved staber eller avdelinger, og som det er påkrevet å trene eller å øve hvert år, kan kalles inn til kort repetisjonstjeneste/kurs hvert år.

Vernepliktig og utskrevet befal kan innkalles til etterutdanningskurs av inntil tolv dagers varighet. Hæren kan kalle inn vernepliktig og utskrevet befal som sier seg villige til sjefsstillinger og forutbestemte nøkkelstillinger på lavere og midlere nivå, til etterutdanningskurs av inntil fem ukers varighet (1996).

Innkallinger for repetisjonstjeneste/-kurs skal skje innen rammen av det totale antall dager og antall ganger som er fastsatt for slik tjeneste.

Leger, tannleger, veterinærer, farmasøyter, psykologer, teologer og studenter i disse fag som har gjennomført tolv måneders førstegangstjeneste, og som er utskrevet til (rulleført ved) Forsvarets overkommando/sanitetsstaben eller Feltprestkorpsen, kan innkalles til 90 dages tjeneste ved stab eller avdeling. Leger kan i stedet gjøre tjeneste ved styrker i utlandet hvor Norge deltar. (2000).

Teologer som har gjennomført 15 måneders førstegangstjeneste kan pålegges repetisjonstjeneste tre ganger (1995).

Vernepliktig personell som gis utsettelse med sin tjeneste, kan kalles inn til avtjening av resttjeneste ved andre avdelinger, uansett rulleførende enhet og om nødvendig i annen budsjettermin.

I tillegg til repetisjonstjenesten kan vernepliktig og utskrevet befal, menige spesialister og spesielle faggrupper for en mindre del av den enkelte avdelings organisasjonsplan i krig gis inntil ti dagers tjeneste. Befal og spesialister i Heimevernet kan gis inntil tre dagers tjeneste.

Felles øvre grense for samlet ordinær tjenesteplikt er 19 måneder.

Vedlegg 2

Brev fra Forsvarsdepartementet v/statsråden til Stortingets presidentskap, datert 15. november 2005

Vedrørende avhending av KNM Vidar

I Forbindelse med behandlingen av Innst. S. nr. 234 (2003-2004) til St.prp. nr. 42 (2003-2004) om den videre moderniseringen av Forsvaret, sluttet Stortinget seg til at støttefartøyet KNM Valkyrien og MTB-fartøyene av Hauk-klassen skulle fases ut av den operative sjøstrukturen innen 2008. Betydningen av tilgang på støtte- og logistikkapasitet ble samtidig understreket.

Det fremgikk ikke eksplisitt av stortingsbehandlingen, jf. ovenfor, at KNM Vidar skulle avvikles. Siden

fartøyet ikke inngår i den vedtatte sjøstrukturen for 2008, og Forsvaret heller ikke anser det egnet som støtte- og logistikkfartøy pga. operasjonelle begrensninger, ble det faset ut 1. august 2005. Fartøyet ligger nå i opplag.

Det vil derfor være både kostnadseffektivt og formålstjenelig å avhende KNM Vidar snarest. Litauiske myndigheter har flere ganger anmodet om å få kjøpe fartøyet. Jeg er innstilt på å gi Forsvaret fullmakt til å starte opp en salgsprosess mot Litauen, i den hensikt å selge fartøyet til dette landet.

Vedlegg 3

Brev fra Forsvarsdepartementet, statsråden, til forsvarskomiteen, datert 18. november. 2005

St.prp. nr. 1 (2005-2006), jf. St.prp. nr. 1 (2005-2006) Tillegg nr. 1 (2005-2006) - Svar på spørsmål fra forsvarskomiteen

Det vises til brev av 14. november 2005 med 24 spørsmål i forbindelse med forsvarskomiteens behandling av St.prp. nr. 1 (2005-2006), jf. St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2005-2006).

Svar på spørsmålene følger vedlagt.

Spørsmål 1

I regjeringserklæringen fremkommer det at regjeringen ønsker en satsning på Nordområdene. Hvilke konkrete tiltak og konsekvenser ser statsråden for seg når det gjelder tilstedeværelse og tjeneste for de ulike våpengrenene i de nevnte områder.

Svar:

Regjeringens budsjettforslag skal nå behandles av Stortinget. Forsvaret har ennå ikke utarbeidet de endelige aktivitetsplaner for 2006. Departementets ambisjon og retningslinjer til Forsvaret i 2006 vil generelt innebære følgende: Det skal gjennomføres en økt styrkeproduksjon i Hæren i Nord-Norge. Det skal legges opp til at en større del av Sjøforsvarets trenings- og øvingsaktivitet gjennomføres i nord. Videre skal det for Luftforsvaret legges større vekt på operative patruljer med maritime patruljefly. Sistnevnte vil bidra til en bedre oversikt over aktiviteten i havområdene og gjøre bruken av andre kapasiteter i nordområdene mer effektiv. Regjeringen anbefaler dessuten at Kystvakten blir tilført midler for å øke tilstedeværelsen i havområdene, samt styrke evnen til å ivareta og håndheve suverene rettigheter.

Totalt innebærer dette at ikke minst maritime enheter i større grad skal være synlige i nordområdene.

Regjeringen legger opp til at Grensevakten videreføres med høy prioritet.

Den største øvelsen i 2006 - "Cold Response" - vil bli gjennomført i Nordland og Troms i mars. 16 allierte og partnerland stiller med styrker til øvelsen. Dette er også den høyest prioriterte øvelsen i 2006.

Spørsmål 2

Regjeringen har signalisert at de ønsker en vurdering av kriterier rundt gjenkjøp ved militære anskaffelser. Hvilke konsekvenser får dette for planlagte anskaffelser i Forsvaret de kommende år?

Svar:

Denne regjeringen ønsker å drive en bred og aktiv næringspolitikk. Prinsippet om gjenkjøp står sentralt i denne sammenheng, og er som sådan en viktig del av regjeringens satsning.

I St.prp. nr. 1 (2005-2006) har departementet orientert om revisjonen av de teknologiske kompetanseområdene. I oppfølgingen av denne revisjon vil det i sam-

arbeid mellom Forsvarsdepartementet, Forsvaret og industrien bli igangsatt en utdyping og konkretisering av de nye områdene. Som et ledd i dette arbeidet vil det også bli foretatt en gjennomgang av de gjeldende retningslinjer for gjenkjøp.

Hensikten med revisjonen av de teknologiske kompetanseområdene og det videre arbeidet er å videreutvikle samarbeidet mellom Forsvaret og industrien til det beste for begge parter. Samtidig vil Forsvarets behov fortsatt måtte være styrende for hvilke samarbeidsprosjekter det konkret er aktuelt å gå nærmere inn på.

Spørsmål 3

Dersom gjenkjøp er et viktig kriterium for anskaffelser til Forsvaret, hvordan vil dette påvirke anskaffelseskriteriene for innkjøp av nye kampfly?

Svar:

Anskaffelse fra utenlandske leverandører med krav om gjenkjøp, representerer ett av flere anskaffelsesalternativ. De andre alternativene er i hovedsak anskaffelse fra nasjonale leverandører, anskaffelse gjennom et internasjonalt samarbeid (vanligvis inkluderer også dette industrisamarbeid) eller kjøp/utveksling av brukt/overskuddsmateriell nasjonene imellom. Valg av anskaffelsesalternativ må vurderes fra sak til sak, og vurderingene omfatter en rekke forskjellige forhold som total pris på anskaffelsen, muligheten for å påvirke ytelsen til produktet, samarbeid med andre nasjoner om drift, vedlikehold, trening, samt det industrielle aspektet med eventuelt gjenkjøp.

Gjenkjøp er ett av flere viktige kriterier for anskaffelser til Forsvaret. Vi snakker i dag ofte om *industrisamarbeid* med leverandørene av militært materiell hvor hensikten er å dyktiggjøre og utvikle industri lokalisert i Norge innenfor spesifikke områder, slik at denne industrien kan forbli konkurransedyktig både nasjonalt og internasjonalt. I tillegg er det et vesentlig element å åpne for internasjonal markedsadgang for industri i Norge innenfor det ofte svært beskyttede forsvarsmarkedet.

Når det gjelder kampfly, er det en svært forskjellig tilnærming til denne problemstillingen fra de forskjellige potensielle leverandørene. Norge deltar i to forskjellige utviklingsprosjekter for kampfly, det amerikanske Joint Strike Fighter- (JSF-) prosjektet og Eurofighter Typhoon-prosjektet. I tillegg finnes det potensielle kampflykandidater som den franske Rafale og den svenske Gripen. For de to sistnevnte vil eventuelle tilbud bli vurdert også i forhold til hvilket industrisamarbeid som blir foreslått. Ettersom de to sistnevnte flyene i all hovedsak er ferdig utviklet, vil et industrisamarbeid måtte foregå innenfor andre sektorer enn utvikling og produksjon av flyet og støttemateriell, såkalt indirekte gjenkjøp.

I hvor stor grad industri lokalisert i Norge har oppnådd forpliktende samarbeid med de enkelte leverandører av kampfly når tilbudene leveres, vil være et viktig element i den endelige vurderingen av hvilken kandidat som skal velges for Forsvaret. Arbeidet med å etablere slikt samarbeid er godt i gang mot henholdsvis Eurofighter og JSF, men det vil kreve en betydelig oppfølging både fra norske myndigheter og industri for at den norskbaserte industrien skal kunne være konkurransedyktig og for at tilbudene som kommer, skal være tilfredsstillende fra et industripolitisk ståsted.

Spørsmål 4

Det fremlagte budsjettforslaget fra den avgåtte Bondevik-regjeringen ønsket å videreføre utviklingsavtalen med JSF. Hvordan vurderer statsråden denne videre satsningen når man ser at dette prosjektet ikke gir nevneverdige industrielle kontrakter eller prosjekter til norsk industri?

Svar:

Jeg er enig i at status på den industrielle deltakelsen i JSF-prosjektet fortsatt ikke er tilfredsstillende. Norge har derfor gjort det klart overfor hovedleverandøren av flyet (Lockheed Martin) at denne situasjonen ikke kan fortsette. Videre er det presisert overfor Lockheed Martin (LM) at Norge verken har besluttet om vi skal anskaffe kampfly eller *hvilket* kampfly som eventuelt skal anskaffes. Videre er LM blitt informert om at Regjeringen vil legge *betydelig* vekt på det industrielle aspektet i vår videre vurdering av norsk deltakelse i prosjektet.

Jeg forventer på bakgrunn av både den økte intensiteten og fokuset på de industrielle forhold, at vårt utbytte vil bli forbedret og at det derigjennom vil oppnås en mer tilfredsstillende industriell deltakelse. På bakgrunn av dette vil jeg foreta en revurdering av vår videre deltagelse i utviklingen av JSF i løpet av første halvår 2006. Alvoret i denne situasjonen er formidlet til LM.

Spørsmål 5

Vil statsråden vurdere å omfordele midler fra JSF prosjektet til Eurofighter prosjektet for å styrke det industrimessige samarbeidet mellom Eurofighter og norsk industri, da vi har sett at dette samarbeidet medfører betydelige kontrakter til norske høyteknologiske bedrifter?

Svar:

Svaret på dette spørsmålet må ses i sammenheng med foregående spørsmål. Mitt utgangspunkt er at dersom Norge trekker seg fra videre deltagelse i utviklingen av JSF, vil de frigjorte midlene gå til andre formål i Forsvaret. Hele kampflyproblematikken er imidlertid en kompleks problemstilling som Regjeringen ennå ikke har tatt stilling til, slik at det er for tidlig å konkludere med hvilke formål som evt da vil bli løftet fram.

Spørsmål 6

Regjeringen står ovenfor store utfordringer i forhold til transportflykapasitet i Forsvaret. Hvordan søker statsråden å løse den akutte mangelen på transportfly? Vil dette fortsatt bli løst ved å leie inn ukrainske transportfly?

Svar:

Den lave tilgjengeligheten på fly for øyeblikket skyldes i første rekke at våre C-130 transportfly i mars 2005 ble ilagt kraftige bruksbegrensninger (når det gjelder hvilke flyvningsprofiler som tillates) og operative restriksjoner (når det gjelder vekt, hastighet, rekkevidde) for å ivareta flytryggingsmessige aspekter. Det er igangsatt et arbeid med sikte på å skifte yttervingene på 2-4 av våre C-130-maskiner. Skifte av vinger vil heve de pålagte restriksjoner og gjenopprette den taktiske kapasiteten på kort sikt.

Norge har ikke en egen strategisk transportflykapasitet, og vi har derfor vært avhengige av å kjøpe inn timer på spot-markedet. Dette vil vi måtte fortsette med så lenge vi ikke har egne fly med strategisk kapasitet. I tillegg er Norge med i et NATO/EU-initiativ (Strategic Airlift Interim Solution - SALIS) som tar sikte på å avhjelpe noe av underskuddet på strategisk lufttransportkapasitet med en leasing-avtale på transportfly av typen AN-124-100. Denne avtalen vil sannsynligvis kunne tre i kraft fra januar 2006.

Spørsmål 7

Ser statsråden utfordringene i å skulle deployere flere styrker utenlands uten å ha en tilstrekkelig transportflykapasitet?

Svar:

Når vi deployerer styrker utenlands, er vi selvsagt opptatt av at våre transportbehov blir ivaretatt. Dette gjelder uavhengig av hvor mange vi sender ut og hvor vi sender norske styrker. Vår evne til deltagelse i militære utenlandsoperasjoner bestemmes imidlertid ikke av vår nasjonale militære transportflykapasitet.

Forsvaret har alltid vært avhengig av samarbeid med og støtte fra det sivile samfunn. Våre C-130-maskiner er ikke ment å dekke behovet for strategiske løft, altså forflytning av et stort antall personell og materiell over større avstander. Dette behovet dekkes primært ved innleie av egnede fly fra andre nasjoner og fra transportselskaper. I denne sammenheng er også European Airlift Centre (EAC) i Eindhoven av stor verdi. EAC er et samarbeidstiltak mellom flere EU- og NATO-land, som sikrer mest mulig rasjonell utnyttelse av tilgjengelig militær flytransportkapasitet.

Et slikt samarbeid har vært sentralt også i forhold til krisesituasjoner, noe som kommer til uttrykk også ved det sivil-militære samarbeidet som totalforsvarskonseptet er basert på. I store deler av etterkrigstiden er privat sektor blitt involvert i ulike deler av Forsvarets beredskapsplanlegging, og transportsektoren er intet unntak i så måte.

Vi har derimot utfordringer knyttet til transport innad i de enkelte operasjonsteatrene, hvor det er behov for taktiske flytransporter under feltmessige forhold. Den nåværende tekniske tilstanden til våre C-130 betyr at de, inntil utbedringer er foretatt, ikke kan brukes til slike oppdrag. Inntil situasjonen med egen kapasitet er avklart, løser vi dette ved å knytte oss til allierte og andre samarbeidende nasjoner som utfører disse oppdragene for oss. Flernasjonale løsninger vil vi se mer av i årene som kommer, uavhengig av de konkrete utfordringer vi nå har med våre C-130.

Spørsmål 8

Dagens Orion-fly er i en forfatning som tilsier at disse må byttes ut innen relativt kort tid. Hvordan ser statsråden at denne utfordringen kan løses?

Svar:

Forsvaret har i dag 2 P-3N Orion og 4 P-3C Orion, produsert i hhv. 1968 og 1988. Uten tiltak som kan forlenge levetiden, vil spesielt P-3N om relativt kort tid være omfattet av så mange flymessige restriksjoner at de mister sin operative verdi. Gitt den forholdsvis høye alderen og forutsetningen om opprettholdelse av dagens oppdragsmengde, må det derfor gjennomføres et arbeid som tar hånd om den såkalte strukturelle utmattingen.

Det planlegges i første omgang med et program for forlenget levetid for P-3N, noe som vil gi en levetidsforlengelse på ca. 20 år eller 20 000 flytimer. Dette vil for det første gi økt tilgjengelighet og operativitet, for det andre vil det øke tiden mellom hvert depotvedlikehold samtidig som det reduserer liggetiden ifm. vedlikeholdet og for det tredje vil det bidra til reduserte driftskostnader.

Utfordringene knyttet til P-3C Orion ligger noe lengre frem i tid, og det er startet et arbeid som skal vurdere disse flyenes rolle og kapasitet opp mot alternative løsninger innenfor Forsvarets eksisterende og fremtidige etterretnings- og overvåkingskapasiteter. Først når dette arbeidet er ferdigstilt, vil det bli tatt stilling til om også P-3C-ene skal gjennomgå et tilsvarende program for forlenget levetid.

Spørsmål 9

Investeringsbehovet i Forsvaret er enormt når det kommer til anskaffelser av nye fly i ulike kategorier, kommer regjeringen med en langtidsplan for hvordan dette skal finansieres?

Svar:

Ja. På sikt står Forsvaret overfor betydelige utfordringer på investeringsiden, ikke minst hva gjelder fornyelsen av betydelige deler av flyparken som faller for levetiden. Det er derfor avgjørende at moderniseringen av Forsvaret videreføres med kraft, med sikte på å skape rom for en forsvarsstruktur der oppgaver, ambisjonsnivå og ressurstilfang forblir i størst mulig balanse over tid. Regjeringen vil legge til grunn et slikt perspektiv i utarbeidelsen av den neste langtidsplanen

for Forsvaret, som i utgangspunktet skal gjelde for perioden 2009-2012 og der investeringsutfordringene utover gjeldende planperiode vil ha en sentral plass i vurderingene.

Spørsmål 10

Det har fra et av regjeringspartiene kommet signaler om at man ikke ønsker å anskaffe nye kampfly, er dette en generell holdning til anskaffelsen innen regjeringen?

Svar:

Et moderne og effektivt jagerfly utgjør en helt vesentlig del av et moderne forsvar, og innehar egenskaper som gjør det svært relevant i enhver forsvarsstruktur i overskuelig fremtid. Dette gjelder ikke minst i forbindelse med nasjonal krisehåndtering og suverenitetshevdelse. Regjeringen har foreløpig ikke fattet noen beslutning, verken om type eller antall fly som eventuelt skal komme til erstatning for dagens F-16 når disse faller for levetiden en god del år frem i tid. Dette er gjenstand for omfattende og pågående utredninger, og regjeringen vil foreta en grundig og helhetlig vurdering av dette spørsmålet når en anbefaling foreligger. Jeg vil også understreke at våre oppdaterte F-16 kampfly er blant verdens beste jagerfly, og fortsatt vil være det i mange år fremover.

Spørsmål 11

Ser statsråden det som naturlig at Forsvarsgrener kan omlegge fundamentale premisser for hvorledes Forsvaret søker å løse sine oppgaver, uten at Stortinget er med på å legge premissene gjennom politisk behandling og vedtak?

Svar:

Nei. De overordnede rammer for hele Forsvarets utvikling er en politisk sak. Forsvarets oppgaver, overordnede struktur og grunnleggende innretting er spørsmål som behandles politisk og forelegges Stortinget for vurdering og beslutning, blant annet i forbindelse med behandlingen av Forsvarets langtidsplaner. Forsvaret, herunder forsvarsgrenene, skal utøve sin virksomhet innenfor de rammer som er lagt fra storting og regjering. Dette er gjort helt klart overfor hele Forsvarets organisasjon.

Spørsmål 12

Sett i forhold til de mannskaps- og materiellmessige konsekvenser det får å innføre de nye fregattene fra 2006, er Forsvaret i rute når det gjelder utdanning og logistikk i forhold til denne innfasingen?

Svar:

Vedrørende utdanning

All kursvirksomhet som inngår i den initielle utdanningen, er bestilt. Kursene gjennomføres hos hovedleverandøren Navantia og hos en rekke av deres underleverandører. Både denne delen av utdanningen og den delen av utdanningen som skjer i nasjonal regi, er i

rute. Utdanningsmateriell er under anskaffelse og simulator er montert på skolesenteret KNM Tordenskjold.

Vedrørende logistikk

Innføringen av de nye fregattene representerer en utfordring for Forsvarets logistikkorganisasjon (FLO). Som ledd i Program Golf er det under ferdigstilling et system for understøttelse av driften av fregattene. Videre er det FLOs oppfatning at informasjonsleveransene fra Navantia i stor grad vil dekke det informasjonsbehov man har i forbindelse med drift av fregattene.

Anskaffelse av reservedeler for den første delen av driftsfasen er iverksatt, og ytterligere reservedeler vil bli anskaffet når man har høstet erfaringer med driften av de første fartøyene i Nansen-klassen.

Arbeidet med etablering av vedlikeholdskonsept for fartøyene er iverksatt, og konseptet er planlagt å være på plass i tide til at FLO kan overta driftsansvaret for de to første fartøyene når garantiperioden for disse utløper, noe som tidligst skjer seinhøsten 2007.

Spørsmål 13

I regjeringens fremlagte budsjettforslag, er bevilgningen til Heimevernet redusert. Videre heter det at regjeringen ønsker en begrenset reduksjon i omfanget av førstegangstjeneste i Heimevernet. Hvilke konsekvenser ser statsråden at dette vil få for det økede ansvar som er overført til Heimevernet de senere år i forhold til beredskap og innsats på tvers av område- og landsdelsgrenser?

Svar:

Reduksjonen på 10 mill. kroner vil ikke ha konsekvenser for Heimevernets økede ansvar i forhold til beredskap og innsats på tvers av område- og landsdelsgrenser. Utdanningsvirksomheten i Heimevernet vil i første omgang søkes effektivisert, først og fremst ved å foreta en begrenset reduksjon av omfanget av førstegangstjenesten ved Værnes i 2006.

Heimevernets styrkestruktur er under omstilling. Det legges stor vekt på rettidig iverksetting av planene for et mer operativt og spisset heimevern. Første prioritet er innsatsstyrkene. Disse vurderes også å kunne brukes som rekrutteringsgrunnlag for utenlandsoperasjoner. I tillegg skal forsterknings- og oppfølgingsstyrkene etableres. Selv om ambisjonen for disse styrkene er noe lavere enn for innsatsstyrkene, legger regjeringen stor vekt på at helheten av ambisjonene følges opp. Når regjeringen anbefaler å tilføre trenings- og øvingsbudsjettet 10 mill. kroner i 2006, ønsker regjeringen å sikre et trenings- og øvingsnivå for forsterknings- og oppfølgingsstyrkene som er i tråd med de politiske forutsetningene for inneværende planperiode.

Spørsmål 14

Regjeringen ønsker å redusere bevilgningen til Regionfelt Østlandet. Hvilke konsekvenser vil dette få for fremdriften av klargjøringen av øvingsfeltet og vil dette

ha konsekvenser for øvingen til de avdelinger som naturlig vil tilfalle det nevnte øvingsområde?

Svar:

Bevilgningen for 2006 vil i all hovedsak bli brukt til plan- og miljøtiltak, grunnerverv og bygge- og anleggsarbeider for å ferdigstille Angrepsfelt Sør høsten 2006. Gjennom aktiv likviditetsstyring vil det være mulig å ferdigstille Angrepsfelt Sør som forutsatt eller med svært beskjedne forsinkelser. Regjeringens forslag om å redusere omfanget av anleggsprosjektet Regionfelt Østlandet vil ikke få omfangsmessige konsekvenser for delprosjekt Angrepsfelt Sør, og derfor heller ikke noen konsekvenser for øvingsvirksomheten i dette feltet, men vil medføre noe redusert omfang for resterende og noe lavere prioriterte deler av prosjekt Regionfelt Østlandet.

Spørsmål 15

I Stortingsproposisjon nr. 1 (2005-2006) fra Bondevik II-regjeringen er det under blant annet kap. 1792 redegjort for norsk deltakelse i militære operasjoner i utlandet. Hvilke konkrete konsekvenser får de prioriteringer som fremkommer gjennom Stoltenberg II-regjeringens tiltredelseserklæring på dette området?

Svar:

Regjeringen vil foreta en gjennomgang av Norges forpliktelser når det gjelder norske styrker i forhold til EU- og NATO-oppdrag og andre internasjonale operasjoner. Norsk militær deltakelse i FN's fredsbevarende operasjoner vil bli trappet opp, med særlig vekt på Afrika. Kontingenten av norske stabs- og opplæringsoffiserer til Irak blir trukket ut, og Norges deltakelse i NATO Training Mission - Irak (NTM-I) termineres i midten av desember 2005. På kapittel 1792 for 2006 vil 20 mill. kroner dermed bli frigjort og omdisponert for å kunne trappe opp norsk tilstedeværelse i FN-operasjoner i Afrika. Regjeringen er i dialog med FN for å klarlegge nåværende og mulige fremtidige behov, samtidig som vi fortløpende vurderer hvilke kapasiteter Norge vil kunne stille med. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget med konkrete anbefalinger. Deltakelse i NATO-operasjonen ISAF i Afghanistan er hovedsatsningsområdet for norsk militær deltagelse internasjonalt. Regjeringen legger opp til at bevilgningen på kapittel 1792 økes med 20 mill. kroner for å kunne trappe opp norsk deltagelse i FN eller i International Security Assistance Force (ISAF) i Afghanistan.

Spørsmål 16

I St.prp. nr. 1 (2005-2006) fra Bondevik II-regjeringen er det signalisert at det høsten 2005 vil bli fremmet en egen stortingsmelding om økonomistyring i Forsvaret. Når planlegger Regjeringen å fremlegge den aktuelle meldingen for Stortinget?

Svar:

Regjeringen Stoltenberg II vil styrke økonomistyringen i Forsvaret. Stortingets fastlagte rammer for Forsvarets virksomhet skal holdes. I arbeidet med å styrke

økonomistyringen, bygges det videre på de tiltak som allerede er igangsatt innværende år, men det vil også bli vurdert nye tiltak, bl.a. med bakgrunn i en pågående evaluering av systemet for horisontal samhandel mellom forsvarsgrenene og støttevirksomheten.

Regjeringen legger vekt på at Stortinget blir holdt informert om arbeidet med å forbedre økonomistyringen i Forsvaret. Regjeringen Bondevik II informerte i St.prp. nr. 1 (2005-2006) (side 27) om at regjeringen høsten 2005 ville legge frem en egen melding om økonomistyringen i Forsvaret. Bakgrunnen for dette er Stortingets behandling medio juni av Innst. S. nr. 272 (2004-2005), jf. St.meld. nr. 29 (2004-2005), og Revidert nasjonalbudsjett, der daværende statsråd Krohn Devold i sitt svar til representanten Arnstad (Sp) meddelte at regjeringen ville legge frem en egen stortingsmelding høsten 2005.

Grunnen til at regjeringen velger å vente til våren 2006 med å legge frem nevnte melding, er at allerede igangsatte tiltak da har fått virke en lengre periode, status for regnskapsåret 2005 er kjent og evalueringen av systemet for horisontal samhandel er gjennomført.

Spørsmål 17

Hvilke prosjekter, utover RØ, vil regjeringen skyve ut i tid eller redusere i 2006 for å finansiere 50 mill. kroner til ny og utvidet tørrdokk ved Haakonsvern?

Svar:

I tillegg til å redusere bevilgningen til RØ med 15 mill. kroner i 2006 vil det øvrige behovet på 35 mill. kroner dekkes inn ved en omprioritering på kapittel 1710, post 47. En innpassing av prosjektet for tørrdokk vil i utgangspunktet medføre at enkelte andre prosjekter som var planlagt igangsatt, startes senere eller med redusert fremdrift i forhold til det som opprinnelig var planlagt. Den mer konkrete håndteringen av prioriteringene vil ses i lys av den løpende likviditetsstyringen, med basis i når det enkelte prosjektet er klart for oppstart og med hensyn tatt til en hensiktsmessig fremdrift i de enkelte prosjekter.

Spørsmål 18

Regjeringen foreslår å sette av 50 mill. kroner i 2006 til ny og utvidet tørrdokk ved Haakonsvern. Hvordan vil regjeringen finansiere resten av prosjektet på 314 mill. kroner?

Svar:

Stortinget har ved anledninger behandlet spørsmålet om bygging av ny og utvidet tørrdokk ved Haakonsvern og vedtok slik bygging første gang ved behandlingen av Innst. S. nr. 232 (2001-2002), jf. St.prp. nr. 55 (2001-2002) og senere bekreftet ved behandlingen av Innst. S. nr. 234 (2003-2004), jf. St.prp. nr. 42 (2003-2004). Bevilgninger til tørrdokka ligger dermed også inne i det opprinnelige plangrunnlaget for perioden 2002-2005. Rent merkantilt er en stor del av bevilgningen til EBA-investeringer i 2006 bundet i pågående prosjekter, og mange av disse skal etter planen avslut-

tes i 2006. Fra 2007 og senere er det derfor en mindre del av porteføljen som er forpliktet. Resten av prosjektet for tørrdokk på Haakonsvern vil kunne finansieres innenfor rammen på kapittel 1710, post 47 ved å tilpasse oppstart og fremdrift av andre prosjekter.

Spørsmål 19

Hva blir konsekvensen for Regionfelt Østlandet av å redusere bevilgningen til dette prosjektet med 15 mill. kroner i 2006? Hvilke deler av prosjektet vil Regjeringen kutte eller skyve på i 2006?

Svar:

Utbetalingen på Regionfelt Østlandet i 2006 var i St.prp. nr. 1 (2005-2006) anslått til 300 mill. kroner. Beløpet var knyttet til plan- og miljøtiltak, grunnerverv og til bygg og anlegg. Det er kun den delen av utbetalingen som gjelder bygg og anlegg, som ikke allerede er fullt forpliktet i 2006. Konsekvensen av reduksjonen vil derfor være at ikke alle entreprisene kan kontraheres og/eller ha samme fremdrift som planlagt.

Spørsmål 20

Hvordan er den faglige vurderingen av behovet for bygging av ny tørrdokk ved Haakonsvern?

Svar:

Regjeringens forslag om bygging av ny og utvidet tørrdokk ved Haakonsvern er en oppfølging av Stortingets vedtak ved behandlingen av Innst. S. nr. 234 (2003-2004), jf. St.prp. nr. 42 (2003-2004). Behovet for bygging av utvidet tørrdokk ved Haakonsvern er basert på en grundig politisk vurdering, der både faglige anbefalinger og politiske hensyn er overveid. I denne sammenheng er det lagt vekt på at investeringen vil bidra til å bevare et viktig kompetansemiljø på Haakonsvern, og blir en sentral del av utviklingen av Forsvarets infrastruktur knyttet til fregattkjøpet. I tillegg vil Forsvaret gis full sikkerhet for når som helst å kunne benytte tørrdokk til de nye fregattene uten å måtte inngå avtaler om dette med kommersielle aktører.

Spørsmål 21

Hvordan vurderer Regjeringen muligheten til å dekke Forsvarets behov for tørrdokk i det sivile markedet, i Norge eller i våre nærområder?

Svar:

Det eksisterer verft i Norge og Nordsjøområdet som kan ha operativt forsvarlig kapasitet til å ta nødvendige vedlikeholdsoppdrag for Sjøforsvarets større fartøyer. Både skipsteknisk og våpensystemteknisk kompetanse finnes imidlertid ved Haakonsvern orlogsstasjon, og ansatte er allerede i gang med kompetanseoppbygging for vedlikehold av de nye fregattene. Fregattene alene antas å ville oppta en betydelig andel av dokkens kapasitet. Den øvrige kapasitet vil bli brukt for å håndtere andre behov, samt tilby kapasitet til allierte. Ved gjennomføring av vedlikeholdet på Haakonsvern trenger

miljøet ikke å splittes opp eller å transporteres til andre verft. Investeringen vil også medvirke til å opprettholde Haakonssvern som kompaktbase, og dermed videreføre synergier mellom basens forskjellige institusjoner.

Spørsmål 22

Hva var antallet flytimer for kampflyvåpenet i 2004, og hva ligger det an til å bli i 2005? Hvilket flytimetall for jagerflyvåpenet planlegger Regjeringen for 2006?

Svar:

Luftforsvaret produserte 10 260 flytimer med F-16 i 2004. I 2005 forventes det en flytimeproduksjon på 10 350 timer. Planlagt flytimeproduksjon for F-16 i 2006 er om lag på samme nivå som i 2005.

Spørsmål 23

Regjeringen ønsker å redusere ambisjonsnivået for kampflyvåpenet i 2006, og viser til at ambisjonsnivået har vært meget høyt de siste årene. Mener Regjeringen at ambisjonsnivået for kampflyvåpenet har vært for høyt?

Svar:

Regjeringen ønsker bevisst å prioritere operativ aktivitet i nord. Dette gjelder også med hensyn til maritim patruljevirkosomhet, som gir bedret situasjonsoversikt og økt tilstedeværelse i nord. Tiltaket er dermed ikke et

uttrykk for et ønske om å redusere ambisjonsnivået for kampflyene i 2006, men derimot et ønske om å prioritere opp aktiviteten knyttet til de maritime patruljeflyene.

Grunnet effektiviseringen av logistikkstøtten til Luftforsvaret, som blir klarlagt i disse dager gjennom leveranseforhandlingene mellom Luftforsvaret og FLO, vil det antagelig være mulig å øke aktiviteten for de maritime patruljeflyene uten at dette nødvendigvis vil gå utover aktiviteten i kampflyflåten. Den omdisponering av midler som regjeringen anbefaler, vil uansett ikke i 2006 svekke vår nasjonale beredskap eller gå ut over våre forpliktelser i NATO.

Spørsmål 24

Regjeringen foreslår en reduksjon i omfanget av førstegangstjenesten i Heimevernet tilsvarende 20 mill. kroner. Hvordan vil Regjeringen gjennomføre denne reduksjonen?

Svar:

Innsparing i utdanningsvirkosomheten i Heimevernet vil gjennomføres først og fremst ved å foreta en begrenset reduksjon av omfanget av førstegangstjenesten ved Værnes i 2006. Det presiseres at halvdel av den foreslåtte reduksjonen anbefales tilbakeført til Heimevernet i form av en økning av trenings- og øvingsbudsjettet.

